

## EUROPA

| Afstemmen op en implementeren van Europese Regelgeving (richtlijnen, verordeningen, ...) |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |        |
|------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|
| Beleidsnota                                                                              | Minister  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Pagina |
| Toerisme                                                                                 | Bourgeois | <p><b>OD 2.6. Werken aan een ondersteunende overheid</b></p> <p><b>2.6.1. Samenwerken over de grenzen heen</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vlaanderen verdedigt actief haar internationale toeristische belangen. Het Verdrag van Lissabon kende de Europese Unie voor het eerst een expliciete rol toe op vlak van toerisme. Daardoor nam de Europese aandacht voor toerisme de voorbije jaren gevoelig toe, wat vraagt om een versterkte opvolging en belangenverdediging vanuit Vlaanderen.</li> <li>We ontwikkelen daarom een visie die articuleert hoe de Europese Unie haar bevoegdheden op vlak van toerisme bij voorkeur invult. Het Departement internationaal Vlaanderen krijgt de opdracht om actief de EU-initiatieven inzake toerisme op te volgen. Ik breng in kaart welke regelgeving een aanzienlijke impact uitoefent op toerisme en sensibiliseer de bevoegde beleidsdomeinen. De gemoderniseerde EU richtlijn pakketreizen en het visabeleid vormen daarvan twee voorbeelden.</li> </ul> <p>(...)</p> | 23-24  |
| Dierenwelzijn                                                                            | Weyts     | <p><b>Managementsamenvatting</b></p> <p><b>1. Beleid</b></p> <p><b>1.1. Gezelschapsdieren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ik zet in op een gericht beleid voor gezelschapsdieren – een groep die heel dicht bij miljoenen Vlamingen staat. Ik mik op een betere omkadering, een optimalisering van de wetgeving, een correcte controle en het voorkomen van wantoestanden.</li> <li>Concreet betekent dit onder andere. : <ul style="list-style-type: none"> <li>– een verlenging van de quarantaineperiode.</li> <li>– een doorlichting van alle kwekerijen die herhaaldelijk genoemd worden in gegronde klachten en dit in samenwerking met een onafhankelijke dierenarts.</li> <li>– de oprichting van een meldpunt voor dierenartsen.</li> <li>– de afschaffing van het systeem van voorlopige erkenningen zonder voorafgaande controle.</li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                   | 6      |

|               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|---------------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|               |       | <ul style="list-style-type: none"> <li>– de verbetering van de leefomstandigheden van kweekdieren.</li> <li>– de verhoging van de minimale verkoopsleeftijd voor pups en kittens.</li> <li>– de herziening van het garantiecertificaat voor de verkoop van pups en kittens.</li> <li>– de aanduiding van een nieuwe beheerder voor de databank voor honden voor afloop van de huidige overeenkomst.</li> <li>– een aanpassing van de bestaande <b>registratiewetgeving voor honden in lijn met de gewijzigde Europese reglementering</b>.</li> <li>– de ondersteuning van opleidingen voor asielmedewerkers.</li> <li>– de invoering van een erkenning voor paardenasielen.</li> <li>– de mogelijkheid om ongestriliseerde katten op te nemen in een asiel.</li> <li>– de oprichting van een centrale databank voor de registratie van katten en de aanduiding van een beheerder.</li> </ul> |       |
| Dierenwelzijn | Weyts | <b>Managementsamenvatting</b><br><b>1. Beleid</b><br><b>1.4. Proefdieren</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Proefdieren zijn in welomlijnde gevallen noodzakelijk voor belangrijk wetenschappelijk onderzoek. Ik blijf echter vanzelfsprekend toezien op een correcte toepassing van de regelgeving.</li> <li>• Conform de Europese regelgeving voorzie ik de oprichting van: <ul style="list-style-type: none"> <li>– een nationaal comité.</li> <li>– een Vlaams comité van experts.</li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 7     |
| Dierenwelzijn | Weyts | <b>I. Omgevingsanalyse</b><br><b>1. Beleid</b><br><b>1.2. Landbouwhuisdieren</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De landbouwsector wordt grotendeels gereguleerd op Europees niveau. Dit betekent echter zeker niet dat Vlaanderen geen dierenwelzijnsbeleid kan ontwikkelen in deze sector.</li> </ul> <b>1.2.1. Onverdoofd slachten</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De bescherming van het welzijn van dieren bij het doden, met inbegrip van slachten, is Europees geregeld. De basisregel hierbij is dat dieren vóór het slachten bedwelmd moeten</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 10-12 |

|               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
|---------------|-------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|               |       | <p>worden volgens een van de toegestane methodes. Hierop is echter een uitzondering voorzien voor slachtingen in het kader van een religieuze ritus, op voorwaarde dat deze slachtingen plaatsvinden in een slachthuis.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Tot op heden werd toegestaan dat in het kader van het islamitisch offerfeest onverdoofde slachtingen werden uitgevoerd buiten de slachthuizen, met name in tijdelijke slachtplaatsen. Deze regeling is echter niet in lijn met de Europese reglementering.</li> </ul> <p>(...)</p> <p><b>1.4. Proefdieren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De proefdiersector is grotendeels gereguleerd op Europees niveau. De Europese reglementering vraagt elke lidstaat onder andere om een nationaal comité op te richten gericht op de bescherming van dieren die gebruikt worden voor wetenschappelijke doeleinden.</li> <li>Er is ook nood aan een adviesorgaan met voldoende expertise om de erkenningsaanvragen van laboratoria en de aanvragen voor het bekomen van een mogelijke afwijking te beoordelen.</li> </ul>                                     |    |
| Dierenwelzijn | Weyts | <p><b>II. Strategische en operationele doelstellingen</b></p> <p><b>Het regeerakkoord</b> van de Vlaamse Regering omschrijft de ambities op het vlak van Dierenwelzijn als volgt:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><i>"Gelet op het belang dat de Vlaamse Regering aan de overgehevelde federale bevoegdheid van het dierenwelzijn wil toekennen, wordt dit een afzonderlijke bevoegdheid. Het dierenwelzijnsbeleid en de –inspectie worden ingekanteld in het beleidsdomein Leefmilieu, Natuur en Energie."</i></li> <li>Er wordt een coherent beleid in de materie uitgewerkt, op basis waarvan in de eerste plaats een goed georganiseerd en gericht controlesysteem tot stand wordt gebracht, zodat inbreuken op de dierenwelzijnsregelgeving niet langer ongestraft blijven. De wetenschappelijke ondersteuning van dit beleidsdomein wordt gewaarborgd door de Vlaamse Raad voor Dierenwelzijn, die als onafhankelijk orgaan optreedt en een evenwichtige vertegenwoordiging van alle belangen in de sector kent.</li> <li>We voeren een sensibiliseringscampagne rond het houden van huisdieren (inclusief</li> </ul> | 14 |

|               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
|---------------|-------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|               |       | <p>exotische dieren).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Er wordt een kattenplan uitgewerkt, met als doelstelling de problematiek van zwervkatten op te lossen. De chirurgische castratie van biggen wordt verboden vanaf 2018, in navolging van <b>de Europese verklaring voor alternatieven voor chirurgische castratie van varkens</b>. We evalueren het regelgevend kader voor de invoer van gezelschapsdieren en overkweking van gezelschapsdieren. Vlaanderen ambieert een voortrekkersrol op het gebied van Dierenwelzijn. Ik wil een zichtbaar, actief en coherent beleid voeren.”</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
| Dierenwelzijn | Weyts | <p><b>SD 1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren</b></p> <p><b>OD 1.1. Gezelschapsdieren</b></p> <p><b>1.1.1. Zorgen voor een betere omkadering en controle van de fokkerij en handel in gezelschapsdieren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik wil een krachtadig antwoord bieden op de problemen bij handel en kweek van gezelschapsdieren, zowel voor dieren geboren in België als voor dieren afkomstig uit het buitenland</li> <li>• Jaarlijks worden heel wat pups aangevoerd vanuit het buitenland. Er zijn heel wat vragen over het welzijn van deze buitenlandse pups. Daarenboven blijven er terugkerend heel wat klachten over ongezonde, tot doodzieke pups.</li> <li>• Onze wetgeving inzake binnenlandse kweek is streng in vergelijking met andere Europese Lidstaten. In het buitenland gekweekte pups zijn meestal ook goedkoper. Daarnaast willen heel wat consumenten een zo jong mogelijke pup. De combinatie van deze gegevens kan leiden tot een verhoogde aanvoer van (erg) jonge dieren uit het buitenland. Net om jong genoeg in onze handels te kunnen aanbieden, worden heel wat honden op al te jonge leeftijd weggehaald bij hun moeder. In combinatie met een lange reisweg resulteert dit nogal eens in ziektes en een gebrek aan socialisatie.</li> <li>• Dit probleem kan vakkundig aangepakt worden met <b>de nieuwe Europese reglementering rond hondsdelheid</b>, die op 29 december 2014 in werking treedt. Daardoor wordt het mogelijk dat honden en katten pas vanaf de leeftijd van 15 weken hun geboorteland kunnen verlaten, na inenting en een wachtperiode. De federale regering kan op deze regel afwijkingen toestaan. Ik dring er bij de federale bevoegde minister op aan dat België dat zeker niet zou doen.</li> </ul> | 14-15 |

|               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |
|---------------|-------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Dierenwelzijn | Weyts | <p><b>SD 1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren</b></p> <p><b>OD 1.1. Gezelschapsdieren</b></p> <p><b>1.1.2. Garanderen van de continuïteit en de prestatie van het registratiesysteem voor honden</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De databank voor honden bestaat sinds 1998 en heeft zijn nut al duidelijk bewezen. Gelet op de grote toegevoegde waarde van deze databank, zowel voor de eigenaars van de honden als voor de controlediensten, zijn het voortbestaan en de goede werking ervan zeer belangrijk.</li> <li>• Momenteel is het beheer van de databank uitbesteed aan een dienstverlenend bedrijf. Deze overeenkomst loopt tot 15 december 2016. Nog voor deze datum wijs ik het beheer van deze databank opnieuw toe via de procedure voor overheidsopdrachten. Zo garandeer ik de continuïteit. Momenteel wordt het beheer van de databank gefinancierd door de inning van retributies. Het gaat dan ook om een zelfbedruipend systeem. Deze manier van financieren blijft behouden.</li> <li>• In 2004 riep het Europees niveau in het kader van de dierengezondheidsreglementering een <b>Europees paspoort voor gezelschapsdieren</b> in het leven. Dit paspoort werd binnen België gekoppeld aan de registratie van honden. Hierdoor zijn belangrijke bijkomende gegevens beschikbaar gekomen over de herkomst van de in België verhandelde honden, wat de controle verder versterkt en toelaat een meer onderbouwd beleid te voeren. Recent werd het model van Europees paspoort echter gewijzigd, wat ook een invloed heeft op de inpassing van dit paspoort in het registratiesysteem. Ik pas de reglementering dan ook aan, zodat het paspoort een nuttig instrument blijft.</li> </ul> | 16    |
| Dierenwelzijn | Weyts | <p><b>SD 1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren</b></p> <p><b>OD 1.2. Landbouwhuisdieren</b></p> <p><b>1.2.2. Verbieden van het onverdoofd slachten buiten een slachthuis</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vanaf 2015 wordt bewaakt dat het onverdoofd ritueel slachten gebeurt binnen de</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 18-19 |

|               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|---------------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|               |       | <p>mogelijkheden zoals beschreven in de Europese regelgeving. Hiervoor overleg ik met de Islamitische gemeenschap en andere betrokken actoren, waaronder de, minstens representatieve, betrokken lokale besturen en het FAVV. In de aanpak wordt het rechtsbeginsel van de vrijheid van erediens ten gerespecteerd en worden thuisvlachten zowel preventief als reactief bestreden.</p> <p><b>1.2.3. Verbieden van de chirurgische castratie van varkens vanaf 2018</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Op dit moment worden biggen in Vlaanderen nog steeds systematisch gecastreerd. Dankzij verschillende ontwikkelingen in de wetenschap zijn er vandaag echter alternatieven beschikbaar om berengier tegen te gaan, zonder dat het nodig is om biggen te castreren zonder verdoving.</li> <li>• In 2010 werd op Europees niveau een principesverklaring afgesloten om het chirurgisch castreren van biggen vanaf 2018 stop te zetten. Deze verklaring werd ondertekend door vertegenwoordigers van de varkenssector, de retailsector, dierenartsen en dierenbeschermingsorganisaties. Ik zorg ervoor dat deze principesverklaring nageleefd wordt en beëindigt het chirurgisch castreren van biggen vanaf 2018. In aanloop naar dit verbod zal in overleg met betrokken actoren gestreefd worden naar het wegwerken van eventuele knelpunten.</li> </ul> <p>(...)</p> |    |
| Dierenwelzijn | Weyts | <p><b>SD 1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren</b></p> <p><b>OD 1.4. Garanderen van een strikt kader voor het gebruik van proefdieren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Europese reglementering verplicht de oprichting van een nationaal comité. Dit comité moet de bevoegde instanties en de instanties voor dierenwelzijn adviseren aangaande de aanschaf, de fok, de huisvesting, de verzorging en het gebruik van proefdieren. De nationale comités van de verschillende lidstaten moeten onderling informatie uitwisselen, zodat de beste praktijken verspreid worden. Ik realiseer dit nationaal comité in overleg met de andere Gewesten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 20 |

|                               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
|-------------------------------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                               |       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Daarnaast is er ook nood aan een adviesorgaan voor de beoordeling van erkenningsaanvragen van laboratoria die proefdieren willen gebruiken en van aanvragen om een uitzondering te krijgen. Ik onderzoek of we ook in Vlaanderen zo een adviesorgaan kunnen oprichten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
| Mobiliteit en Openbare Werken | Weyts | <p><b>Managementsamenvatting</b></p> <p><b>I. Focus op vlot en veilig</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tot slot moet de Vlaamse overheid zich aanpassen om een antwoord te kunnen bieden op de uitdagingen. Binnen het beleidsdomein Mobiliteit en Openbare Werken (MOW) herdenk ik de administratie om tot een meer wendbare organisatie te komen. Een sterk technisch en financieel beheer, gericht op innovatie en focus op een verdere digitalisering moet helpen om dit waar te maken.</li> <li>• Ik zet verder in op het creëren van draagvlak en een transparante werking, onder meer door de ontwikkeling van een sterk en vernieuwd projectmanagement en meer samenwerking over grenzen van entiteiten heen. Er wordt ook gestreefd naar een integrale aanpak van (complexe) projecten, gebaseerd op een slanke en sterke technische, financiële en juridische en communicatieve structuur die de projecten aanstuurt.</li> <li>• Vlaanderen en Europa moeten sterke partners zijn in een gemeenschappelijk mobiliteitsbeleid. initiatieven worden ingepast in het Europees beleid. Ik volg de Europese besluitvorming op de voet en versterk de Vlaamse inbreng in het Europees mobiliteitsbeleid.</li> </ul> | 16 |
| Mobiliteit en Openbare Werken | Weyts | <p><b>OD 10: Verkeersveilig ontwerpen</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tenslotte besteed ik ook de nodige aandacht aan de (verkeers- en brand)veiligheid in tunnels. Gezien de specifieke Europese regelgeving en de recente maatschappelijke ontwikkelingen en vragen omtrent vertunneling van bestaande of nieuwe infrastructuur, zal de administratie inzetten op verdere kennisopbouw en –ontwikkeling ter zake.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 27 |

|                               |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
|-------------------------------|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Mobiliteit en Openbare Werken | Weyts | <p><b>OD 17: Investeren in luchtkwaliteit en vergroening energie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het huidige transportsysteem is afhankelijk van fossiele brandstoffen. De omzetting van de EU-richtlijn betreffende de uitrol van infrastructuur voor alternatieve brandstoffen moet Vlaanderen er toe brengen onze olieafhankelijkheid gradueel te verminderen, alsook de marktontwikkeling van alternatieve brandstoffen niet te belemmeren. Om uitvoering te geven aan deze richtlijn werk ik mee aan een nationaal beleidskader waarin onder meer targets en doelstellingen voor de opbouw van de infrastructuur voor alternatieve brandstoffen worden opgenomen.</li> <li>• Bij de uitrol van een alternatieve brandstofinfrastructuur zullen de verschillende beleidsniveaus en administraties nauw met elkaar moeten samenwerken. Het is bovendien belangrijk om de uitbouw van een alternatieve brandstofinfrastructuur over de grenzen van het gewest en de beleidsdomeinen heen af te stemmen. Een coördinatie van de nationale beleidskaders op Benelux-niveau kan het rendement en de efficiëntie van deze plannen verhogen en tot schaalvoordelen leiden.</li> <li>• Ik draag bij aan de uitrol van elektrische laadinfrastructuur op openbaar domein voor elektrische voertuigen. Er zullen laadpalen voorzien worden op gewestelijke carpoolparkings en P+R's. Bij de toewijzing van nieuwe concessies voor nevenbedrijven worden laadpalen voorzien. Aangezien hier nog geen Europese standaard voorzien is zal ik de implementatie en de technische keuzes uitwerken samen met mijn collega minister verantwoordelijk voor Energie.</li> </ul> | 34-35 |
| Mobiliteit en Openbare Werken | Weyts | <p><b>OD 21: Duurzame logistiek met oog voor innovatie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om ervoor te zorgen dat de scheepvaart zijn milieuvoordeel naar de toekomst behoudt, ondersteun ik het vergroenen van de vloot. Ik leg accent op het verminderen van het energieverbruik en de emissies en het stimuleren van het gebruik van alternatieve brandstofbronnen (onder meer LNG) en aandrijfsystemen in de scheepvaart. <b>Ik houd hierbij rekening met de Europese doelstellingen terzake en met het grensoverschrijdend karakter van de emissieproblematiek.</b> Ik zet in op onderzoek en het verspreiden van onderzoeksresultaten, het faciliteren en implementeren van pilootprojecten, economische en regelgevende incentives en steunmaatregelen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 37    |

|                        |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |       |
|------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>SAMENVATTING</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>In het beleidsveld budgettair beleid vormt het realiseren van houdbare openbare financiën de voornaamste doelstelling. Gezien de impact van diverse factoren is het noodzakelijk om in het begin van de legislatuur te vertrekken vanuit de evenwichtsnorm, verder bouwend op de adviezen van de Hoge Raad voor Financiën. Dat vergt structurele maatregelen die in eerste instantie gericht zullen zijn op de interne werking van de overheid. Het begrotingsbeleid zal daarbij tevens moeten ingebed zijn in <b>het vernieuwde Europese begrotingskader</b>. Ook het saldo van de <b>lokale besturen</b> zal daarbij op het meerjarentraject voor het geheel van overheden worden afgestemd.</li> </ul> | 6     |
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>II. Omgevingsanalyse</b><br/>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Rekening houdende met de impact van de lagere groei van het BBP op de ontvangstenevolutie, de impact van de globale sanering van de overheidsfinanciën in het kader van de Zesde Staatshervorming en het effect van <b>het verstrengde Europees begrotingstoezicht</b> beschikte deze Vlaamse Regering bij ongewijzigd beleid over een negatieve beleidsruimte die volgens de bijdrage van de Vlaamse administratie aan het regeerprogramma van de Vlaamse Regering in 2016 opliep tot 1,3 miljard euro.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                        | 8     |
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>III. STRATEGISCHE EN OPERATIONELE DOELSTELLINGEN</b></p> <p><b>1. Budgettair beleid</b></p> <p><b>SD 1. Houdbare openbare financiën realiseren in een Europees kader</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Belangrijk bij het budgettaire beleid is uiteraard de Europese context. Op 19 december 2012 stemde het Vlaams Parlement in met <b>het Europees verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie</b>. Onder meer door dit verdrag werd de Europese regelgeving voor begrotingstoezicht van de lidstaten in de Europese Unie de afgelopen jaren verstrengd. De impact daarvan is merkbaar in zowel de reglementering</li> </ul>                                                                               | 10-13 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>omtrent het begrotingsbeleid zelf als het bijhorende begrotingstoezicht.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat het begrotingsbeleid betreft, is er in het aangesterkte Europese begrotingsbeleid een sterke focus op structurele verbetering van het vorderingensaldo, gericht op de midden- en lange termijn doelstellingen. Daarnaast is er ook meer aandacht welke uitgaven tot de sector overheid gerekend moeten worden.</li> <li>• Het Europees begrotingstoezicht in het nieuwe kader loopt volgens het Europese semester, dat aanvangt met de jaarlijkse groeianalyse in november en stopt met de aanneming van de land-specifieke aanbevelingen in juli. Elke lidstaat dient hierbij een intern gecoördineerd stabiliteits- en hervormingsprogramma in te dienen, dat beoordeeld wordt door de Europese Commissie en de Raad van ministers. Bovendien worden ook bijkomende rapporteringsverplichtingen opgelegd en wordt intensievere samenwerking tussen de verschillende subsectoren van de gezamenlijke overheid verwacht.</li> <li>• Hoewel dit nieuwe toezicht op het begrotingsbeleid en het toezicht betrekking hebben op de lidstaten, moeten daarin alle entiteiten in rekening genomen worden, ook gewesten, gemeenschappen en lokale besturen.</li> <li>• <b>Ik wil dan ook het Vlaamse begrotingsbeleid sterk inbedden in deze vernieuwde Europese context.</b> In samenwerking met andere overheden zal ik sterke sturing geven aan het globale begrotingsbeleid over de entiteiten heen. De bijdrage aan het ontwerp-begrotingsplan (oktober) en het Vlaams- en Nationaal Hervormingsprogramma (april), alsook het stabiliteitsprogramma, vormen hierbij belangrijke ijkpunten.</li> <li>• Daarnaast zal ik ook onderzoeken welke mogelijkheden er zijn om land-specifieke doelstellingen vanuit de Europese Commissie toe te spitsen naar regionaal niveau. De toetsing van de Vlaamse doelstellingen met het Europese 2020-pact en zijn mogelijke opvolger blijft hierbij een belangrijke barometer.</li> <li>• Bovendien wil ik het parlement nauwer betrekken bij het inbedden van het Vlaams begrotingsbeleid in de Europese context. Hiervoor zullen onder meer de Vlaamse bijdrage aan het ontwerp-begrotingsplan en het Vlaams Hervormingsprogramma voortaan worden voorgelegd aan het Vlaams Parlement.</li> <li>• Tenslotte wil ik onderzoeken welke aanpassingen moeten gebeuren om het actueel decretaal</li> </ul> |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>begrotingskader in de vorm van het rekendecreet in overeenstemming te brengen met <b>Europese voorschriften</b>. Hoewel er strikt genomen geen aanpassingen nodig zijn om aan de huidige Europese verplichtingen te voldoen, zal het departement Financiën en Begroting een evaluatie van het rekendecreet uitvoeren om een optimale afstemming met de aangenomen Europese regelgeving te garanderen.</p> <p><b>OD 1.1 Budgettaire stabiliteit via begrotingsnormering in meerjarenperspectief</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mijn streven is om, conform het regeerakkoord, te vertrekken vanuit een budgettair evenwicht. Door dit evenwicht op korte termijn te realiseren, kan er nieuwe beleidsruimte gecreëerd worden om zo een ambitieus programma tot stand te brengen. Indien tijdens deze legislatuur de omgevingsfactoren, zoals bijvoorbeeld evoluties in het Europese begrotingstoezicht en het globale budgettair kader van entiteit I en entiteit II in België, grote wijzigingen zouden ondergaan, dient de norm afgetoetst te worden tegenover deze nieuwe ontwikkelingen.</li> </ul> <p><b>OD 1.2 Lokale overheden inpassen in de globale budgettaire context</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Overeenkomstig het Vlaams Regeerakkoord zal het saldo van de lokale besturen op het meerjarentraject voor het geheel van overheden worden afgestemd. Specifiek voor wat de lokale overheden betreft, bepaalt het hierboven vermelde samenwerkingsakkoord tussen de verschillende overheden voor de uitvoering van het begrotingstoezicht het volgende: <ul style="list-style-type: none"> <li>– De HRF onderzoekt het gedrag van de lokale overheden inzake investeringen;</li> <li>– Elk gewest zal vanuit haar voogdij alle maatregelen nemen die noodzakelijk zijn zodat de lokale overheden de hen toegewezen begrotingsdoestelling naleven;</li> <li>– De HRF zal bij een afwijking in het resultaat van de lokale overheden het aandeel van deze afwijking identificeren dat voortvloeit uit de impact van de maatregelen genomen door de federale overheid en waarvoor de Gemeenschappen en Gewest niet verantwoordelijk zijn.</li> </ul> </li> <li>• Het is dan ook logisch dat ik met mijn collega bevoegd voor binnenlands bestuur zal</li> </ul> |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                        |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |          |
|------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                        |            | overleggen en zal bekijken in welke mate daarover maatregelen kunnen en moeten genomen worden om de naleving van die doelstellingen afdwingbaar te maken. Om het geheel te realiseren zal de sector van lokale overheden verder moeten worden gesensibiliseerd. Ik ben bereid om mijn collega bevoegd voor binnenlands bestuur daarin te ondersteunen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |          |
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>OD 1.10 Naar een duurzame mobiliteitsfiscaliteit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Samen met de collega's bevoegd voor leefmilieu en mobiliteit zullen we nagaan welke maatregelen we kunnen nemen om tot een correcte mobiliteitsfiscaliteit te komen, met als doel een rationeler gebruik van de weg en met extra aandacht voor de vermindering van de lucht- en milieuverontreiniging. De mobiliteitskosten zullen – <b>overeenkomstig het Europese vervoersbeleid</b> – objectief worden doorgerekend aan de hand van de beginselen "de gebruiker betaalt" en "de vervuiler betaalt".</li> </ul> <p><b>Onderzoek naar opportuniteit kilometerheffing voor lichte vrachtwagens en personenwagens</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Op 31 januari 2014 werd een samenwerkingsakkoord ondertekend door de drie gewesten waarbij enerzijds de contouren van de kilometerheffing voor zware vrachtwagens werden geschetst en anderzijds een coördinerende interregionale entiteit genaamd Viapass werd opgericht. Op 25 juli 2014 werd NV Satellic formeel als dienstverlener (zgn. 'Single Service Provider') aangesteld voor de berekening, facturatie en inning van de kilometerheffing. De inning zal gebaseerd zijn op een Global Navigation Satellite System, waarbij elke belastingplichtige een gps-toestel (zgn. On-Board Unit) in zijn voertuig laat installeren. Hiermee is ons systeem <b>conform de European Electronic Toll Service (EETS)</b>. De Europese Commissie gaf op 28 mei 2014 dan ook groen licht voor de genotificeerde kilometerheffing.</li> <li>• Medio 2015 moet het Vlaamse decreet tot invoering van de kilometerheffing voor zware voertuigen, met de concrete invulling van onder meer de tarieven, een feit zijn. De verwachte</li> </ul> | 20-21-22 |

|                        |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
|------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                        |            | <p>meeropbrengsten afkomstig van het binnenlands transport zullen geïnvesteerd worden in onder meer een veilige en aangepaste weg-en transportinfrastructuur, gericht op vlottere doorstroming en een flankerend beleid. Inzake tarifiering wordt daarbij gewaakt over de concurrentiepositie van onze bedrijven en economische poorten, zoals onze havens, ten opzichte van die van onze buurlanden. Er werd ook de mogelijkheid gecreëerd om de gewestelijke kilometerheffing voor vrachtwagens als beroepskost in aanmerking te nemen in de vennootschapsbelasting.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het systeem van de kilometerheffing voor vrachtwagens werd ontwikkeld met het oog op de nodige interoperabiliteit en een eventuele latere uitbreiding. Tijdens deze legislatuur zal nader worden onderzocht of het opportuun is om het systeem van de kilometerheffing uit te breiden naar personenwagens en/ of lichte vrachtwagens van minder dan 3.5 ton MTM.</li> <li>• In deze denkoefening zullen de resultaten van het gezamenlijk proefproject voor personenwagens dat begin 2014 in opdracht van de drie gewesten georganiseerd werd in de GEN-zone zeker worden meegenomen. De globale fiscale druk inzake verkeersbelastingen zal hierbij in elk geval niet verhoogd worden. Het uitdenken van nieuwe berekeningswijzen zal dan ook inhouden dat andere belastingen, met name de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op inverkeersstelling, zullen worden aangepast. In principe kan het Vlaamse Gewest dit systeem autonoom organiseren en implementeren, maar het blijft uiteraard de bedoeling om dit systeem, met respect voor de gewestelijke autonomie, interregionaal te organiseren en te implementeren.</li> </ul> <p>(...)</p> |       |
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>3. Financieel beheer, controle en risicomanagement</b></p> <p><b>SD 1. Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mee gestuurd door het verstrengd Europees begrotingstoezicht zijn er de voorbije jaren ook belangrijke stappen gezet in de versterking van het financieel beheer, controle en opvolging van de boekhouding en de beheersing van risico's door het instellen van interne en externe controlemechanismen, waaronder de uitbouw van het systeem van single audit waarbij</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 30-31 |

|                        |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |       |
|------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                        |            | <p>verschillende controle-actoren (bijvoorbeeld Rekenhof en bedrijfsrevisoren) samenwerken.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bij de ratingbureaus ging deze managementmatige vooruitgang niet onopgemerkt voorbij. Zo bevestigde ratingbureau Fitch in hun meest recente Outlook van oktober 2014 de AA-rating van de Vlaamse overheid. Volgens Fitch kan de goede rating inhoudelijk gestaafd worden door de sterke budgettaire performantie, die een hoge mate van auto-financiering en gezonde schuldratio's toelaat. Daarnaast wordt ook het solide socio-economisch profiel van Vlaanderen onderstreept. Ook Standard &amp; Poors bevestigt in zijn rapport van augustus 2014 de "AA/A-1+"-rating voor Vlaanderen, en wijst daarbij op het sterke management, uitzonderlijke liquiditeit en de te verwachten sterke budgettaire prestaties.</li> </ul> |       |
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>3. Financieel beheer, controle en risicomanagement</b><br/> <b>SD 1. Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid</b><br/> <b>OD 1.3 Uniform boekhoudsysteem met intelligent scannen en e-invoicing</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De weg is reeds geëffend om <b>de Europese beleidsaanbevelingen en de richtlijn rond de digitalisering van het facturatieproces te realiseren</b>. Specifiek voor Vlaanderen betekent dit concreet dat het bedrijfsleven zijn factuurinformatie vanaf 1 januari 2015 digitaal mag aanleveren en dat de verdere verwerking digitaal zal gebeuren. Tegen 1 januari 2017 wordt gestreefd naar een algemene digitale aanlevering van factuurinformatie.</li> </ul>                                                                                                                           | 34-35 |
| Financiën en Begroting | Turtelboom | <p><b>3. Financieel beheer, controle en risicomanagement</b><br/> <b>SD 1. Optimalisatie van de financiële situatie van de Vlaamse overheid</b><br/> <b>OD 1.4 Uitbouw consolidatietool</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het <b>verstrengd Europees toezicht enerzijds</b> en de uitbreiding van de consolidatieperimeter anderzijds zorgt voor nieuwe uitdagingen om alle nodige financiële gegevens van alle te consolideren instellingen binnen de vooropgestelde strikte deadlines te verwerken. De noodzaak naar een eenvoudige en efficiënte werkwijze om dit te consolideren en efficiënte consolidatietool lijkt mij dan ook onontbeerlijk. De huidige tool (Financial Consolidation</li> </ul>                                                                                                                                                 | 35    |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |   |
|---------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---|
|         |            | <p>HUB) botst hierbij op zijn limieten.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mijn administratie bekijkt de mogelijkheden om een nieuwe consolidatietool te ontwikkelen, om op die manier de financiële gegevens van de gehele consolidatieperimeter efficiënt te verwerken.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |   |
| Energie | Turtelboom | <p><b>Managementsamenvatting</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De uitdagingen voor het Vlaamse energiebeleid in deze legislatuur zijn echter groot en urgent. Er zullen aanpassingen doorgevoerd moeten worden voor het hele energiesysteem: bij de energievraag, het energie-aanbod, de infrastructuur, het regelgevend kader, de markten, de steunmechanismen, enz. Die aanpassingen moeten ons energiesysteem betrouwbaar houden alsook koolstofarmer maken. Dit willen we realiseren op een sociaal-economisch verantwoorde manier.</li> <li>• De prioriteit voor deze regeerperiode is het inzetten op energie-efficiëntie. Verstandiger omgaan met energie zal niet alleen onze energiefactuur minder snel doen oplopen, het helpt ook in het bereiken van <b>de Europese klimaatdoelstellingen</b>.</li> </ul> | 7 |
| Energie | Turtelboom | <p><b>1. Inleiding</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaanderen zal, onder andere met het oog op het behalen van de huidige en toekomstige Europese energiedoelstellingen, de komende jaren ook andere fundamentele veranderingen in het energiesysteem moeten doorvoeren. In dit kader zal Vlaanderen met dezelfde uitdagingen en opportuniteiten worden geconfronteerd als de ons omringende landen. Een langetermijnpolitiek, op en in samenwerking met verschillende beleidsniveaus, zal in/voor ons energiesysteem de nodige dynamieken realiseren.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                         | 8 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|---------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Energie | Turtelboom | <b>II. OMGEVINGSANALYSE</b><br><b>2. Kerncijfers op vlak van energie in het Vlaamse Gewest</b><br><b>2.1. Energieverbruik, wkk en hernieuwbare energieproductie</b><br><b>Evolutie hernieuwbare energieproductie</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Uit het voortgangsrapport dat België in 2013 bij de Commissie heeft ingediend, blijkt dat het aandeel hernieuwbare energie in België 5,17% bedroeg in 2011 en 6,81% in 2012. Hiermee werd aan de indicatieve doelstelling voor 2011-2012 (4,36%) van <b>de Europese richtlijn</b> voldaan.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | 12 |
| Energie | Turtelboom | <b>II. OMGEVINGSANALYSE</b><br><b>2. Kerncijfers op vlak van energie in het Vlaamse Gewest</b><br><b>2.2. Tendensen inzake energieprijsevolutie en investeringsbereidheid</b><br><b>Warmte-krachtkoppeling</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor warmte-krachtkoppeling kan het quotumpad dat werd vastgelegd in het Energiedecreet ten behoeve van de werking van het certificatenstelsel, enkel worden geëvalueerd op basis van prognoses. De laatste beschikbare prognosestudie uitgevoerd door VITO in 2011 is gebaseerd op gegevens die al achterhaald zijn door de feiten. Deze prognoses zullen door VITO tegen eind 2015 grondig herzien worden in het kader van de implementatie van artikel 14 van de richtlijn energieefficiëntie.</li> <li>• In haar recentste marktanalyserapport gaat het VEA uit van het scenario waarbij enkel de reeds bestaande installaties verder ondersteund worden. <sup>(8)</sup> Dit scenario vloeit voort uit de vaststelling dat door de lage elektriciteitsprijzen de ‘sparkspread’ (verschil opbrengst elektriciteitsverkoop en aardgaskost) in een ongunstige richting is geëvolueerd voor de verdere invulling van het potentieel.</li> <li>• Het bestaande overaanbod aan warmte-krachtcertificaten van circa 279% is reeds substantieel en indien enkel de huidige certificaatgerechtigde installaties nog warmte-krachtcertificaten ontvangen (zonder bijkomende nieuwe installaties of ingrijpende wijzigingen aan bestaande</li> </ul> | 15 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
|---------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|         |            | <p>installaties) zal dit nog verder stijgen tot circa 329% tegen 2020. Wanneer er daarnaast ook nieuwe installaties bijkomen of bestaande installaties ingrijpend worden gewijzigd, zal het overaanbod aan warmtekrachtcertificaten nog aanzienlijk groter worden.</p> <p>(...)</p> <p>(8) Hierbij werd er rekening gehouden met de Europese richtsnoeren ter zake.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
| Energie | Turtelboom | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b>3. Voornaamste betrokken partijen en verwachte ontwikkelingen</b></p> <p><b>3.1. Europa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de Europese doelstellingen voor 2020 te halen en invulling te geven aan de diverse Europese richtlijnen die werden uitgevaardigd, ontwikkelde Vlaanderen de afgelopen jaren een set van eisen (zoals E-peil voor woningen, minimumniveau HE bij EPB-plichtige gebouwen), stimuleerde het energie-efficiëntie (bijvoorbeeld via de REG-premies, energieaudits bij KMO's, energieplannen voor de industrie, enzovoort) en rolde het ondersteuningssystemen uit om de nog niet marktrijpe groenestroom- en WKK-technologieën een duwtje in de rug te geven.</li> <li>• Het Vlaams energiebeleid wordt hierbij sterk aangestuurd door volgende energierichtlijnen: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Richtlijn energieprestaties van gebouwen (2002 en 2010): Basis voor EPB- en EPC-regelgeving en opmaak van Vlaams actieplan bijna-energieneutrale gebouwen. In 2015/2016 wordt een nieuwe herziening van deze richtlijn gepland.</li> <li>– Richtlijn hernieuwbare energie (2009): Legt Belgische hernieuwbare energiedoelstelling voor 2020 (13%) vast. Deze richtlijn bevat tevens de verplichting tot opmaak van het actieplan hernieuwbare energie, een minimumniveau hernieuwbare energie in nieuwe gebouwen en een certificatieregeling voor installateurs van kleinschalige hernieuwbare energiesystemen.</li> <li>– Richtlijn energie-efficiëntie (2012). Deze richtlijn legt onder andere de verplichting op voor de opmaak van een Vlaams actieplan energie-efficiëntie (volgend actieplan op te maken tegen 30 april 2017), een Vlaamse warmtekaart, een uitgebreide</li> </ul> </li> </ul> | 22 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |
|---------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|         |            | <p>beoordeling van het potentieel voor hoogrenderende warmtekrachtkoppeling en een beleidskader voor warmtenetten. In het kader van de implementatie van deze richtlijn moeten tevens energiebesparingsdoelstellingen worden vastgelegd en opgevolgd.</p> <p>Voor grote ondernemingen moet een verplichte energieaudit worden ingevoerd.</p> <p>Op 22 januari 2014 lanceerde de Europese Commissie haar voorstel voor het Europese beleidskader 2030 voor klimaat en energie (zie hoofdstuk III, 3.1.1).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
| Energie | Turtelboom | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b>3. Voornaamste betrokken partijen en verwachte ontwikkelingen</b></p> <p><b>3.6. Energiesector</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De <b>door de Europese Unie geplande transitie</b> naar een energiesysteem met lage koolstofemissies vraagt grote investeringen in productie, opslag en netinfrastructuur. Deze transitie zal ook heel wat onderzoek, innovatie en demonstratieprojecten vergen. De huidige distributienetten voor elektriciteit en aardgas zijn niet aangepast aan de uitdagingen van de nabije toekomst. Zo ontwikkelt het elektriciteitsnet zich steeds meer van een eenrichtings- naar een tweerichtingsbaan. Omdat Nederland de uitvoer van laagcalorisch aardgas wil afbouwen, zal een gedeelte van het Vlaamse aardgasnet moeten worden omgebouwd voor het gebruik van hoogcalorisch gas. De kosten van die ombouw zijn aanzienlijk.</li> </ul> | 23-24 |
| Energie | Turtelboom | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b>3. Voornaamste betrokken partijen en verwachte ontwikkelingen</b></p> <p><b>3.7. Lokale besturen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Meer en meer lokale besturen hebben ambitie op het vlak van transitie naar klimaatneutraliteit en ondertekenen het <b>Burgemeestersconvenant</b> <sup>(13)</sup>.</li> <li>Ons energiesysteem van de toekomst zal vooral op decentrale energieproductie worden gebaseerd. De energietransitie zal mee vanuit het lokaal niveau worden ingezet (duurzaam en dichtbij). Er zijn ter zake al verschillende interessante initiatieven in uitwerking (onder andere</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                             | 25    |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |
|---------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|         |            | <p>Energielandschap Oost-Vlaanderen).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een vermindering van de eindenergievraag en flexibele vraagverschuiving in tijd, is noodzakelijk om de betaalbaarheid en betrouwbaarheid van ons energiesysteem te kunnen verzekeren. Deze doelstelling kan worden gerealiseerd via het opleggen van normen en via het versterken van de sensibilisering en informatieverstrekking. Sensibiliserings- en informatie-acties hebben de grootste impact indien ze laagdrempelig en op maat van de doelgroep worden uitgewerkt. Wat het gezinsverbruik betreft, zijn de lokale besturen hierbij een belangrijke partner.</li> </ul> <p>(13 ) Algemene Europese beweging waarin lokale en regionale overheden deelnemen door vrijwillig toe te zeggen de energie-efficiëntie en het gebruik van duurzame energiebronnen op hun grondgebied te verhogen om zo de 20% CO2-reductiedoelstelling van de Europese Unie tegen 2020 te behalen en te overtreffen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| Energie | Turtelboom | <p><b>SD 3.1. Langetermijndoelstellingen en -transities (2030-2050)</b></p> <p><b>3.1.1. Transitie ondersteunen naar een nieuw toekomstgericht energiesysteem</b></p> <p><b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In januari 2014 <b>publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een nieuw beleidskader voor het Europees klimaat- en energiebeleid met als doelstellingen voor 2030:</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>– De reductie van de broeikasgasemissies met 40% (ten opzichte van 1990), te verdelen tussen de sectoren die onder het Europese systeem voor emissiehandel vallen (ETS) en de andere (non-ETS)</li> <li>– Een minimumaandeel van hernieuwbare energie van minstens 27%.</li> </ul> </li> <li>• De energietransitie kan maar slagen indien ook maximaal wordt ingezet op energiebesparing en als we tegelijkertijd de factuur van de industrie bewaken. De Europese Commissie heeft op 23 juli 2014 de <b>Mededeling over energie-efficiëntie</b> goedgekeurd en gepubliceerd. De Commissie stelt voor 2030 een energie-efficiëntiedoelstelling van 30% voor (net zoals voor de 20%-doelstelling voor 2020 vergeleken met een ‘business as usual’ scenario startend in 2007). Energie-efficiëntie kan nu als volwaardig onderdeel van het 2030 klimaat-</li> </ul> | 27-28 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>energiekader aan bod komen in de beslissingen die de Europese Raad hierover in oktober jongleden genomen heeft.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor de 2020-doelstellingen is er tot op heden nog geen politiek akkoord over de verdeling van de inspanningen tussen de gewesten en het federale niveau en tussen de gewesten onderling. Voor 2030 zal de Vlaamse Regering de beleidsdoelstellingen kunnen vastleggen nadat op het Europese niveau een finale beslissing genomen werd over het Europese beleidskader.</li> <li>• De implementatie van het nieuwe Europees beleidskader voor klimaat en energie voor 2030 vereist: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Het bepalen en vastleggen van een realistische doelstelling rekening houdend met het Vlaamse economisch haalbaar potentieel voor hernieuwbare energie in Vlaanderen, als bijdrage én verbintenis aan de Europese doelstelling inzake hernieuwbare energie, in de Belgische context. Hiertoe dient een bottom-up potentieelstudie opgestart te worden. Vervolgens zijn scenario-analyses nodig gebaseerd op transparante correcte en volledige inputdata (kosten productiecapaciteit, netontwikkeling, back-up, balancing, leercurves, ...).</li> <li>– Het opmaken van een Vlaams energieplan als onderdeel van het energie- en klimaatbeleid in Vlaanderen, dat op zijn beurt onderdeel vormt van het ‘nationale plan voor een concurrerende, betrouwbare en duurzame energievoorziening’, voor zover voorzien in een Europees 2030 Klimaat- en Energiepakket.</li> <li>– Het opvolgen en actualiseren van het energieplan voor Vlaanderen op basis van indicatoren.</li> </ul> </li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|---------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Energie | Turtelboom | <p><b>3. Strategische doelstellingen van het energiebeleid voor de middellange en lange termijn</b></p> <p><b>3.1. Langetermijndoelstellingen en -transities (2030-2050)</b></p> <p><b>SD 3.1.2. Voor de grote complexe maatschappelijke uitdagingen wordt gemikt op systeemveranderingen door een intensieve samenwerking tussen overheid, bedrijven, de onderzoekswereld en het maatschappelijk middenveld.</b></p> <p>(...)</p> <p><b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>“Vlaanderen maakt van energie-efficiënte een topprioriteit door onder andere gebouwen en bedrijven energie-efficiënter te maken. We concretiseren de langetermijnvisie voor de grondige renovatie van het bestaande gebouwenpatrimonium.”</i></li> <li>• In uitvoering van <b>de Europese richtlijn energie-efficiëntie</b> heeft de Vlaamse Regering op 28 maart 2014 akte genomen van een eerste aanzet voor een langetermijnvisie voor de grondige renovatie van het bestaande gebouwenpark en aan de Europese Commissie bezorgd. De basisstrategie is het Energierenovatieprogramma 2020. Zoals beschreven onder hoofdstuk III, 0 zijn er in de legislatuur 2014-2019 nieuwe stimulansen nodig om de doelstellingen voor 2020 effectief te realiseren. Deze aanzet voor een langetermijnvisie moet verder uitgediept worden en bovendien uitgebreid met een visie naar 2030 en 2050 toe.</li> <li>• De uitdagingen voor bestaande bouw zijn evenwel nog groter dan voor nieuwbouw. De overheid kan deze transformatie faciliteren en ondersteunen, maar ook andere belanghebbenden, zoals de bouwsector, zullen hier mee hun schouders moeten onderzetten. We gaan dan ook voor het afsluiten van een Renovatiepact (zie hoofdstuk III, 0).</li> <li>• De Vlaamse overheid zal deze legislatuur het goede voorbeeld geven door zoveel als mogelijk het energieverbruik in haar eigen gebouwenpatrimonium te verminderen.</li> </ul> | 29 |
|---------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |       |
|---------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Energie | Turtelboom | <p><b>4. Operationele doelstellingen 2014-2019</b></p> <p><b>4.1. Versterken beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van bestaande gebouwen</b></p> <p><b>OD 4.1.3. De kwaliteit van het EPC voor residentiële gebouwen verbeteren</b></p> <p><b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>“We verhogen de kwaliteit van het energieprestatiecertificaat (EPC) en maken hiervan een slagkrachtig adviserend en begeleidend beleidsinstrument.”</i></li> <li>• De controle op de waarheidsgetrouwe rapportering door de energiedeskundige is een van de belangrijke schakels voor kwaliteitsverbetering en -beheersing. De Europese regelgeving legt op dat kwaliteitscontroles moeten worden uitgevoerd op een statistisch significant percentage van de EPC's van nieuwe en bestaande gebouwen.</li> <li>• Om een beter globaal beeld te krijgen van de kwaliteit van het EPC en om de leercurve voor de energiedeskundigen te vergroten moet, naast een toename van de controle op het EPC, de kennis van alle actoren betrokken bij de opmaak van het EPC worden verbeterd.</li> <li>• Conform de <b>Europese richtlijn energieprestaties van gebouwen</b> zetten we in op de volgende pijlers om de kwaliteit te verbeteren: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. aanvullen van inspectieprotocol met voorbeelden ter ondersteuning van de theorie;</li> <li>2. organisatie van een kwaliteitsborgingsstelsel met inbegrip van een traject van permanente vorming en begeleiding;</li> <li>3. uitvoeren van een kwaliteitscontrolesysteem; en</li> <li>4. indien bovenstaande niet volstaat, organisatie van handhaving.</li> </ol> </li> </ul> | 33-34 |
| Energie | Turtelboom | <p><b>4. Operationele doelstellingen 2014-2019</b></p> <p><b>4.2. Beleidsinstrumenten voor de verbetering van de energieprestatie van nieuwbouw versterken</b></p> <p><b>OD 4.2.1. De betaalbaarheid van de BEN-nieuwbouw opvolgen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De <b>Europese richtlijn betreffende de energieprestaties van gebouwen</b> legt vast dat vanaf 2021 elk nieuw gebouw bijna-energie neutraal moet zijn. De Vlaamse Regering legde in 2013 de Vlaamse BEN-definitie voor nieuwe woongebouwen, kantoren en scholen en het</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 34-35 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|---------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|         |            | <p>aanscherpingspad van de EPB-eisen tot het BEN-niveau in 2021 vast.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In het licht van de energie-efficiëntie doelstellingen van de Vlaamse Regering, worden de voorlopers voor BEN gebouwen gestimuleerd. Het onderzoek van de kosten optimale energieprestatieniveaus wordt elke twee jaar geactualiseerd in een breed perspectief dat onder andere rekening houdt met de impact op de woonmarkt. De reeds gekende BEN-niveaus en het aanscherpingspad worden dan afgetoetst aan het voortschrijdend kostenoptimum. Zowel het kosten optimale minimum aandeel hernieuwbare energie als maatschappelijke baten worden onderzocht. De kosten optimale energieprestatieniveaus en het kosten optimale minimum aandeel hernieuwbare energie moeten nog voor alle niet-residentiële gebouwen, andere dan kantoren en scholen, worden bepaald.</li> <li>• Naast het werkende kader voor innovatieve producten, moet het ook mogelijk worden om innovatieve concepten op maat van specifieke gebouwen te valoriseren.</li> <li>• Gelet op de noodzakelijke evolutie naar steeds energiezuinigere nieuwbouw, is het versneld verder verfijnen van de EPB-berekeningsmethodiek en het handhavingskader een absolute vereiste om de regelgeving geen rem te laten zijn op innovatie in de bouwsector.</li> </ul> |    |
| Energie | Turtelboom | <p><b>4.3. Het stimuleren van energie-efficiëntie in ondernemingen</b><br/> <b>OD 4.3.2. Verplichte energieaudits voor grote ondernemingen implementeren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Artikel 8 van <b>de richtlijn energie-efficiëntie</b> verplicht de lidstaten om grote ondernemingen een verplichte energieaudit te laten uitvoeren tegen uiterlijk 1 december 2015 en deze om de vier jaar te actualiseren. De verplichting beperkt zich tot de opmaak van de energieaudit. Er zal door het VEA, in overleg met de stakeholders, tegen begin 2015 een webapplicatie ontwikkeld worden, die toelaat om de resultaten van de energieaudits te verzamelen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 36 |
| Energie | Turtelboom | <p><b>4.4. Het versterken van een gunstig investeringsklimaat voor hernieuwbaar energieproductie</b><br/> <b>OD 4.4.1. Het actieplan hernieuwbare energie 2020 uitvoeren</b><br/> <b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>“We geven uitvoering aan de in het kader van de Europese richtlijn vastgelegde Vlaamse</i></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 37 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |       |
|---------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|         |            | <p><i>hernieuwbare energiedoelstelling voor 2020 die we binnen België afspreken en sluiten hierover een billijk akkoord. Het actieplan hernieuwbare energie 2020 wordt geactualiseerd zodat de doelstelling op de meest kostenefficiënte wijze kan worden gerealiseerd.”</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Volgens de <b>Europese richtlijn hernieuwbare energie</b> heeft België een bindende doelstelling van 13% hernieuwbare energie tegen 2020. Om de doelstelling inzake hernieuwbare energie te realiseren, pleit ik voor een technologie neutrale, kostenefficiënte energiemix. Ik zal er als minister op aandringen dat, in samenspraak met de federale overheid en de overige twee gewesten, zo spoedig mogelijk een billijk samenwerkingsakkoord aangaande de verdeling van de Belgische hernieuwbare energiedoelstellingen 2020 afgesloten wordt, waarbij iedere overheid voldoende ambitie aan de dag legt.</li> <li>• Na goedkeuring van het samenwerkingsakkoord zal een actieplan worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het actieplan moet voldoende flexibel zijn en zal een rollend actieplan vormen dat om de 2 jaar geactualiseerd wordt (minimaal voor de volgende zes jaar). Het actieplan zal jaarlijks gemonitord worden op basis van vastgelegde indicatoren.</li> <li>• In het kader van kostenefficiëntie zal ik onderzoeken in welke mat samenwerkingsmechanismen met het buitenland kunnen ingeschakeld worden om onze doelstelling te helpen realiseren.</li> </ul> |       |
| Energie | Turtelboom | <p><b>OD 4.4.2. Het groenestroomcertificatensysteem bijsturen en het certificatenoverschot wegwerken</b><br/> <b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>“We hervormen en vereenvoudigen het certificatenstelsel voor groene stroom en WKK en maken het waar nodig conform aan nieuwe Europese regelgeving. We nemen maatregelen om het certificatenoverschot af te bouwen. We denken hierbij aan:</i> <ul style="list-style-type: none"> <li>– <i>een focus op de meest kostenefficiënte technologieën;</i></li> <li>– <i>een verlenging van de banking van certificaten;</i></li> <li>– <i>een verhoging van het quotum voor WKK en GSC;</i></li> <li>– <i>een afbouw van de ondersteuning voor marktrijpe technologieën (bv windenergie) op basis van een automatische degressiefactor;</i></li> <li>– <i>een geleidelijke omschakeling van exploitatiesteun naar investeringssteun voor</i></li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 37-38 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
|---------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|         |            | <p><i>zonnepanelen en andere kleinschalige hernieuwbare energie technologieën;</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– <i>het monitoren van het hernieuwbare energiebeleid van andere gewesten en lidstaten;</i></li> <li>– <i>gerichte investeringen in O&amp;O waardoor hernieuwbare energie steeds minder ondersteuning behoeft. Mogelijke effecten van deze maatregelen op de competitiviteit van de energie-intensieve bedrijven worden aangepakt. Als voorbereiding van een volledige integratie van hernieuwbare energieproductie in het marktsysteem, bouwen we de steun voor nieuwe installaties af. We werken niet enkel met een ondersteuningsduur maar ook met een maximaal ondersteuningsvolume. We laten de producenten bijdragen aan het herstel van het evenwicht tussen aanbod en vraag door de steun niet op momenten van negatieve prijzen toe te kennen en de consumenten door in te zetten op vraagrespons.”</i></li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het huidige systeem van ondersteuning voor groenestroom en WKK wordt gekenmerkt door een zeer hoge graad van complexiteit (wettelijke parameters, vele verlengingsmogelijkheden, actualisaties, ...). Enerzijds vertrekt het systeem vanuit de premisse dat de steun generiek wordt bepaald en zo voor een groot aantal installaties van toepassing kan zijn, anderzijds worden in zeer veel specifieke uitzonderingen voorzien. Dat een hoge mate van variatie (detail en afstemming van het juiste steunniveau) mogelijk is zonder al te veel complexiteit, kan echter afgeleid worden uit de steunmechanismen die in sommige buurlanden gelden en die als best practice naar voren kunnen worden geschoven.</li> <li>• Het <b>Europese kader voorziet een integratie van hernieuwbare energie</b> in de markt. Hiervoor dient de geleidelijke uitfasering van de steun voor mature technologie voorbereid en ingezet te worden.</li> </ul> |       |
| Energie | Turtelboom | <p><b>4.9. Het beleidskader voor distributienettarieven uitwerken en implementeren</b></p> <p><b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• “<i>We creëren bij aanvang van de regeerperiode onmiddellijk een decretaal kader met als basis de Europese richtsnoeren opdat de VREG zo snel als mogelijk een tariefmethodologie kan</i></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 45-46 |

|         |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
|---------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|         |            | <p><i>vastleggen. Daarin worden de saldi uit de vorige tariefperiodes, mede veroorzaakt door de federale bevrozing van de nettarieven, afzonderlijk per netbeheerder verrekend. Dit decretaal kader geeft tevens de richtsnoeren voor de tariefstructuur voor de zuivere nettarieven inclusief een overgangsregeling tot 2016. Deze overgangsregeling actualiseert de huidige tariefstructuur zodat de voorziene netvergoeding onder verbeterde vorm geoperationaliseerd kan worden door de netbeheerders in 2015. De overgangsregeling maakt een tariefaanpassing in 2015 mogelijk zodat de sinds 2012 opgebouwde financieringstekorten worden weggewerkt op zo kort mogelijke termijn. De nieuwe tarieven voor netgerelateerde kosten zijn kostenreflectief. Distributienettarieven elektriciteit en aardgas worden hervormd tot een zuiver netgerelateerd tarief per doelgroep dat de capaciteit die een klant reserveert reflecteert. Het tarief is kostenreflectief voor afname en injectie, houdt rekening met de kosten voor aanleg en gebruik van het net en objectieveerbare verschillen worden geïntegreerd zoals de densiteit van het net (stedelijk of ruraal). Voor de sociale en ecologische openbare dienstverplichtingen onderzoeken we de mogelijkheid voor een uniforme Vlaamse bijdrage. In afwachting daarvan schrappen we het plafond op de solidarisering tussen de distributienetbeheerders van de kosten voor de hernieuwbare energie onmiddellijk.”</i></p> |    |
| Energie | Turtelboom | <p><b>5. Linken met andere beleidsniveaus en beleidsvelden</b></p> <p><b>Overheidsgebouwen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Artikel 5 van de <b>richtlijn energie-efficiëntie</b> legt aan de lidstaten een renovatieverplichting op voor overheidsgebouwen. De Vlaamse Regering heeft hierover een nota goedgekeurd op 13 december 2013 betreffende het toepassingsgebied en een alternatieve benadering binnen de bepalingen van de richtlijn. De alternatieve benadering werd aangemeld bij de Europese Commissie op 23 december 2013. Alle entiteiten van de Vlaamse overheid zijn verplicht om jaarlijks voor 30 september de nodige gegevens aan de vastgoedbank aan te leveren en dit voor de totale bruikbare vloeroppervlakte, al dan niet verwarmd en/of gekoeld, de energieprestatie of andere nuttige energiegegevens.</li> <li>• Op basis van de stand van zaken op 30 september 2014 zal worden geëvalueerd of het noodzakelijk is bijkomende verplichtingen op te leggen, bijvoorbeeld plaatsen van individuele</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 50 |

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                                                                                     |           | tellers per gebouw en/of opmaak van een EPC publieke gebouwen om de doelstelling voor artikel 5 tegen 2020 te halen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b>2. Complexe uitdagingen voor de Europese Unie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Op basis van de strategische agenda van de Europese Raad en de prioriteiten van de nieuwe Europese Commissie zijn er op zeven terreinen uitdagingen te onderscheiden: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Welvaartscreatie: stimuleren van investeringen, ondernemen en groei;</li> <li>– Economisch bestuur: verder uitbouwen van de Economische en Monetaire Unie;</li> <li>– Welzijnscreatie: de sociale gevolgen van de crisis aanpakken;</li> <li>– Energiemarkt en klimaatbeleid in Europa;</li> <li>– Onrust in de Europese achtertuin - een nieuw mondiaal speelveld;</li> <li>– Vrede, veiligheid en rechten binnen de Unie;</li> <li>– Afskalvend draagvlak voor het Europese integratieproject.</li> </ul> </li> <li>• De afgelopen Europese regeerperiode stond grotendeels in het teken van de aanpak van de financieel-economische crisis die sinds 2008 woedt. De gevolgen van de crisis waren in verschillende lidstaten voelbaar met stijgende (jeugd)werkloosheid en armoede, minimale economische groei en besparingen.</li> <li>• Binnen de EU werden grote institutionele veranderingen doorgevoerd op het vlak van economisch bestuur. Om landen in financiële moeilijkheden te ondersteunen, werden noodfondsen opgericht. De Europese Centrale Bank kreeg een ruim mandaat voor het aan- en verkopen van waardepapier. Een Bankenuit zag het levenslicht. Met het ‘Europees Semester’ werd een geïntegreerde cyclus voor budgettaire en economische coördinatie van de EU in het leven geroepen.</li> <li>• Het economische herstel is pril, bescheiden en broos. Economen waarschuwen voor de mogelijkheid van een nieuwe recessie. Recente Eurostat-cijfers tonen aan dat in nogal wat van de lidstaten werkloosheid en armoede hoog blijven, economische groei bescheiden, overheidsschulden en begrotingstekorten problematisch, en dat de industriële productie niet</li> </ul> | 13-14-15 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>op peil staat. Bij de uitvoering en verdere verfijning van de Europese en Monetaire Unie zullen de EU en de lidstaten een evenwicht moeten zoeken tussen de verantwoordelijkheid van de lidstaten en onderlinge solidariteit.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tijdens de voorbije Europese regeerperiode ontwikkelde de EU de Europa 2020- strategie voor slimme, duurzame en inclusieve groei (die in 2015 geëvalueerd zal worden). De Europa 2020-strategie wordt ondersteund door zeven Europese vlaggenschipinitiatieven (onder andere een Innovatie Unie met Slimme Specialisatiestrategieën) en door de EU-begroting voor de komende zeven jaar (het meerjarig financieel kader 2014-2020 of MFK). Het MFK voorziet o.m. in subsidies op het vlak van cohesiebeleid, onderzoek en innovatie, onderwijs, het gemeenschappelijk landbouwbeleid en ondersteuning van KMO's. De Europese Investeringsbank zal de komende jaren een versterkte rol spelen in kredietverstrekking aan de economie. Op sociaal-economisch vlak zal ingezet worden op onder meer de ontwikkeling van de interne markt – met de digitale eenheidsmarkt als prioriteit –, betere regelgeving, arbeidsmobiliteit en levenslang leren. Subsidiariteit en proportionaliteit zullen als leidraad gelden voor de acties van de Commissie.</li> <li>• Geopolitieke veranderingen aan de Oostgrens van de Unie en mondiale concurrentie rond energiebronnen en klimaatverandering liggen aan de basis van een herdenken van het Europees energie- en klimaatbeleid in de vorm van een Energie Unie (een pakket maatregelen gericht op de realisatie van een betaalbare, veilige en duurzame energievoorziening). De EU zal de komende jaren ook verder werken aan een Unie van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid. met als prioritaire opdrachten: een beter beheer van migratie in al zijn aspecten, de voorkoming en bestrijding van misdaad en terrorisme en een verbetering van de gerechtelijke samenwerking tussen de lidstaten.</li> <li>• Op 1 juli 2013 trad Kroatië toe als achtentwintigste lidstaat van de EU. Zes landen hebben nog het statuut van kandidaat-lidstaat. De komende EUregeerperiode zal de EU de onderhandelingen met deze landen voortzetten, maar zal er geen verdere uitbreiding plaatsvinden. Gezien de aanzienlijke geopolitieke instabiliteit aan de Zuidelijke en Oostelijke grens van de Unie blijft het Europees nabuurschapsbeleid een belangrijk instrument ten aanzien van de buurlanden. Hoewel commissievoorzitter Juncker heeft aangekondigd dat er</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>geen externe uitbreiding van de EU komt de komende 5 jaar, kan de huidige decentralisatietrend een impact hebben op de werking van de Europese instellingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Op mondiaal niveau is de positie van de EU nog onvoldoende coherent, ondanks de versterking van het Europees extern beleid in het Verdrag van Lissabon. De Unie zal de komende jaren meer werk moeten maken van het afstemmen van het extern beleid van de lidstaten en dat van de Unie.</li> <li>• Ondanks de economische crisis, heeft de EU de afgelopen jaren in de internationale handelsdossiers geen protectionistische houding aangenomen. Ze heeft integendeel nieuwe vrijhandelsakkoorden gesloten. Daarnaast zijn er ook een aantal plurilaterale handelsakkoorden in de maak, waarvan het “Handel in Investerings en Diensten Akkoord” (TiSA) in het oog springt. Dat akkoord zal, samen met een aantal belangrijke bilaterale vrijhandelsakkoorden, een cruciale rol spelen in het herdefiniëren van de handelsrelaties, met bijvoorbeeld de VS, Japan en China.</li> <li>• De EU en haar lidstaten voorzien samen in meer dan de helft van de mondiale ontwikkelingshulp (ODA).<sup>18</sup> De mededeling van de Europese Commissie ‘Agenda voor verandering’ uit 2011 herpositioneert de Europese ontwikkelingshulp op twee gebieden: 1) mensenrechten, democratie en goed bestuur, en 2) inclusieve en duurzame groei voor ontwikkeling. In lijn met de internationale agenda is de Europese financiering voor ontwikkelingssamenwerking stilaan verbreed naar thema’s die verband houden met klimaat, handel en duurzame ontwikkeling.</li> <li>• De vele nieuwe uitdagingen hebben het Europese project op zijn grondvesten doen daveren. Europa heeft stappen in de richting van meer integratie gezet die een paar jaar geleden nog ondenkbaar waren. De beslissingen die de EU neemt, hebben ook steeds meer een directe invloed op het leven van de burgers. Tegelijkertijd geven de burgers blijk van een verminderd vertrouwen in de Europese instellingen. Dat vertaalde zich tijdens de Europese verkiezingen van juni 2014. De verkiezingsuitkomst toont dat de centrumpartijen blijvend een ruime meerderheid vormen in het Europees Parlement, maar dat er een opkomst is van eurosceptische partijen. Een potentiële uittrede van het VK uit de Unie (de zogenaamde Brexit) blijft de EU boven het hoofd hangen.</li> </ul> |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                                     |           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• In de komende vijf jaar zal van de EU verwacht worden dat ze het vertrouwen van de burger in het Europese project herstelt en dat ze het besluitvormingsproces democratischer en transparanter maakt. Het debat zal worden gevoerd over de kerntaken en -prioriteiten van de EU. De beginselen van transparantie, subsidiariteit, proportionaliteit en nabijheid zullen centraal staan.</li> <li>• Er zullen wellicht stemmen opgaan voor meer verantwoording van de Commissie en de Raad aan de burger en zijn volksvertegenwoordigers op Europees, nationaal en regionaal niveau. De versterking van de rol van nationale parlementen zal aan bod komen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b>3. Vlaams buitenlands beleid: stand van zaken en uitdagingen</b></p> <p><b>Buitenlandse zaken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De bilaterale samenwerking werd afgelopen regeerperiode steeds vaker ingezet in functie van het beleid voor internationaal ondernemen, met meer focus op opkomende economieën. Najaar 2014 heeft de Vlaamse Regering 12 AAVR's die opereren in 22 landen en bij de Europese en multilaterale instellingen. Het belang van bilaterale politieke relaties neemt echter niet af. Zo blijven de buurlanden – met Nederland op kop – belangrijke partners voor Vlaanderen, niet in het minst voor de strategische grensoverschrijdende dossiers. De voorbije regeerperiode werd beslist om het programma Centraal- en Oost-Europa, dat was opgezet vanuit een pre-accessiefilosofie, uit te doven. In een context van besparingen, kende het begrotingsprogramma algemeen buitenlands beleid een krimp.</li> <li>• Sinds 1996 neemt het aantal internationale overeenkomsten waarbij Vlaanderen betrokken partij is toe. Uit verschillende van die overeenkomsten vloeien internationale verbintenissen voort. Zo heeft de Vlaamse overheid op het vlak van klimaat, duurzame ontwikkeling en biodiversiteit internationale engagementen op zich genomen met een potentieel grote financiële weerslag. Ontwikkelingen binnen de EU hebben een aanzienlijke invloed op de lidstaten en de regio's. Daartegenover staat dat de eenheidsmunt, de interne markt en andere vormen van Europees beleid bijdragen tot de economische welvaart van alle lidstaten.</li> </ul> | 15 |

|                                                  |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|--------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                  |           | <p>Omwille van onze exporteconomie is het economisch voordeel voor Vlaanderen extra groot.<sup>21</sup> In lijn met het Samenwerkingsakkoord over de EU bepaalt Vlaanderen mee de Belgische EU-standpunten en vertegenwoordigen Vlaamse ministers de lidstaat België in de Raad van de EU. In 2010 zorgde Vlaanderen voor een gewaardeerde en actieve bijdrage tot een succesvol Belgisch EU-Voorzitterschap. De Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU werd daarvoor ook versterkt. De jongste jaren werden meerdere Vlaamse decreten in strijd verklaard met Europese regelgeving. Vlaanderen moet blijvend zijn juridische verantwoordelijkheid opnemen door EU-regelgeving tijdig om te zetten en correct toe te passen. De aanwezigheid van de Europese instellingen in Brussel is een troef die verder benut moet worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaanderen werkt in het kader van het Vlaams buitenlands beleid structureelsamen met multilaterale organisaties zoals UNESCO, de Raad van Europa, de OESO, de IAO en de WGO. Die samenwerking is van belang, niet alleen omdat tal van complexe uitdagingen in toenemende mate mondiale antwoorden vereisen, maar ook om te kunnen wegen op de werkzaamheden van die multilaterale organisaties die het Vlaamse beleid beïnvloeden. Het optreden van de Vlaamse overheid ten aanzien van de verschillende multilaterale organisaties is momenteel nog onvoldoende coherent. Het stagefinancieringsprogramma, opgezet in 2001 om goede relaties uit te bouwen met multilaterale organisaties en om jonge Vlamingen vertrouwd te maken met de werking van die organisaties, kende de afgelopen jaren een toenemend succes.</li> <li>• Het thema mensenrechten neemt een steeds prominere plaats in het Vlaams buitenlands beleid in. Tegelijkertijd moet echter nog meer aandacht uitgaan naar mensenrechten in een context van duurzaam en ethisch internationaal ondernemen. Het nieuw Wapenhandeldecreet, dat de Vlaamse Regering in 2012 aannam, brengt ethische overwegingen en economische wetmatigheden met elkaar in evenwicht.</li> </ul> <p>(...)</p> |    |
| Buitenlands Beleid, Internationaal Ondernemen en | Bourgeois | <p><b>III. UITGANGSPUNTEN</b></p> <p>1. Het buitenlandse beleid van de Vlaamse Regering vormt het logische internationale</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 19 |

|                           |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|---------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Ontwikkelingssamenwerking |  | <p>verlengstuk van het binnenlandse beleid.</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>2. Een kerntaak van het Vlaamse buitenlandse beleid is beleidsdomeinoverschrijdende belangenbehartiging in het buitenland.</li> <li>3. De Vlaamse Regering voert een samenhangend buitenlands beleid en waakt over de coherentie van interne beleidskeuzes met de internationale agenda.</li> <li>4. De Vlaamse Regering beschouwt de programma's en activiteiten inzake internationaal ondernemen, ontwikkelingssamenwerking en toerisme als een onderdeel van haar buitenlands beleid.</li> <li>5. De verdere internationalisering van de Vlaamse economie is één van de prioriteiten van het Vlaamse buitenlandse beleid.</li> <li>6. Het Vlaamse buitenlandse beleid wordt gevoerd in een meerlagige bestuurscontext, met bestuursverantwoordelijkheden op het lokale, regionale, federale, Europese en mondiale niveau. De Vlaamse Regering hanteert subsidiariteit als leidend principe.</li> <li>7. Vlaanderen heeft belang bij een stabiele wereldorde die gestoeld is op principes als eerbiediging van het internationaal recht, waar de rechten van de mens een integraal deel van uitmaken, duurzame ontwikkeling, culturele verscheidenheid en internationale solidariteit. In internationale kwesties geeft de Vlaamse Regering voorrang aan een internationale rechtsbenadering.</li> <li>8. Het buitenlands beleid van de Vlaamse Regering wordt maximaal geënt op het vigerende VN-doelstellingenkader.</li> <li>9. De Vlaamse Regering brengt haar internationale activiteiten in lijn met het externe Europese beleid, terwijl ze er over waakt dat haar standpunt afdoende wordt meegenomen.</li> <li>10. Het buitenlands beleid van de Vlaamse Regering bouwt voort op een aantal onmiskenbare Vlaamse sterktes: <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vlaanderen ligt in het historische, economische en politieke hart van Europa;</li> <li>– Vlaanderen deelt met de EU zijn hoofdstad, die een sterke aanwezigheid kent van Europese instellingen, internationale organisaties en diplomatieke vertegenwoordigingen;</li> <li>– Vlaanderen heeft een erg open, creatieve, kennisintensieve en innovatieve economie, en kan rekenen op jonge, sterke bedrijven; het is een regio van sterke en lokaal</li> </ul> </li> </ol> |  |
|---------------------------|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                                     |           | <p>verankerde KMO's met potentieel om internationaal uit te groeien;</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– Vlaanderen is de logistieke draaischijf voor Europa;</li> <li>– We beschikken over een rijke historische en hedendaagse cultuur;</li> <li>– Het Vlaamse onderwijs scoort internationaal goed, zowel op het vlak van onderwijs als van onderzoek; onze onderzoeksinstellingen kennen wereldfaam.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 1. De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd</b></p> <p><b>OD 1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU</b></p> <p><b>1.1.4 De Europese regelgeving correct en snel omzetten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse Regering wil bijdragen tot een slagkrachtige EU en streeft daarom naar een correcte en snelle omzetting en toepassing van EU-regelgeving. We implementeren EU-richtlijnen echter niet ruimer of strenger dan strikt noodzakelijk. Om dat te faciliteren zal ik de omzetting van en de toepassing van Europese regelgeving en de inbreuken tegen het Europees recht goed opvolgen binnen de Vlaamse overheid. Ik zal er ook op toezien dat de omzetting correct en sneller gebeurt en daartoe het draaiboek actualiseren.</li> <li>• We sporen de federale overheid en de andere gemeenschappen en gewesten aan om enkele algemene principes vast te leggen rond de verdeling van de aansprakelijkheid bij het niet-tijdig of niet-correct omzetten van Europese regelgeving. Ik zal mijn diensten vragen om hiervoor het nodige initiatief te nemen. We houden daarbij rekening met de Motie van het Vlaams Parlement over een regeling voor de verdeling van eventuele (Europese) boetes onder de gewesten.</li> </ul> | 22 |

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 4. Vlaanderen draagt ertoe bij dat de internationale armoede verder afneemt</b></p> <p><b>OD 4.2 We spelen permanent in op belangrijke trends en evoluties in Zuidelijk Afrika</b></p> <p><b>4.2.3 Samenwerken met de private sector in domeinen relevant voor ontwikkeling</b></p> <p><b>4.2.3.1 Bijdragen tot private sectorontwikkeling als strategie voor armoedebestrijding binnen de Vlaamse ontwikkelingssamenwerking met de partnerlanden en de prioritaire regio</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de lokale marktwerking niet te verstoren, blijft ontwikkelingssteun voor de private sector volledig ongebonden, <b>zoals ook voorgeschreven door het kaderdecreet voor ontwikkelingssamenwerking en de Europese strategie voor private sectorontwikkeling.</b></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 44 |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>OD 5.6 Er is respect voor arbeids- en milieunormen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaanderen is bijzonder gehecht aan een eerlijke, rechtvaardige en milieuvriendelijke internationale handel (cf. 3.3) waarbij arbeids- en milieunormen worden gerespecteerd. De Vlaamse Regering streeft er dan ook federaal, Europees en internationaal naar om arbeids- en milieunormen een plaats te geven in de verschillende onderhandelingen met handelsfaciliterend karakter, maar in een Europees en internationaal verband zodat we onze eigen bedrijven geen concurrentieel nadeel opleggen.</li> <li>• We waken er dus over dat de handels- en investeringsakkoorden geen negatieve invloed uitoefenen op deze normen. Ook in onze eigen bilaterale investeringsverdragen (BLEU, cf. 3.3.2), zullen we er voor zorgen dat arbeids- en milieunormen opgenomen zijn. We herzien ook de oude verdragen om deze normen op te nemen en in overeenstemming te brengen met de Europese en internationale regels die hierop van toepassing zijn. Daarnaast blijft Vlaanderen met multilaterale organisaties samenwerken om de arbeids- en milieunormen wereldwijd te bevorderen.</li> </ul> | 50 |

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>OD 5.7 Vlaanderen voert een verantwoord(elijk) vergunningsbeleid voor handel i strategische goederen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De aanname van het Wapenhandeldecreet van 15 juni 2012 was een belangrijke stap inzake de handel in strategische goederen. Dit decreet zet de toepasselijke Europese regelgeving om, met aandacht voor een evenwichtige en verantwoorde afweging van ethische, economische en veiligheidselementen.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 50 |
| Onroerend Erfgoed                                                                   | Bourgeois | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b><br/><b>1.1. De internationale context</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De verminderde aandacht voor erfgoed binnen de Raad van Europa door de focus op haar kerntaak wordt gecompenseerd door het feit dat de EU meer aandacht heeft voor het gemeenschappelijke Europese erfgoed. We nemen een versterking van de samenwerking waar alsook een geïntegreerde aanpak voor het cultureel erfgoed, in brede zin. Op 20 mei 2014 kwamen er onder het voorzitterschap van Griekenland raadsconclusies specifiek met betrekking tot het erfgoed. In deze “Conclusions on cultural heritage as a strategic resource for a sustainable Europe” wordt erfgoed als een onmiskenbare verbindende en versterkende factor voor Europa naar voor geschoven<sup>2</sup>. Tijdens het huidige voorzitterschap plant ook Italië aanvullende raadsconclusies over “heritage and governance”.</li> <li>Verder is het tekenend dat de EU in 2011 het Europees Erfgoedlabel instelde dat wordt toegekend aan sites in de Unie die een belangrijke rol hebben gespeeld in de Europese geschiedenis, cultuur en eenwording. De Europese Commissie organiseert tweejaarlijks een selectieprocedure voor de toekenning van één erfgoedlabel per lidstaat. Op basis van een nationale preselectie kan elke lidstaat maximaal twee sites voordragen voor dit label.</li> </ul> |    |

|                   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|-------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Onroerend Erfgoed | Bourgeois | <p><b>SD 2. De onroerenderfgoedzorg is een gedeelde verantwoordelijkheid van verschillende beleidsniveaus en organisaties door vertrouwen te schenken</b></p> <p><b>OD 2.4. Het Vlaamse erfgoedbeleid positioneert zich in een brede Europese en internationale context en focust op erfgoed als een bindende factor voor een duurzame samenleving</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In het Regeerakkoord 2014-2019 heeft de Vlaamse Regering de nadruk bovendien gelegd op <b>een sterk Vlaanderen binnen een sterk Europa</b>. De invloed van de Europese regelgeving op de manier waarop de onroerenderfgoedzorg georganiseerd is, is niet te onderschatten bijvoorbeeld wanneer het gaat over economische aspecten en duurzaamheid. Ook hier zoek ik naar partners om zo gezamenlijke belangen tot op het internationale niveau te verdedigen. De recent aangenomen conclusies van de Raad van de Europese Unie van 20 mei 2014 rond “Cultural Heritage as a strategic resource for a sustainable Europe” worden maximaal in het onroerenderfgoedbeleid geïntegreerd. Hier wordt het erfgoed, zowel het roerend, onroerend, immaterieel als digitaal erfgoed als bron en als bindende factor voor een duurzame Europese samenleving erkend. Ik volg de Europese agenda actief op en probeer hem ook mee te bepalen door aanbevelingen te formuleren en aansluiting te vinden bij de Europese beleidsontwikkeling o.a. bij de EU2020-strategie en het nieuwe Werkplan Cultuur (2015-2018).</li> <li>• Begin 2015 zal ook beslist worden welke site(s) we voorgedragen aan de Europese Commissie tot het verkrijgen van <b>het Europees Erfgoedlabel</b>. De selectie wordt begeleid door een secretariaat en een werkgroep samengesteld uit vertegenwoordigers van het Vlaams Gewest, de Vlaamse gemeenschap, het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, de Duitstalige Gemeenschap, het Waals Gewest en de Franse Gemeenschap. Ook het agentschap Onroerend Erfgoed is hierin vertegenwoordigd.</li> <li>• <b>De Europese erfgoedconventies van de Raad van Europa</b> vinden al ruime vertaling in de Vlaamse regelgeving, zeker nu het Onroerenderfgoeddecreet ook de vertaalslag heeft gemaakt van de conventie van Valletta over de archeologische erfgoedzorg. Een volgende grote uitdaging is om ook de principes van <b>de Faroconventie</b> te huldigen, waarin niet het alleen het</li> </ul> | 24-26 |
|-------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|                   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
|-------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                   |           | erfgoed centraal staat, maar vooral ook de gemeenschap die zorg draagt voor dat erfgoed. Aan de ruimtelijke benadering moet dus ook een maatschappelijke dimensie worden toegevoegd. Dat betekent dat beleidsmatig toenadering moet worden gezocht met het cultureel-erfgoedveld, waar de implementatie van de conventie van Faro ver gevorderd is                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| Onroerend Erfgoed | Bourgeois | <p><b>SD 3. Samen met de prioritaire partners worden op transparante wijze de ambities voor de onroerenderfgoedzorg geformuleerd</b></p> <p><b>OD 3.2. Het agentschap Onroerend Erfgoed ontwikkelt afwegingskaders en vertaalt deze naar publiek toegankelijke handleidingen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ook op internationaal vlak worden richtinggevende kaders opgesteld die toepasbaar zijn in Vlaanderen. Het agentschap Onroerend Erfgoed bouwt verder op deze internationaal aanvaarde kaders en standaarden, zoals de UNESCOaanbeveling rond Historische Stadslandschappen en <b>de EAC-aanbeveling (Europae Archaeologiae Consilium) rond Archivering</b>. Samenwerking met de academische wereld is essentieel om deze kaders door te vertalen naar de Vlaamse situatie.</li> </ul>                                                                                                                                                                                   | 30-31 |
| Onroerend Erfgoed | Bourgeois | <p><b>SD 5. De zorg voor het onroerend erfgoed levert een positieve bijdrage aan de duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving</b></p> <p><b>OD 5.2. Het beleidsveld onroerend erfgoed participeert aan de discussie rond klimaatverandering en legt de nadruk op hergebruik en zuinig ruimte- en materiaalgebruik</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De strijd tegen de klimaatopwarming staat hoog op de Europese agenda. De klimaatproblematiek – onmiskenbaar een belangrijk thema in onze hedendaagse samenleving – mag niet worden verengd tot het energiezuinig of energieneutraal wonen. Er moet ook rekening worden gehouden met de waarde en het belang van het erfgoed voor onze samenleving en met de aanpasbaarheid van het erfgoed aan de hedendaagse noden.</li> <li>• Het moet in de eerste plaats duidelijk zijn dat ook onroerend erfgoed zoveel mogelijk wil tegemoetkomen aan de energiestatistiek-eisen, vandaag en in de toekomst. Door middelen die</li> </ul> | 36    |

|                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |          |
|--------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                          |           | <p>onlangs werden vrijgemaakt uit het Vlaams Klimaatfonds worden gespecialiseerde energieconsulenten voor onroerend erfgoed opgeleid. Standaardoplossingen bieden soms geen soelaas en alternatieve oplossingen moeten worden gezocht. Het is daarom belangrijk dat, ook binnen de administratie, technische evoluties en de mogelijkheden van nieuwe producten worden gevolgd. Ik kijk ook naar voorbeelden in het buitenland, waar innovatieve producten specifiek voor het erfgoed, zich hebben ontwikkeld tot een nichemarkt. Het project beoogt in de eerste plaats de opleiding van de professionelen binnen en buiten de administratie. We ijveren ervoor om de vorming ook op te nemen in het regulier onderwijs voor architecten als specialisatie. Ook de resultaten van de lopende projecten, zoals het onderzoek “energiezuinige maatregelen voor monumenten met woonfunctie”, worden ruim bekend gemaakt en in de praktijk geïntegreerd en gevaloriseerd.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>1. Ondersteuning besluitvorming en werking van de Vlaamse Regering en uitwerking van de Vlaamse justitie</b><br/> <b>SD1 Een vlotte en betrouwbare dienstverlening voor de Vlaamse Regering, een innoverend procesmanagement voor de besluitvorming en uitwerking van de Vlaamse justitie</b><br/> <b>OD1.2 Verminderen van de regeldruk en verbeteren van de wetgevingstechnische kwaliteit en de praktische toepasbaarheid van decreten en uitvoeringsbesluiten in alle domeinen</b><br/> <b>1.2.1 Noodzakelijkheid van nieuwe en bestaande regels, laag detailniveau van regels en zo laag mogelijke implementatiekosten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ik zal toezien op een grondige afweging van de noodzaak van nieuwe regelgeving, zowel in de conceptuele fase als bij de uitwerking van concrete modaliteiten. Ik zal aan alle ministers van de Vlaamse Regering vragen om die noodzakelijkheidstest ook toe te passen op bestaande regels. We zullen hen daarvoor een ondersteunend instrument aanbieden. Zo wil ik ertoe bijdragen dat regels of decreten die meer problemen en kosten veroorzaken dan ze problemen oplossen, afgeschaft worden, en <b>dat we detaillistische inhoudelijke regels en overregulering bij de omzetting van Europese richtlijnen vermijden</b>. De aanstelling van de heer Frans Timmermans als Europese commissaris voor betere regelgeving is een signaal dat ook op Europees niveau de aandacht voor het verminderen van regeldruk hoog op de Europese agenda staat. <b>We ondersteunen dan ook de Europese initiatieven en integreren</b></li> </ul> | 13-14-15 |

|                                         |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
|-----------------------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                         |           | <b>die in de Vlaamse beleidsinitiatieven.</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| Algemeen Regeringsbeleid                | Bourgeois | <p><b>2. Strategische planning en transversale beleidscoördinatie</b></p> <p><b>SD2. Oplossingen voor complexe maatschappelijke uitdagingen door structurele beleidsondersteuning en programmawerking in het kader van een toekomstgericht en strategisch beleid op basis van een langetermijnvisie op de samenleving in Vlaanderen</b></p> <p><b>OD2.1 Uittekening, ondersteuning en coördinatie van een langetermijnbeleid met het oog op een duurzame samenleving</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vanuit een goed beeld op onze langetermijnambities ontwikkelen we een strategie voor de volgende decennia. Voor de (intussen) middellange termijn werken we verder aan de doelstellingen van het Pact 2020 en geven we een sterke invulling en opvolging van de EU2020- strategie, de toekomstgerichte Europese vlaggenschip-initiatieven en de door de EU geïdentificeerde aanbevelingen voor België. We evalueren de uitvoering van de doelstellingen.</li> <li>• Om de continuïteit van de langetermijnambities te verzekeren, leggen we deze regeerperiode vanuit Vlaanderen ook de ambities tot 2030 vast. Tegen het einde van de regeerperiode moeten we een goed beeld hebben van hoe ver we staan en welke de doelstellingen en “roadmap” moeten zijn voor de periode tot 2030, zelfs met een indicatieve “roadmap” voor 2040-50. Alleen zo zien we of we de juiste richting opgaan. Verderop in deze beleidsnota (zie SD3) ga ik in op de wijze waarop we zullen monitoren of we inderdaad nog de nodige vooruitgang boeken.</li> </ul> | 20 |
| Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie | Muyters   | <p><b>SD 1. Investeren in wendbare werknemers en ondernemingen</b></p> <p><b>OD 1.2. Investeren in competenties</b></p> <p><b>1.2.5. Toegang tot ondernemerschap</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In overleg met de stakeholders werken we aan een goed doordachte invulling van de nieuwe Vlaamse bevoegdheid ‘toegang tot het beroep’ Hierbij zullen we initiatieven nemen ter</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 19 |

|                                         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
|-----------------------------------------|---------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                         |         | <p>actualisering en versterking van het startend ondernemerschap in Vlaanderen. We implementeren de examencommissie met het AO(I) als coördinator.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De uitgangspunten hiervoor zijn enerzijds veiligheid, gezondheid en kwaliteit van het ondernemerschap. Anderzijds behoren ook het verhogen van de aantrekkelijkheid van het starten van een eigen zaak en de vermindering van de administratieve lasten tot deze uitgangspunten. Het beleid wordt afgestemd met de Europese regelgeving ter zake.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |
| Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie | Muyters | <p><b>OD 1.3. Investeren in de randvoorwaarden voor innovatie gedreven ondernemerschap</b></p> <p><b>1.3.2. Toegang tot investeringsmiddelen</b></p> <p><b>b) Het dichten van financieringskloven door PMV</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De wijzigende Europese regelgeving omtrent risicokapitaal (en staatssteun) laat publieke investeringsmaatschappijen toe om aan de vraag naar hogere investeringsbedragen tegemoet te komen, op voorwaarde dat deze onder marktconforme voorwaarden worden verstrekt. Op basis van internationale best practices zal een regeling worden uitgewerkt op maat van kleine, middelgrote en grote ondernemingen, waarbij we onderzoeken of extra middelen moeten worden voorzien voor PMV.</li> <li>Op die manier kunnen we ook bij PMV komen tot een gestroomlijnde en vereenvoudigde maar toch volledige(re) set van investeringsinstrumenten, die bijspringt waar de markt het laat afweten. Daarbij zal ook de afstemming met het instrumentarium van het nieuwe AOI worden meegenomen.</li> </ul> | 23    |
| Sport                                   | Muyters | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b>2. Ontwikkelingen in Vlaanderen met een impact op sport</b></p> <p><b>2.10. Ontwikkelingen internationaal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Internationale organisaties (Europese Unie, Raad van Europa, Unesco, Verenigde Naties,...) hebben een groeiende rol opgenomen binnen de sportbeleidsvorming. Dit heeft zeker impact op het Vlaamse niveau. Het antidopingbeleid is een hier een voorbeeld van. Sinds de</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 15-16 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|----------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|          |             | <p>Internationale Conventie tegen dopinggebruik in de sport van de UNESCO (2005) zijn de ondertekenende staten ertoe verbonden om maatregelen inzake dopingbestrijding te nemen en om zich met de beginselen van de Wereldantidopingcode te conformeren. Vlaanderen moet dit in overleg doen met de andere Gemeenschappen van België. De derde versie van de Code zal in werking treden op 1 januari 2015, hetgeen opnieuw vertaald moet worden in de Vlaamse antidopingregelgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Met het verdrag van Lissabon heeft de EU een formele ondersteunende bevoegdheid voor sport verworven en zal het EU sportbeleid de komende jaren ook steeds meer invloed op Vlaanderen hebben. Met Erasmus+ voorziet de EU nu ook in een Europees subsidieprogramma voor de sport, met een focus op breedtesport. De Raad van Europa werkt al lang rond sport (vb. doping), en wil met de conventie ter bestrijding van wedstrijdvervalsing, een antwoord bieden op wat als één van de grootste actuele bedreigingen in de sport wordt beschouwd.</li> </ul> |    |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>II. 1. Horizontale oriëntaties</b></p> <p><b>SD 1. Vergroening van de economie</b></p> <p><b>OD 5. Interne milieuzorg versterken en verankeren in de werking van de Vlaamse overheid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om hun voorbeeldrol te versterken, moet milieuzorg structureel verankerd worden binnen de entiteiten van de Vlaamse overheid. Op die manier wordt ook invulling gegeven aan de relevante verplichtingen die gecreëerd worden door Europese regelgeving. Milieuzorg kan daarbij als een aparte strategie gezien worden, maar het vormt ook een belangrijk onderdeel binnen het ruimere kader van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO). Daarom zal ik er, in samenwerking met de minister, bevoegd voor werk, voor zorgen dat milieuzorg zijn plaats binnen MVO inneemt en zo gekaderd wordt voor de entiteiten van de Vlaamse overheid.</li> </ul>                                                                                                                                                                                         | 23 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
|----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>SD 2. Omgevingsbeleid georiënteerd op Europese beleidskaders</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het beleid inzake leefomgeving wordt voornamelijk aangestuurd vanuit de Europese Unie. De doelstellingen die Europa politiek naar voor schuift, en de richtlijnen die Vlaanderen juridisch binden, bepalen in belangrijke mate de maatregelen die moeten genomen worden om de kwaliteit van de leefomgeving te verbeteren.</li> <li>• Als uitgangspunten bij de totstandkoming en bij de omzetting en toepassing van Europese regelgeving gelden level playing field en no gold-plating, om ervoor te zorgen dat ecologische waarde en economische groei hand in hand gaan.</li> <li>• Enerzijds streef ik naar een tijdige, volledig en juiste vertaling en toepassing van Europese regels, om te voorkomen dat milieu en natuur slachtoffer zouden worden van markt of mededinging.</li> <li>• Anderzijds ijver ik voor een doeltreffende, doelmatige en evenwichtige uitvoering van ‘niet vergulde’ Europese regels, om bedrijven inzake productie en producten op een ‘gelijk speelveld’ te laten aantreden en streven we naar het creëren van win-winsituaties voor milieu en economie.</li> </ul> <p><b>OD7. Bepalen van lange termijn doelen en bijhorende trajecten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zoals aangegeven in het regeerakkoord, zal ik gekwantificeerde en gedragen langetermijndoelstellingen als kompas voor het beleid gebruiken. Hierbij wens ik mij <b>in eerste instantie te richten op internationale en Europese langetermijnbeleidskaders</b>, zoals het 7de Milieuactieprogramma van de EU, de Europese biodiversiteitsstrategie 2020, de roadmap naar een concurrerende koolstofarme economie, het stappenplan voor efficiënt hulpbronnengebruik, de mededeling van de Europese Commissie met betrekking tot circulaire economie, de doelstellingen duurzame ontwikkeling van de VN en de Europa 2020 strategie. Hierbij wordt rekening gehouden met de specifieke Vlaamse context.</li> </ul> | 24 |
|----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|----------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD15. Optimaliseren van de milieuhygiëneregelgeving</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik maak systematisch werk van een zo snel mogelijke omzetting van de Europese BBT-conclusies in de algemene en sectorale voorwaarden. Alleen waar Europese milieukwaliteitsdoelstellingen niet worden gehaald en bij een Vlaamse beleidsprioriteit, worden Vlaamse BBT-studies uitgevoerd.</li> <li>• Ik zal, in samenspraak met onder andere de Havenbesturen, de Havenvereniging en de betrokken overheidsinstanties, de knelpunten in de milieuvergunningsreglementering met betrekking tot doorvoeropslagplaatsen van internationale maritieme gevaarlijke goederen in de zeehavens uitklaren met behoud van een hoog beschermingsniveau van het milieu en een maximale inperking van de veiligheidsrisico's voor de omgeving. Deze knelpunten vinden hun oorsprong in het feit dat 'de haven' een flexibele omgeving is, daar waar de huidige milieuvergunningsprocedures die flexibiliteit soms in de weg staan.</li> <li>• De milieuvergunningsreglementering viseert op vandaag alleen de exploitatie van een hinderlijke inrichting die op een specifieke locatie wordt geëxploiteerd, en niet hinderlijke inrichtingen die mobiel of verplaatsbaar zijn. In de nieuwe titel V van het decreet van 5 april 1995 houdende algemene bepalingen inzake milieubeleid (DABM) die naar aanleiding van de invoering van de omgevingsvergunning wordt ingevoegd, wordt in een rechtsgrond voorzien om mobiele of verplaatsbare inrichtingen in de indelingslijst aan te duiden. Na overleg met de betrokken sectoren zal ik mijn administratie hiervoor aangepaste algemene en sectorale milieuvoorwaarden laten uitwerken.</li> <li>• In de huidige economische context is het gebruik en transport van gevaarlijke stoffen een gemeengoed. Ik evalueer, in samenwerking met de minister, bevoegd voor mobiliteit, en de andere betrokken actoren de regelgeving voor vervoer van gevaarlijke stoffen, met aandacht voor het kennen en beheersen van de risico's en een mogelijke integratie van transport, ruimtelijke ordening en externe veiligheid. Hierbij houd ik rekening met de besluiten van het "Onderzoeksorgaan voor Ongevallen en Incidenten op het Spoor" over het spoorongeval te Wetteren.</li> </ul> | 33-34 |
|----------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
|----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>SD 5. Geïntegreerde gebiedsontwikkeling voor een kwaliteitsvolle leefomgeving met een evenwichtige mix van functies</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ik geef verder vorm aan het Europese territoriale cohesiebeleid in Vlaanderen, en zet bovendien in op gebiedsgerichte processen en strategische projecten van onderuit. Ik heb hierbij oog voor de identiteit en sterktes van een gebied en een sterke betrokkenheid van de betrokken burgers en maatschappij.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 38    |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 41. Verdere vermindering van luchtverontreinigende emissies</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Het Vlaamse NEC-programma in uitvoering van <b>de Europese Richtlijn Nationale Emissieplafonds</b> is de drijvende kracht achter het Vlaamse emissiereductiebeleid en heeft belangrijke reducties teweeggebracht voor zwaveldioxide (SO<sub>2</sub>), stikstofoxiden (NO<sub>x</sub>), vluchtige organische stoffen (VOS) en ammoniak (NH<sub>3</sub>). Het resterende beleidstekort voor de reductie van de NO<sub>x</sub>-emissies in de transportsector is veroorzaakt door het onvoldoende doorwerken van de Euronormen in reële verkeerssituaties en kan alleen op het Europese niveau worden geremedieerd, zoals beoogd in de nieuwe Luchtstrategie van de Europese Commissie. Toch ga ik in Vlaanderen op zoek naar extra reductiepotentieel voor NO<sub>x</sub> op de korte termijn, in de context van zowel de huidige NEC-richtlijn als de Vlaamse Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) om de IHD voor ecosystemen duurzaam te realiseren. Een nieuw voorstel van de Europese Commissie voor de Europese Luchtstrategie ligt momenteel op tafel, met voorstellen van richtlijnen voor Middelgrote Stookinstallaties en nieuwe nationale emissieplafonds voor SO<sub>2</sub>, NO<sub>x</sub>, VOS, NH<sub>3</sub>, fijn stof (PM<sub>2,5</sub>) en methaan (CH<sub>4</sub>).</li> <li>In het kader van de onderhandelingen ga ik na in hoeverre de voorstellen van de Commissie technisch, economisch en maatschappelijk haalbaar en aanvaardbaar zijn. Ik pleit voor het toekennen van realistische emissieplafonds en een maximum aan communautaire emissiebeperkende maatregelen. Ik streef naar een evenwichtige verdeling van de inspanningen tussen lidstaten, onder meer rekening houdende met de reeds geleverde</li> </ul> | 56-57 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
|----------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|          |             | inspanningen en de typische eigenschappen van een lidstaat.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 44. Blootstelling aan overmatig geluid, geur of licht verminderen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de leefbaarheid van de luchthavenregio van Brussel-Nationaal te garanderen zorg ik ervoor dat het geluidsactieplan in uitvoering van de Europese richtlijn omgevingslawaaï zo snel mogelijk wordt vastgesteld, in overleg met de minister, bevoegd voor mobiliteit.</li> <li>• Om een dergelijk plan met de nodige rechtszekerheid te kunnen ontwikkelen en uitvoeren streef ik er samen met mijn collega's naar zo snel mogelijk een samenwerkingsakkoord met de federale staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest af te sluiten. Dit samenwerkingsakkoord moet zorgen voor een stabiel en evenwichtig exploitatiekader voor de luchthaven en moet leiden tot een gecoördineerde uitvoering van de richtlijnen omgevingslawaaï en geluidgerelateerde exploitatiebeperkingen, waarbij elke overheid bijdraagt tot het aanpakken van de geluidsproblematiek. Op basis daarvan maak ik in het gewestelijk geluidsactieplan werk van een ruimtelijk (ordenings)beleid in functie van de geluidimmissie, met specifieke voorschriften voor nieuwe woonfuncties binnen de geluidscontouren en sanering van bestaande geluidgevoelige functies.</li> <li>• Ook voor belangrijke wegen en spoorwegen en voor de grootste steden zorg ik voor een gepaste uitvoering van de Europese richtlijn (geluidactieplannen, nieuwe geluidkaarten). Ik voorzie een regelgevend kader om bij nieuwe ontwikkelingen in woongebieden en bij herbestemming van geluidbelaste gebieden tot woongebied aan initiatiefnemers milderende maatregelen op te leggen op basis van de geluidbelasting.</li> </ul> | 58    |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 48. Werken aan het behoud, het herstel en de versterking van biodiversiteit en ecosystemen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor de verbetering van biodiversiteit is een netwerk van natuurgebieden nodig onder effectief beheer en moet de landschapsecologische samenhang bevorderd worden om te komen tot een robuuste en hoogwaardige natuur.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 61-62 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |       |
|----------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|          |             | <ul style="list-style-type: none"> <li>• De taakstelling van deze Europese doelstellingen (zoals opgenomen in de Belgische Biodiversiteitsstrategie) geeft aan dat tegen 2020: <ul style="list-style-type: none"> <li>– 17% van de landoppervlakte wordt ingericht in functie van de natuurdoelen, en natuurgericht beheer of een beschermingsstatus heeft;</li> <li>– 15% van de gedegradeerde ecosystemen hersteld is.</li> </ul> </li> </ul> <p>De belangrijkste bijdrage wordt aangeleverd door de realisatie van de Europese natuurdoelen. Voor een aantal natuurdoelen is ook een inzet nodig buiten de SBZ's, zoals voor boshabitats en voor de leefgebieden van bepaalde planten- of diersoorten. We maken duidelijk in welke gebieden die inzet nodig is.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We beschermen de bijzonder waardevolle historisch permanente kustpoldergraslanden op basis van de na het openbaar onderzoek vastgestelde kaart. Complementair aan de gebiedsspecifieke aanpak wordt een actief soortenbeleid gevoerd. Met de opmaak en de uitvoering van soortbeschermingsprogramma's worden populaties van Europees te beschermen soorten en andere bedreigde soorten bevorderd. Hierbij wil ik aandacht geven aan herstel en behoud van de leefgebieden van deze soorten en het verzekeren van verbindingzones in nauwe samenwerking met beheerders, gebruikers en eigenaars.</li> <li>• We maken een programma voor de legislatuur dat aangeeft welke soortenbeschermingsprogramma's (SBP) wanneer opgemaakt worden en starten minstens 4 SBP's per jaar op die zich voornamelijk richten op Europees beschermde soorten die zich niet in een gunstige staat van instandhouding bevinden.</li> </ul> |       |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 49. Voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen wordt tegen 2020 70% van de benodigde oppervlakte onder correct beheer gebracht en 16 habitats worden in een gunstige of verbeterde staat van instandhouding gebracht</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In uitvoering van de Habitat- en de Vogelrichtlijn moeten de Europees beschermde habitats en soorten in een gunstige staat van instandhouding worden gebracht. Hiertoe zijn gewestelijke IHD bepaald. Deze zijn per SBZ vertaald in specifieke IHD ('Europese natuurdoelen'). Deze werden in 2014 door de Vlaamse Regering goedgekeurd samen met een taakstelling 2020</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 62-63 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>voor de uitvoering van deze doelen. Deze taakstelling komt erop neer dat tegen 2020:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– 16 Europees te beschermen habitats een gunstige of verbeterde staat van instandhouding hebben;</li> <li>– 70% van de benodigde oppervlakte onder correct beheer is om tegen 2050 alle Europees te beschermen habitats in een gunstige staat van instandhouding te brengen;</li> <li>– 70% van de benodigde maatregelen in uitvoering is om tegen 2050 alle Europees te beschermen soorten in een gunstige staat van instandhouding te brengen.</li> </ul> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De 2015- en 2020-projecten van het geactualiseerde Sigmaplan maken hier integraal deel van uit en worden in uitvoering gebracht. Aanvullend worden ook IHD voorzien en vastgesteld in de Vogelrichtlijngebieden Peer, Linkerscheldeoever en Kuifeend zoals afgesproken tussen de doelgroepen in de overleggroep.</li> <li>• De uitvoering van de taakstelling 2020 gebeurt door de opmaak van een Natura2000-programma en wordt per SBZ gekaderd in een Managementplan Natura2000. Dat doorloopt vier planversies die respectievelijk handelen over de taakstelling, evidenties, vrijwillige maatregelen en verplichtingen. Al deze fases zullen achtereenvolgens doorlopen worden vanaf 2014 zodat de taakstelling 2020 kan gerealiseerd worden. Dit komt neer op een bijkomend gepast beheer van 20.000 ha natuur.</li> <li>• Bij de realisatie van de Europese natuurdoelen wordt het overleg- en communicatieproces met doelgroepen en andere administraties onverminderd verder gezet. Bij de totstandkoming van de managementplannen gaat bijzondere aandacht uit naar de mate waarin de ‘sterkste schouders’ hun terreinbeheer maximaal afstemmen op de Europese natuurdoelen. De managementplannen zullen ook de basis vormen om de haalbaarheid op terrein van de implementatie van de natuurdoelen te evalueren. Tevens vormen deze managementplannen de vertrekbasis voor de fase van de vrijwilligheid waarbij iedereen de mogelijkheid krijgt om bij te dragen aan de realisatie van Europese natuurdoelen. Het instrumentarium wordt aangepast om dit maximaal te ondersteunen waarbij diverse partners een gelijkwaardige behandeling krijgen. We creëren een wettelijk kader voor vormen van vrijwillige natuurontwikkeling.</li> </ul> |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|----------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 57. Evolueren naar een koolstofarm Vlaanderen tegen 2050</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het <b>Europese Emissiehandelssysteem</b> (EU ETS) is sinds 2005 het belangrijkste klimaatbeleidsinstrument voor de elektriciteitsproducenten en de energie-intensieve industrie. Van de sectoren onder het toepassingsgebied van het EU ETS wordt een aanzienlijke bijdrage verwacht voor het behalen van de lange termijn broeikasgasreductiedoelstellingen.</li> <li>• Om dit doel kostenefficiënt te bereiken is een stabiele en voldoende hoge koolstofprijs noodzakelijk. Aangezien de koolstofprijs momenteel relatief laag en volatiel is, zal ik mij op Europees niveau actief inzetten opdat de noodzakelijke hervormingen van het EU ETS leiden tot een stabiel en attractief investeringsklimaat voor koolstofarme technologieën. Zolang de industrie buiten de EU niet onderhevig is aan een gelijkaardig klimaatbeleid, zal ik ook ijveren voor een gepaste bescherming tegen het risico op carbon leakage. Daarnaast wordt gestart met de ontwikkeling van beleidsinstrumenten voor het faciliteren van afvang en transport van CO2 met het oog op de geologische opslag ervan (Carbon Capture and Storage - CCS) en het gebruik ervan in productieprocessen (Carbon Capture, Use and Storage - CCUS).</li> </ul> | 71 |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 62. Extra kansen creëren voor natuur bij infrastructuur- en bouwwerken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Door in te zetten op natuurtechnische milieubouw (NTMB) zorg ik ervoor dat Vlaanderen meer kansen geeft aan natuur en biodiversiteit bij infrastructuuren bouwwerken.</li> <li>• Terwijl de infrastructuursector op dit ogenblik de NTMB reeds toepast, wil ik het werkveld verruimen naar de algemene bouwsector, rekening houdende met relevante Vlaamse initiatieven zoals DuWoBo en het beleidsprogramma ‘Materiaalbewust bouwen in kringlopen’.</li> <li>• Om doelgericht en gecoördineerd uitvoering te geven aan ontsnipperingsmaatregelen en ecologisch bermbeheer zal nauw worden samengewerkt met alle rechtstreeks betrokken entiteiten van de Vlaamse overheid, lokale besturen en het middenveld. Zowel bestaand beleid als nieuwe initiatieven krijgen hierin een plaats. Hiermee beantwoord ik onder meer aan <b>de vraag van de Europese Commissie om meer aandacht te besteden aan</b></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 74 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|----------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|          |             | <b>ontsnippering en concreet aan</b> de connectiviteit tussen beschermde gebieden in de context van Natura2000.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
| Omgeving | Schauvliege | <b>OD 65. Versterken van de kennisbasis voor het natuurbeleid</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik maak een vertaalslag van het Europese natuur- en milieubeleid in Vlaanderen om werk te maken van het behoud, beheer en duurzaam gebruik van onze leefomgeving.</li> <li>• Om dit te realiseren verfijn en verbeter ik de manier waarop de toestand en trends, evenals het beheer en duurzaam gebruik van biodiversiteit en natuur worden opgevolgd en geëvalueerd en doe dit conform de Europese natuur- en milieurichtlijnen en via lerende netwerken met alle betrokkenen.</li> <li>• Binnen het kader van de nieuwe Europese richtlijnen zal ik speciale aandacht geven aan de problematiek van invasieve exoten.</li> <li>• Ik zet in op de ontwikkeling van innovatieve methoden en technieken, zodat een steeds efficiëntere en effectievere opvolging van de toestand en het beheer van de biodiversiteit in Vlaanderen gerealiseerd wordt. Ook neem ik het voortouw bij het beter identificeren van de maatschappelijke voor- en nadelen van natuur en biodiversiteit in Vlaanderen (de zogenaamde 'ecosysteemdiensten' en 'disservices') en het doorvertalen van de bevindingen naar het beleid.</li> </ul> | 75-76 |
| Omgeving | Schauvliege | <b>OD 66. Verdere onderbouwing van het luchtbeleid</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Luchtverontreiniging heeft een impact op de gezondheid. De Europese richtlijnen vormen de wettelijke basis voor de luchtkwaliteitsnormen. Vlaanderen haalt al heel wat van deze doelstellingen.</li> <li>• De meetnetten lucht en de emissie-inventaris lucht vervullen een cruciale en specifieke rol gedurende elk facet van de beleidscyclus: wetgeving en normstelling, vergunningverlening, uitvoering en rapportering. De volgende acties worden voorzien: <ul style="list-style-type: none"> <li>– optimalisatie van de emissie-inventaris lucht voor sectoren en luchtverontreinigende stoffen;</li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | 76    |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |     |
|----------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|                      |             | <ul style="list-style-type: none"> <li>– evaluatie van de invoering van LEZ;</li> <li>– optimalisatie van luchtkwaliteitsmodellen om een beter beeld te krijgen van de verspreiding van de luchtverontreiniging in Vlaanderen met bijzondere aandacht voor een hoge ruimtelijke resolutie;</li> <li>– chemische karakterisering van fijn stof door uitvoering van metingen van ultrafijne deeltjes en roet;</li> <li>– evaluatie van de efficiëntie van saneringsmaatregelen voor diffuse emissies (dioxines, PCB's, zware metalen) door het uitvoeren van luchtmetingen nabij bepaalde bedrijven.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |     |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>MANAGEMENTSAMENVATTING</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De verschillende schakels van onze Vlaamse agrovoedingsketen, gaande van de landbouw-, de tuinbouw-, de visserij- tot de verwerkende sector, staan vandaag aan de Europese top. Nieuwe ontwikkelingen en grote uitdagingen op diverse vlakken dienen zich echter aan.</li> <li>• In deze Beleidsnota Landbouw en Visserij 2014-2019 wordt, binnen de krijtlijnen uitgezet door de Europese Unie, aangegeven hoe we onze positie trachten te behouden en zelfs verder willen versterken. Het concept 'Flanders Agrofood Valley', geworteld in een leefbaar platteland, is de rode draad doorheen de strategische en operationele doelstellingen die we formuleren en wensen te behalen.</li> </ul> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De agrovoedingssector verwacht terecht een resultaat- en klantgerichte overheid. We kiezen resoluut voor een slagkrachtige, slankere en probleemoplossende administratie, die zich terugplooit op haar kerntaken. Een uniek doelgroepenbeleid, gericht op de verschillende schakels van de agrovoedingsketen, wordt uitgewerkt en geïmplementeerd.</li> <li>• We steunen de Europese initiatieven inzake administratieve vereenvoudiging en voeren deze onverkort uit. Daarbij streven we ernaar dat e-loket een centrale rol krijgt als loket naar de landbouwers. Interne veranderingsprocessen binnen de administratie worden uitgevoerd zonder dat klanten daar hinder van ondervinden en met oog voor efficiëntieverbeteringen.</li> </ul> | 8-9 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|----------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 3.2 Transparantie over prijzen in de keten creëren, zorgt voor vertrouwen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Inzicht in de eigen productiekostenstructuur is een belangrijk element voor onze landbouwondernemers, maar daarnaast is prijstransparantie van input- en outputproducten noodzakelijk om een beter inzicht te krijgen in prijzen en hun evoluties. Prijsnoteringen spelen een belangrijke rol met betrekking tot de transparantie van het marktgebeuren. Uiteraard moet er steeds rekening worden gehouden met de beperkingen opgelegd vanuit de mededingingsreglementering. De Vlaamse overheid kan en mag de markt niet reguleren, maar kan wel op een aantal vlakken faciliteren en bijdragen tot een verhoogde transparantie, zonder hierbij op het werkterrein te komen van de Europese of de federale overheid.</li> <li>• De Europese gemeenschappelijke marktordening voor landbouw voorziet voor de meeste land- en tuinbouwproducten in een wettelijk kader voor wat betreft de prijsnoteringen op de representatieve markten, die de lidstaten verplicht moeten implementeren. Deze tendensen kunnen we via een informatieplatform beschikbaar stellen aan de betrokken sectoren. Waar mogelijk vullen we dit aan met andere informatie op diverse vlakken (zoals technisch, en sanitaire info) zodat ze hun bedrijfsbeslissingen op een gefundeerde wijze kunnen nemen.</li> </ul> | 29-30 |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>SD 4 FLANDERS AGROFOOD VALLEY HOUDT REKENING MET ZIJN OMGEVING</b></p> <p><b>OD 4.1 Uitdagingen voortkomend uit andere beleidsdomeinen worden opgevolgd, want deze vormen mee de landbouw van morgen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het stopzetten van het biodiversiteitsverlies en heel specifiek het bereiken van de <b>Europese natuurdoelstellingen</b> en de daaruit voortkomende instandhoudingsdoelstellingen moeten gerealiseerd worden in partnerschap met de landbouw. Hierbij wordt vertrokken van het principe “de sterkste schouders dragen de zwaarste lasten”.</li> <li>• Landbouwers zullen ook aangemoedigd worden om het natuurlijk karakter van en de biodiversiteit binnen het agrarisch gebied te versterken. Voorrang zal daarbij gegeven worden aan initiatieven die door de landbouwers zelf kunnen genomen worden. Hiermee gepaard gaat ook de problematiek van de vermestende en verzurende stikstofneerslag in Vlaanderen, die</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 31-32 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
|----------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                      |             | vandaag een grote uitdaging vormt bij de realisatie van de gunstige staat van instandhouding van de Europese natuurdoelen.<br>(...)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 4.3 Zowel ondersteunend en flankerend beleid als onderzoek sturen mee in de juiste richting.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ook <b>het vernieuwde Europese landbouwbeleid</b>, waar de toekenning van financiële ondersteuning meer en meer gekoppeld wordt aan het respecteren van milieu-eisen, gaat die weg op. Landbouwers die voor Europese steun in aanmerking komen, zijn verplicht om een uitgebreid pakket randvoorwaarden na te leven. Diverse beheerseisen op het vlak van milieu, natuur, voedselveiligheid en dierenwelzijn moeten worden nageleefd. Landbouwgronden moeten ten allen tijde in goede landbouw- en milieuconditie gehouden worden.</li> <li>• Daarenboven wordt een deel van de rechtstreekse inkomenssteun voortaan gekoppeld aan vergroeningseisen. Teelten moeten worden gedifferentieerd, het areaal blijvend grasland in stand gehouden en er moet ecologisch aandachtsgebied worden gecreëerd op akkerland. Instrumenten zoals de agromilieu- en klimaatverbintenissen, opleiding en vorming binnen het PDPOIII geven landbouwers of groepen van landbouwers (de zogenaamde collectieven) kansen om hier zelf ook op in te zetten. Vrijwillige overeenkomsten tussen landbouwers en de overheid om milieudoelen na te streven zoals voorgaande maatregelen dragen zeker mijn voorkeur weg. Deze ecosysteemdienstenbenadering (groene en blauwe diensten) biedt zeker nieuwe mogelijkheden om landbouw, milieu en natuur dichterbij elkaar te brengen. De verdere uitbouw ervan moet onderzocht worden en stroomlijning van alle initiatieven verdient daarbij alle aandacht.</li> </ul> | 33-34 |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 4.4 Exploreren van duurzame alternatieven in de visserij</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De <b>Europese mariene strategie</b> is erop gericht om uiterlijk in 2020 een goede milieutoestand in alle mariene wateren van de EU te bereiken. Bij de hervorming van het GVB werd al veel aandacht besteed aan een betere ecosysteembenadering; het bereiken van de maximale</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 34-35 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
|----------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                      |             | <p>duurzame opbrengst (MDO) tegen 2015, waar mogelijk, en ten laatste tegen 2020; de instelling van herstelzones en het terugdringen van de teruggooi. Dit laatste, gekoppeld aan een aanlandingsplicht, vormt voor de Vlaamse vloot een grote uitdaging. Het nieuwe beleid zorgt wel voor een geleidelijke introductie van de aanlandingsplicht. Vanaf 1 januari 2016 geldt er een aanlandingsplicht voor de belangrijke tong- en scholvisserij, en vanaf 1 januari 2019 geldt deze verplichting voor alle quotasoorten. Vlaanderen ijvert voor voldoende flexibiliteit in de aanpak zodat de vissers zich kunnen aanpassen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verder zal ik de vermindering van de milieubelasting in de zeevisserij via <b>het Europees Fonds voor Maritieme Zaken en Visserij (EFMZV)</b> stimuleren. Bij het uitwerken van deze beleidsvisie zal ik inzetten op het verminderen van de impact van de zeevisserij op het marien milieu, op de bescherming en het herstel van aquatische biodiversiteit en ecosystemen, op het versterken van de energie-efficiëntie van de vloot en op het stimuleren van de aquacultuurproductie.</li> </ul>                                                                               |       |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 4.6 Kiezen voor een voedingssysteem met maximale valorisatie van de landbouw en visserijproducten.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een ander belangrijk onderdeel in het sluiten van kringlopen is het tegengaan van voedselverlies. Wereldwijd gaat naar schatting één derde van al het geproduceerde voedsel verloren. Ook in Vlaanderen ligt het voedselverlies te hoog. Daarom zal Vlaanderen verder werken aan een ambitieus maar realistisch beleid op dit vlak. Dit zal bijdragen aan de doelstelling om het voedselverlies te reduceren zoals ook de Europese Commissie in haar mededeling ‘<b>Towards a Circular Economy</b>’ van juli 2014 heeft vooropgezet.</li> <li>• Valoriseren van producten kan ook door de consument bewust te maken voor goede en gezonde voeding en duurzame eetgewoontes. Zo zal ik samen met Welzijn en Onderwijs een actieve deelname aan de Europese programma’s schoolfruit en schoolmelk verder zetten. Ik zal op Europees niveau blijven ijveren voor een efficiënt en flexibel programma dat een duidelijke meerwaarde heeft vanop de schoolbanken tot op de keukentafel. Daarnaast zal ik via VLAM inzetten op de promotie van evenwichtige voedingsgewoontes en gezonde</li> </ul> | 36-37 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |
|----------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                      |             | seizoenstypische en lokale producten.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 5.3 We richten ons ook op biotechnologie en productinnovatie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wie spreekt over innovatie in de landbouw, denkt ook aan moderne land- en tuinbouwgewassen. Het verantwoord gebruik van de biotechnologie om deze gewassen op een snellere en efficiëntere manier te ontwikkelen, is daarbij een nuttig hulpmiddel. Vlaanderen wil, voor zover de veiligheid voor mens, dier en leefmilieu niet in het gedrang komt, deze innoverende technologie steunen zodat de landbouwer zelf een gefundeerde gewas- en raskeuze kan maken vanuit de eigen bedrijfsvoering.</li> <li>• Wereldwijd kent de teelt van genetisch gewijzigde gewassen (ggo's) een duurzame groei. De Europese Unie hinkt nog achterop, er is maar één ggo die al commercieel geteeld wordt. Heel wat lidstaten blokkeren vandaag de Europese toelatingsprocedure van nieuwe ggo's vanuit nationale belangen. In juni 2014 is er beslist om lidstaten meer subsidiariteit toe te kennen in het verbieden van ggo-teelt, de zogenaamde 'opt-out'.</li> <li>• In de komende tijd zal Vlaanderen de implementatie van de opt-out binnen België nauwgezet mee afbakenen en opvolgen. Als het aantal teelttoelatingen van ggo's met meerwaarde voor de Vlaamse landbouwer in de toekomst toeneemt, zal bovendien het co-existentiebeleid, zoals het enkele jaren geleden werd uitgetekend, effectief in de praktijk omgezet en geëvalueerd moeten worden. De Vlaamse co-existentieregelgeving is een pakket van specifieke administratieve en teelttechnische maatregelen die ervoor moeten zorgen dat eventuele economische schade als gevolg van vermenging met ggo's in de gangbare en biologische teelt vermeden of vergoed wordt.</li> <li>• In ieder geval zullen verder overleg en duidelijke afspraken rond Europese ggo-dossiers en co-existentie in de grensgebieden met de andere overheden binnen en buiten België, belangrijke aandachtspunten blijven in deze legislatuur.</li> <li>• Bij ILVO zal het onderzoek naar aardappelen die resistent zijn tegen de aardappelziekte Phytoftora verder gezet worden. Een doorbraak in dit onderzoek is van belang omdat hiermee significante milieuwinsten zouden kunnen behaald worden.</li> </ul> | 40 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|----------------------|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 6.2 Administratieve vereenvoudiging wordt nagestreefd</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In uitvoering van de beslissing van de Europese Raad om alle administratieve lasten verbonden aan Europese regelgeving tegen 2012 met 25% te verminderen, werd eerder een stappenplan goedgekeurd. In dit plan werd bepaald dat ieder beleidsdomein een actieplan administratieve vereenvoudiging moest uitwerken waarin een reductiedoelstelling werd geformuleerd, uitgedrukt in een percentage. Voor het beleidsdomein Landbouw en Visserij werd een reductiedoelstelling van 20% geformuleerd. Bij de eindevaluatie bleek de finale reductie 22,8% te bedragen.</li> <li>• Op een efficiënte en klantvriendelijke wijze en met als doel een vlotte uitbetaling van alle mogelijke Europese steun aan de land- en tuinbouwers zullen de taken van het Belgisch Interventie en Restitutiebureau geïntegreerd worden in het beleidsdomein, in uitvoering van de zesde staatshervorming. In eerste instantie zal gefocust worden op de Vlaamse operatoren wiens aanvragen voor in- en uitvoercertificaten van landbouwproducten vanaf 15 oktober 2014 bij de landbouwadministratie zullen verwerkt worden. Ook wordt ingezet op een goede samenwerking met de andere gewesten om te kunnen voldoen aan de verplichtingen die de Europese Commissie stelt inzake coördinatie en rapportering. Voor de visserijsector zal de invoering van het Europees elektronisch logboek vanaf 2014 en de verbetering van de traceerbaarheid via nieuwe kisten, voorzien van tags, een deel van de administratieve lasten voor de vissers verminderen terwijl de handel betere informatie ontvangt.</li> <li>• Ook bij de hervorming van de technische maatregelen inzake visserij op EU-niveau zal ik streven naar het laten schrappen van te complexe regels. De huidige vangstpercentageregels zijn niet alleen een belangrijke oorzaak voor hoge teruggooi, maar bemoeilijken ook de visserij. Indien het Vlaams quotabeleid hiertoe dient aangepast te worden, dan zal na grondig onderzoek ook dit bijdragen tot transparantie en optimaal quotagebruik met inzet van divers vistuig.</li> </ul> | 43-44 |
|----------------------|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |       |
|----------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 7.2 Plattelandsprojecten bieden kansen aan diverse thema's en doelgroepen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik zet deze legislatuur sterk in op PDPO III, dat tegen het einde van 2014 door de Europese instellingen dient te worden goedgekeurd. Vanuit een agrarische focus zal het PDPO III werken aan een fraai platteland met een leefbare landbouw die natuur ontwikkelt, een mooi landschap verzorgt, gezonde voeding aanbiedt, mensen verbindt en mee bouwt aan een streek eigen gezicht. Dit wordt gerealiseerd via zes maatregelen. Een eerste maatregel "Omgevingskwaliteit" versterkt de omgevingskwaliteit en de vitaliteit van het platteland. Deze maatregel behandelt vijf thema's: beleving op het platteland kansen geven met respect voor streekidentiteit, de open ruimte vrijwaren en ontwikkelen, aandacht voor kwetsbare groepen op het platteland, leefbare dorpen en een functioneel wegennet op het platteland.</li> <li>• Leader is binnen het PDPO III uitgewerkt in vier maatregelen. Eén ervan, met name "opmaak van een lokale ontwikkelingsstrategie", werd reeds in juni 2014 geactiveerd. Momenteel wordt er door de Plaatselijke Groepen hard gesleuteld aan innovatieve, gebiedsgerichte ontwikkelingsplannen die nieuwe kansen en opportuniteiten moeten bieden voor hun platteland. De gevraagde agrarische uitwerking van de strategieën zal de maatschappelijke rol van de landbouwsector in deze gebieden in de verf zetten en zelfs verder versterken.</li> <li>• De nieuwe Leadergebieden worden begin 2015 goedgekeurd, waarna de eerste projectoproepen in het kader van de uitvoering van de lokale ontwikkelingsstrategie worden gelanceerd. Daarnaast wordt ook de werking van de Plaatselijke Groepen in functie van de dynamisering van de gebieden ondersteund, zodat de bottom-up werking van dit privaat-publiek samenwerkingsverband alle kansen krijgt toebedeeld.</li> <li>• In de loop van de legislatuur lanceer ik ook een oproep naar samenwerkingsprojecten met andere Leadergebieden binnen de Europese Unie. De kennisuitwisseling en gezamenlijke aanpak van noden heeft in het verleden mooie projecten opgeleverd, waardoor ik dit initiatief verder wens te ondersteunen.</li> <li>• Een andere maatregel in PDPO III geeft specifiek aandacht aan de samenwerking met de stedelijke omgeving op het vlak van lokale voedselvoorziening en hernieuwbare energie. Dit biedt kansen om de relatie stad-platteland een extra boost te geven via samenwerking die</li> </ul> | 46-47 |
|----------------------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|                  |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|------------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                  |        | <p>wordt geïnitieerd door het platteland.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om in uitvoering van het gebiedsgerichte plattelandsbeleid een continue beleidsuitvoering te garanderen, zal er aanvullend op de gebiedsgerichte werking van het PDPO III, de mogelijkheid zijn om Platteland Plus projecten te financieren. Deze projecten zullen mits goedkeuring een gekoppelde Vlaamse en provinciale subsidie ontvangen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
| Sociale Economie | Homans | <p><b>SD 2 : Lokaal maatschappelijk surplus realiseren</b></p> <p><b>Uit het regeerakkoord</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• “We kennen bijkomende bevoegdheden, taken, autonomie en verantwoordelijkheid toe aan de lokale besturen, ook in het kader van de zesde staatshervorming.</li> </ul> <p>(...)</p> <p><i>We differentiëren volgens schaal tussen de grootste steden (+ 100.000 inwoners), de middelgrote gemeenten (+ 25.000 inwoners) en de andere gemeenten. De grootste steden krijgen de mogelijkheid om af te wijken van Vlaamse regelgeving, als dat gemotiveerd kan worden vanuit efficiëntie-oogpunt of de grootstedelijke context en <b>voor zover in overeenstemming met geldende Europese richtlijnen en verordeningen.</b>” (Regeerakkoord p.4 §1 en 2)</i></p> <p>(...)</p> | 19 |
| Sociale Economie | Homans | <p><b>OD 3.2. : Duurzaam ondernemerschap bevorderen bij besturen</b></p> <p><b>3.2.1 Duurzaam en ethisch aankoopbeleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In het kader van <b>de nieuwe richtlijn van de Europese Commissie 2014/24/EU</b> zie ik een faciliterende rol voor de overheid om reguliere ondernemers en sociale werkplaatsen of andere sociale ondernemingen waarvan het belangrijkste doel de ondersteuning is van sociale en beroepsmatige integratie of herintegratie van personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt, samen te brengen om de mogelijkheden voor samenwerking in het kader van overheidsopdrachten te faciliteren. Ik zal vanuit die context de mogelijkheden van</li> </ul>                                                                                               | 26 |

|               |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
|---------------|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|               |        | <p>voorbehouden opdrachten voor sociale ondernemingen verder verkennen, waarbij ik expliciete aandacht wil hebben voor de samenwerking met reguliere bedrijven op het terrein. Hierbij wil ik een win-win realiseren met het oog op het succesvol indienen op overheidsopdrachten en zo de brug tussen reguliere en sociale economie versterken.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| Bestuurszaken | Homans | <p><b>II. MANAGEMENTSAMENVATTING</b></p> <p><b>Functioneren volgens een holdingstructuur</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om als Vlaamse overheid <b>de Europese beleidsdoelstelling op het vlak van eprocurement en e-invoicing</b> te realiseren, zet ik de digitalisering van overheidsopdrachten verder. Alle processen van een overheidsopdracht moeten digitaal worden afgehandeld, met efficiëntieverhoging, transparantie en toegankelijkheid van overheidsopdrachten als belangrijke meerwaarde.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5-6   |
| Bestuurszaken | Homans | <p><b>OD 1.5 : Eén vastgoedbeleid voor de Vlaamse overheid</b></p> <p><b>1.5.3. Naar een anticiperend beleid voor bouwprojecten en preventief technisch gebouwbeheer</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In het kader van de 3% renovatienorm van <b>de Europese energieficiëntie richtlijn</b> rolt het Facilitair Bedrijf een doordacht renovatiebeleid en energieactieplan uit door middel van een plan van aanpak voor de Vlaamse overheid op basis van energieaudits en -boekhoudingen van de bestaande gebouwen, in nauwe samenwerking met de minister bevoegd voor Energie. Samen met het Agentschap Toegankelijk Vlaanderen werk ik een Vlaams kwaliteitslabel voor ‘publiek toegankelijke kantoorgebouwen’ uit en draag zo bij aan de voorbeeldrol van de Vlaamse overheid op het vlak van huisvesting en gebouwenbeheer. Dit kwaliteitslabel laat toe de toegankelijkheidsgraad van de gebouwen van de Vlaamse overheid gedetailleerd in kaart te brengen en specifieke verbetertrajecten op te starten</li> </ul> <p>(...)</p> | 18-19 |

|               |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |          |
|---------------|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Bestuurszaken | Homans | <p><b>SD 2. Vlaanderen radicaal digitaal</b></p> <p><b>OD 2.1 : Een overkoepelend Vlaams informatie- en ICT-beleid</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Op vlak van het wetgevend kader zet ik een inhaalbeweging in die de bestaande barrières en achterhaalde concepten die de digitalisering vertragen of soms zelfs verhinderen, moet wegwerken. Samen met de minister-president zorg ik voor de noodzakelijke juridische doorbraken over digitaal vriendelijke regelgeving, zoals substitutie van papieren originelen, authenticatie en kennisgeving. Ik zal overleggen met de federale overheid om deze doorbraken ook te realiseren binnen de federale bevoegdheden. Ook in Europees verband volg ik de relevante regelgeving op. Ik zal inzetten op administratieve vereenvoudiging van de procedure van machtiging om persoonsgegevens uit te wisselen. Samen met de Privacycommissie en de Vlaamse Toezichtcommissie zal ik de mogelijkheden daarrond onderzoeken.</li> </ul> | 24       |
| Bestuurszaken | Homans | <p><b>OD 2.4 : Een overkoepelende en interbestuurlijke aanpak rond gegevensverkeer en informatiebeheer</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ik laat de standaarden voor de elektronische gegevensuitwisseling tussen overheden en bedrijven, tussen overheden en burgers en tussen overheden onderling, uitwerken en reguleren. Dit bevordert de overgang van gesloten naar open standaarden voor gegevensuitwisseling en het gebruik van open standaarden. Ik volg ook de internationale (Europese) ontwikkelingen op dit vlak op.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 27-28-29 |
| Bestuurszaken | Homans | <p><b>OD 2.5 : Volledige openheid en transparantie als logisch gevolg van een sterk informatiemanagement</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Zoals <b>de Europese hergebruikrichtlijn</b> en het Archiefdecreet vragen, ontwikkel ik vanuit die geïntegreerde architectuur verder het Vlaams Register voor Overheidsinformatie en het opendataportaal. Dankzij een degelijk informatiemanagement kan de Vlaamse overheid alle verzamelde informatie ‘teruggeven’ aan de maatschappij met het oog op het creëren van</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |          |

|               |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |       |
|---------------|--------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|               |        | <p>meerwaarde en vertrouwen. Wanneer burgers en bedrijven de verzamelde informatie hergebruiken voor commerciële of niet-commerciële doeleinden, creëren we mogelijkheden voor de ontwikkeling van vernieuwende, informatie-intensieve diensten. Zo zorgen we voor een enorm economisch innovatiepotentieel dat momenteel verscholen zit in onze informatie-eilanden en archieven. Bovendien, door informatie ook voor andere overheden ter beschikking te stellen, helpen we hen om hun informatiebeheer efficiënter in te richten en niet meermaals informatie op te vragen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In eerste instantie zal ik daarom zorgen voor de omzetting van de Europese richtlijn over hergebruik van overheidsinformatie. Dit zal het wettelijk kader vormen voor de verdieping en versterking van het opendatabeleid. Ik neem een decretaal initiatief zodat de overheidsinformatie, die voor hergebruik door derden in aanmerking komt, eenvoudig en kosteloos kan worden uitgewisseld tussen overheden in Vlaanderen.</li> <li>• Om met het hergebruik van informatie snel hoge meerwaarde te creëren, zet ik prioritair in op de ontsluiting van categorieën van informatie waar het maatschappelijke belang en de economische effecten het grootst zijn. Ik hou daarbij rekening met de aanbevelingen van de Europese Commissie en de belanghebbenden in Vlaanderen. Daarom ontsluit ik, samen met de bevoegde ministers, eerst informatie over mobiliteit en transport, demografische en economische informatie, inspecties, overheidsinkomsten en -uitgaven, archiefdocumenten en milieu-informatie. In overleg met de nutssector wordt het Grootschalig Referentiebestand aangeboden als gratis open data. In ruil geef ik de nutssector toegang tot de locatiegebonden informatie van de Vlaamse overheid.</li> </ul> |       |
| Bestuurszaken | Homans | <p><b>OD 2.7 : End-to-end e-procurement: een volledig digitaal proces</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse overheid realiseert <b>de Europese beleidsdoelstelling op het vlak van end-to-end e-procurement</b>. Hierdoor worden alle processen van een overheidsopdracht digitaal afgehandeld, met efficiëntieverhoging, transparantie en toegankelijkheid van overheidsopdrachten als belangrijke pluspunten.</li> <li>• Alle toepassingen in het kader van e-procurement leveren informatie voor rapportering zodat</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 32-33 |

|                                     |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |          |
|-------------------------------------|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                                     |        | de Vlaamse overheid haar (toekomstige) rapporteringsverplichtingen naar Europa kan opnemen. Deze rapportering is bovendien cruciaal om het beleid op vlak van overheidsopdrachten verder vorm te geven en bij te sturen waar nodig.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |          |
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p><b>III. BELEIDSVISIE</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Niettegenstaande deze ruime bevoegdheden van de Vlaamse overheid met betrekking tot het (organiek kader van het) binnenlands bestuur is een gedegen analyse van de lokale overheid, van de problemen en mogelijke oplossingsrichtingen, niet mogelijk zonder ook rekening te houden met de andere, functionele, beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid én met de federale en Europese overheid.</li> </ul> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ten slotte is er het Europese niveau dat een steeds belangrijkere rol speelt. Ik hoef de lezer niet te herinneren aan de recent ingevoerde dwingende Europese regelgeving met betrekking tot het verstrengd toezicht op de begrotingen en de boekhoudingen van de lidstaten, die ook van toepassing is op de budgetten en de boekhouding van de lokale overheden. De Europese regelgeving van toepassing op de lokale besturen zal ik met bijzondere aandacht volgen. Ook dit moet structureel worden verankerd in de werking van het Agentschap voor Binnenlands Bestuur.</li> </ul> <p>(...)</p> | 9-10     |
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p><b>4 Strategische doelstelling: financieel verantwoordelijke lokale besturen</b></p> <p><b>4.1 OD Financiële transparantie voor de burger, het lokaal bestuur en toezichthoudende overheid</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Een duurzame financiële gezondheid van de lokale besturen blijft ook deze regeerperiode een bijzonder aandachtspunt van mezelf en van de gehele Vlaamse Regering, ook in tijden van geringe economische groei en in de wetenschap dat de Vlaamse Regering een belangrijke (zie</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 32-33-34 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>operationele doelstelling 4.2.) rol speelt in de houdbaarheid van de lokale financiën. Beleidskeuzes op lokaal vlak (uiteraard) én op federaal vlak zijn eveneens van wezenlijk belang.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik wijs in dit verband op de ruimere context. Met het oog op het verhogen van de begrotingsdiscipline in de lidstaten van de Europese unie werd de Europese regelgeving betreffende de financiën van de overheid in al haar geledingen aanzienlijk verstrengd (vooral in de zogenaamde sixpack en twopack, met in het bijzonder de richtlijn 2011/85/EU van 8 november 2011 en de verordening 473/2013 van 21 mei 2013).</li> <li>• Dat geldt niet zozeer voor de gehanteerde criteria van het Groei- en Stabiliteitspact op zich (overheidstekort van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP) en overheidsschuld van maximaal 60% van het BBP), dan wel voor de correcte toepassing van die criteria. Om vast te stellen of een lidstaat aan de Europese regels voldoet, moet de volledige overheidssector worden meegenomen, dus niet enkel de centrale overheden, maar ook de lokale besturen en heel wat verzelfstandigde entiteiten en samenwerkingsverbanden die de lokale besturen hebben opgericht. De Europese instanties kijken er nu veel nauwgezetter dan vroeger op toe dat voor alle entiteiten die binnen de zogenaamde ‘perimeter’ vallen, de financiële gegevens worden aangeleverd.</li> <li>• Mijn beleid is erop gericht om, met behulp van het instrument van de BBC, de transparantie van de lokale financiën te verhogen en de structurele gezondheid ervan te verzekeren door een systeem van knipperlichten te installeren die tijdig waarschuwen bij financieel onheil en tijdig de betrokkenen op hun verantwoordelijkheid te wijzen.</li> <li>• Zonder dat ik wil raken aan de essentie, wil ik BBC in de loop van de regeerperiode aan een grondige evaluatie onderwerpen, en dit vanuit het perspectief van de diverse belanghebbenden: de lokale uitvoerende macht, de gemeenteraadsleden van meerderheid en oppositie, de belangstellende burger, de Vlaamse en Europese toezichthouder. Onderdeel van deze evaluatie zal zeker zijn of de digitale rapporten voldoende financiële- en beleidsinformatie verschaffen. Meten de BBC-normen (het resultaat op kasbasis die het toestandsevenwicht meet en de autofinancieringsmarge die de structurele gezondheid meet) wat ze beweren te meten (de structurele gezondheid)? En welke is de precieze relatie met de</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>normen en de methodologie die Europa hanteert, het ESR? Volstaan de bestaande regels om de impact van de lokale besturen op het ESRsaldo van de Belgische overheid binnen het afgesproken meerjarig traject op te volgen?</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Zeker zal ook aandacht gaan naar de mate waarin de normen mogelijke perverse effecten zouden hebben, zoals het niet doorvoeren of vertragen van investeringen, hoewel die financieel haalbaar en verantwoord zijn.</li> <li>• Sommige extern verzelfstandigde agentschappen van privaatrechtelijke aard, die bijvoorbeeld een vzw of een vennootschapsboekhouding voeren, kunnen volgens de Europese regels ook tot “de overheidssector” behoren. Gedurende deze regeerperiode zal ik de volledige lokale overheidssector (in ESR-termen) in kaart brengen en de noodzakelijke financiële gegevens verzamelen.</li> <li>• Dat BBC wordt gebruikt en de beleidsrapporten (meerjarenplan, budget, jaarrekening) digitaal worden doorgestuurd naar de Vlaamse overheid is een noodzakelijk iets, maar niet voldoende. De boekhouding moet lokaal correct worden gevoerd, de aangeleverde gegevens moeten betrouwbaar zijn. Dit is uiteraard van primordiaal belang voor de lokale besturen zelf en de Vlaamse overheid; het is eveneens <b>een Europese verplichting</b>. Europa vereist een nauwgezet toezicht en een onafhankelijke audit op de vooropgestelde begrotingsdoelstellingen, de boekhouding en de gerapporteerde cijfers. In de Vlaamse context wordt dat toezicht vorm gegeven in het kader van het bestuurlijk toezicht, met name het bestuurlijk toezicht op de beleidsrapporten van de lokale besturen. Ik zal dan ook mijn administratie opdracht geven om het proces “bestuurlijk toezicht op de beleidsrapporten” te evalueren en volop gebruik te maken van de middelen die de digitale rapportering biedt om eventuele fouten in de beleidsrapporten op te sporen.</li> </ul> |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                     |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|-------------------------------------|--------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p><b>VI. OVERZICHT BELEIDSMAATREGELEN</b></p> <p><b>SD 2 Vlaanderen en de gemeenten zijn partners in het beleid</b></p> <p><b>OD 2.2 Vereenvoudiging van het administratief toezicht en de afschaffing van het goedkeuringstoezicht</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Onderzoeken hoe in de diverse beleidsdomeinen het goedkeuringstoezicht afgeschaft kan worden, binnen de grondwettelijke <b>en Europese context</b>.</li> <li>• Algemeen bestuurlijk toezicht, zoals vastgelegd in de organieke decreten vereenvoudigingen en maximaal eenvormig maken.</li> <li>• Toezien op de correcte en loyale houding van de lokale bestuurders, in het bijzonder de burgemeesters, bij de toepassing van de taalwetgeving.</li> <li>• Bewaken van de correcte toepassing van de taalwetgeving in de bestuurshandelingen van de gemeenten en het taalgebruik in de gemeenteraadszittingen en de colleges van burgemeester en schepenen.</li> <li>• Voorbereiden van een regeling over het taalgebruik en de opmaak van notariële akten.</li> </ul>            | 47    |
| Gelijke Kansen                      | Homans | <p><b>3.2 Het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap als kader</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Mensen met een beperking vragen om zo maximaal en inclusief mogelijk deel te nemen aan de samenleving. Ook internationaal wordt dit herkend. Een aantal verklaringen en actieplannen op het niveau van de EU en de Raad van Europa spelen een rol. De ratificatie door België in 2009 van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van Personen met een Handicap (hierna: IVRPH) is een mijlpaal in het anders denken en handelen ten aanzien van personen met een handicap. Het IVRPH verwacht van partijstaten inspanningen tot het volwaardig laten deelnemen (wonen, leven, mobiliteit etc.) van personen met een handicap aan de samenleving. Barrières in de reguliere systemen worden weggewerkt.</li> <li>• Ook Vlaanderen trekt sinds 2009 resoluut de kaart van <b>het IVRPH en streeft naar naleving van de principes van het verdrag door deze te implementeren in de Vlaamse rechtsorde</b>,</li> </ul> | 13-14 |

|                    |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |
|--------------------|--------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                    |        | door de uitbreiding van het functionele en transversale gelijkekansenbeleid en door de vernieuwing in het zorgbeleid ten aanzien van personen met een handicap.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |          |
| Armoedebestrijding | Homans | <b>II. MANAGEMENTSAMENVATTING</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ongeveer 11% van de Vlaamse bevolking bevindt zich onder de armoederisicodrempel. Dit cijfer is al een tiental jaren stabiel. Daartegenover stellen we sinds 2005 een toename van kinderarmoede vast. Op 8 jaar tijd is de kansarmoede-index van Kind en Gezin bijna verdubbeld.</li> <li>• Vlaanderen heeft zich in het kader <b>van de Europese EU2020 groeistrategie in het Pact 2020</b> tot doel gesteld het aantal personen in armoede in Vlaanderen tegen 2020 met 30% te verminderen en het aantal kinderen dat in armoede geboren wordt, te halveren. Deze doelen zijn nog veraf. Ik zal de armoedebestrijding deze regeerperiode dan ook meer structureel en minder projectmatig aanpakken, waarbij ik versterkt inzet op gezinnen in armoede met jonge kinderen. Om de doelstellingen ter voorkoming en bestrijding van armoede daadwerkelijk te realiseren, ondersteun ik dit door middel van een geïntegreerde aanpak.<br/>(...)</li> </ul> | 6        |
| Armoedebestrijding | Homans | <b>Omgevingsanalyse</b><br><b>6. Situering van het Vlaams armoedebestrijdingsbeleid in het lokale, nationale en Europese beleid</b><br><b>6.1 Europees beleid</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Europa 2020 is de groeistrategie van de Europese Unie (EU) voor de komende 10 jaar. Hiermee wil de EU niet alleen de crisis te boven komen, maar ook de problemen van ons groeimodel aanpakken en de voorwaarden scheppen voor slimme en duurzame groei voor iedereen. Om de vooruitgang op het gebied van de Europa 2020-doelstellingen te meten, zijn er vijf kerndoelstellingen voor de hele EU afgesproken.</li> <li>• Eén van deze doelstellingen betreft het bestrijden van armoede en sociale uitsluiting. De EU</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 21-22-23 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>stelt zich tot doel om tegen 2020 ten minste 20 miljoen mensen uit de armoede te halen. In dit licht lanceerde de Europese Commissie in 2013 het Sociaal Investeringspakket voor Groei en Cohesie of Social Investment Package (SIP).</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het SIP geeft de lidstaten richtsnoeren voor een efficiënter en doeltreffender sociaal beleid, om duurzame en adequate sociale bescherming te verzekeren. Het SIP beoogt de huidige en toekomstige capaciteiten van mensen te versterken en hun kansen om te participeren aan de maatschappij en de arbeidsmarkt te verhogen. Het SIP focust daarbij op een geïntegreerde aanpak inzake tegemoetkomingen en diensten en legt de nadruk op het preventieve eerder dan op het curatieve, om zo de nood aan uitkeringen te verminderen.</li> <li>• Het SIP bouwt verder op het Europees platform tegen armoede en sociale uitsluiting en omvat ook aanbevelingen over armoede onder kinderen (“Investeren in kinderen: de vicieuze cirkel van achterstand doorbreken”). Deze aanbeveling is een samenhangend beleidsadvies voor de verbetering van de kansen van kinderen. Hierin wordt een pleidooi gehouden voor het aanpakken van ongelijkheid op jonge leeftijd door een geïntegreerde aanpak van kindvriendelijke sociale investeringen. Ook de Europese Commissie pleit in haar aanbeveling voor de zogenaamde 3-pijler aanpak. De 3 prioritaire actiedomeinen zijn: toegang tot voldoende middelen, toegang tot diensten en opportuniteiten en actieve participatie. Met dit sociaal investeringspakket vraagt de Europese Commissie aan de lidstaten om de klemtoon te leggen op sociale investeringen en te investeren in een efficiënter sociaal beleid, ook binnen Europese structuurfondsen</li> </ul> <p><b>6.3 Vlaams beleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ook Vlaanderen draagt haar steentje bij aan de Europa 2020-strategie. De te behalen ‘targets’ raken immers allemaal aan Vlaamse bevoegdheden. Vlaanderen beschikt over heel wat bevoegdheden waarbinnen de juiste maatregelen armoede kunnen bestrijden en voorkomen. We denken hierbij onder meer aan de sociale grondrechten met betrekking tot onderwijs, gezin, cultuur, sport en vrije tijd.</li> <li>• Het Pact stelt eveneens dat er in 2020 een duidelijk resultaat merkbaar is van de intensieve bestrijding van armoede en sociale uitsluiting op meerdere terreinen. Het betreft resultaten van</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|           |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|-----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|           |         | <p>investeringen in sociale woningen, onderwijs en opleiding van kansengroepen, ziektepreventie bij kansengroepen, ...</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Deze inspanningen resulteren onder meer in een beperking van de laaggeletterdheid tot 3 % en op vlak van huisvesting in een substantiële verhoging van de woonkwaliteit in 2020 door een halvering ten aanzien van 2006 van het aandeel van de bevolking dat een woning betreft met twee of meer structurele gebreken en/of een gebrek aan basiscomfort.</li> </ul> <p><b>6.4 Lokaal beleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een doeltreffende aanpak vraagt een geïntegreerde aanpak, op Europees, Vlaams, (inter)federaal én lokaal niveau. Het grootste deel van het armoedebestrijdingsbeleid kent op lokaal niveau haar uitvoering of in elk geval haar effecten. De lokale besturen (gemeenten en OCMW's) zijn dan ook een zeer belangrijke partner en dienen ten volle hun verantwoordelijkheid in deze problematiek op te nemen. Het lokale niveau staat het dichtst bij de mensen en is vaak het best geplaatst om een antwoord te formuleren op hun noden. Op het lokale niveau moeten overheden, dienstverlenende voorzieningen, middenveldorganisaties, verenigingen van mensen in armoede en de private sector de handen in elkaar slaan. Initiatieven die een sterke lokale verankering hebben zijn met andere woorden fundamenteel in het bestrijden van armoede. Deze lokale acties zijn noodzakelijk en complementair aan de maatregelen die op Vlaams niveau worden genomen.</li> </ul> |    |
| Onderwijs | Crevits | <p><b>OD 1.9. Een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren</b></p> <p><b>1.9.2. Een geïntegreerd kwaliteitskader voor beroepsopleidingen invoeren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ook hier is de opleidingsinstelling de eerste verantwoordelijke voor haar eigen kwaliteit. Het gezamenlijk systeem van kwaliteitscontrole moet erover waken dat de interne kwaliteitsborging ervoor garant staat dat de vooropgestelde competenties uit de beroepskwalificaties effectief verworven zijn. Zo wil ik ervoor zorgen dat kwalificatiebewijzen van beroepskwalificaties uitwisselbaar zijn en zo levenslang leren bevorderen. Hiermee geef ik ook uitvoering aan <b>de Europese aanbeveling betreffende het</b></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 31 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
|-------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|       |      | <p><b>Europees referentiekader voor kwaliteitsborging</b> in beroepsonderwijs en -opleiding (EQAVET). Om het budget dat hiervoor nodig is te spreiden, zal ik de invoering van dit systeem faseren.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
| Media | Gatz | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b><br/> <b>Regelgeving</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De <b>richtlijn audiovisuele mediadiensten</b> vormt de hoeksteen van het Europees audiovisueel beleid. Deze richtlijn is ingegeven door onder meer de volgende doelstellingen: het bevorderen van het vrije verkeer van Europese televisieprogramma's binnen de interne markt, het stimuleren van Europese producties, de bescherming van minderjarigen, het regelen van commerciële communicatie en de toegang tot mediadiensten voor mensen met een handicap.</li> <li>• Naast de richtlijn audiovisuele mediadiensten is ook het Europees kader rond de elektronische communicatienetwerken en -diensten van 2002 van belang. In 2009 werd dit Europees kader gewijzigd om de interne markt voor elektronische communicatie te voltooien.</li> <li>• Ook de Europese beleidsmakers spelen in op de wijzigende context via de publicatie van het Groenboek 'Voorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld: groei, creatie en waarden' als eerste stap naar een nieuw regelgevend kader voor audiovisuele mediadiensten. De eerste beleidsvoorstellen van de Europese Commissie naar aanleiding van het groenboek convergerende media worden verwacht in 2015.</li> <li>• In het kader van de zesde staatshervorming werd de omroepbevoegdheid van de Gemeenschappen aangepast aan de technische evoluties en aan de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof door middel van een aanpassing aan de Bijzondere Wet van 8 augustus 1980 tot hervorming van de instellingen. Ook het technische aspect van de mediabevoegdheid is nu uitdrukkelijk in de wet ingeschreven. Voortaan is Vlaanderen bevoegd voor de 'inhoudelijke en technische aspecten van de audiovisuele en de auditieve mediadiensten' en voor de prijsregulering hierrond.</li> </ul> | 12 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
|-------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Media | Gatz | <p><b>SD1. Aandacht voor de mediagebruiker in het mobiele en digitale tijdperk</b></p> <p><b>OD 1.2. De noodzaak van toegankelijkheid en betaalbaarheid</b></p> <p><b><i>Toegankelijk media-aanbod zonder extra betaling: evenementenlijst</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik vind het belangrijk dat iedereen de kans krijgt om – zonder bijkomende betaling maatschappelijk relevante evenementen te volgen via de media. De evenementenlijst zorgt ervoor dat eenieder toegang krijgt tot de maatschappelijk meest relevante evenementen, en dit doordat deze in open net moeten worden uitgezonden en niet als premium content achter een betaalmuur terecht komen.</li> <li>• Deze lijst bevat een aantal belangrijke sportevenementen en de Koningin Elisabethwedstrijd. De Vlaamse evenementenlijst maakt deel uit van een Belgische evenementenlijst, die werd opgemaakt na overleg tussen de drie Gemeenschappen, en <b>werd goedgekeurd door de Europese Commissie.</b></li> </ul>                                                                                             | 17 |
| Jeugd | Gatz | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b></p> <p><b><i>Het jeugdwerk in Vlaanderen staat sterk en groeit</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We gooien internationaal hoge ogen met onze participatiecijfers en vrijwilligersaanpak. Dat neemt niet weg dat er nog uitdagingen zijn als we willen blijven spreken van het beste jeugdwerk ter wereld. Wat verstaan we net onder jeugdwerk? Zijn buurtsportinitiatieven ook geen jeugdwerk? Wat met huiswerkbegeleiding in combinatie met vrijetijdsactiviteiten? Ik denk ook aan de analyse van wie we wel en wie we niet bereiken, aan het feit dat we – ook onder druk van een stijgende juridisering – moeten blijven ijveren voor een zo goed mogelijk jeugdwerk en, daarmee samenhangend, aan het feit dat we er voorlopig nog niet in geslaagd zijn de opgedane ervaringen in het jeugdwerk te valideren voor zij die er het meest aan zouden hebben. De kwaliteit van het jeugdwerk is ook in Europa een actueel thema. <b>De verwachting is dat de EU eind 2015 wil komen met kwaliteitsindicatoren voor jeugdwerk.</b></li> </ul> <p>(...)</p> | 9  |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Jeugd | Gatz | <p><b>II. OMGEVINGSANALYSE</b><br/> <b><i>Diversiteit binnen het jeugdwerk</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De internationale review van <b>de Raad van Europa wees op een knelpunt met betrekking tot de diversiteit</b> binnen het jeugdwerk in Vlaanderen: er is een te grote kloof tussen het traditionele en het specifieke, professionele jeugdwerk, vaak uitgebouwd op verschillen in etniciteit. De twee hebben te weinig linken waardoor ze onvoldoende bijdragen aan de sociale inclusie van jonge mensen.</li> <li>• Het Comité voor de rechten van het kind heeft ons land in het bijzonder opgeroepen het vrijetijdsaanbod voor kinderen met een handicap toegankelijker te maken. Overheden moeten de toegankelijkheid voor bijvoorbeeld rolstoelgebruikers waarborgen. Meer algemeen werd gevraagd om het recht van alle kinderen op rust en ontspanning te verzekeren, in het bijzonder voor kinderen in opvangcentra, kinderen met een handicap, gehospitaliseerde kinderen, kinderen onder psychiatrische begeleiding en kinderen uit armere gezinnen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met de vraag of dit via het reguliere jeugdwerk moet gebeuren, dan wel via aangepaste werkingen. Het Comité vraagt ook naar een uitgebreide strategie ter bestrijding van discriminerende maatschappelijke houdingen, in het bijzonder tegenover kinderen die in armoede leven, kinderen met een handicap en kinderen van buitenlandse herkomst.</li> <li>• Een aantal groepen vallen vaak tussen de mazen van het jeugdbeleidsnet, zoals bijvoorbeeld Romakinderen en -jongeren. Enkele lokale besturen, een handvol organisaties en hier en daar een individu zetten zich elke dag in om deze doelgroep te bereiken. <b>De Raad van Europa zet zich sinds 2011 in om een discriminatie en sociale uitsluiting van Romakinderen en -jongeren actief aan te pakken.</b> Een Romajeugdactieplan formuleerde in 2012-2013 ambitieuze doelstellingen als antwoord. Het actieplan resulteerde in een Romajongerenconferentie in samenwerking met vertegenwoordigers van Romajongeren en jeugdorganisaties.</li> </ul> | 10-11 |
|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Jeugd | Gatz | <p><b>OD 3.3 Vlaanderen maakt werk van een integraal jeugdbeleid, met optimale samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen</b></p> <p><b>3.3.1. Voortrekker zijn in het jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan 2015-2019</b></p> <p><b>Uit het Regeerakkoord</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <i>“We blijven voluit kiezen voor een categoriaal jeugd- en kinderrechtenbeleid. Bijna alle beleidsdomeinen hebben immers een invloed op kinderen en jongeren. Via het jeugdbeleid werken we onder meer mee aan de bestrijding van kinderarmoede en jeugdwerkloosheid, willen we mee instaan voor betaalbaar en kwaliteitsvol wonen en zetten we mee in op veilige en autonome mobiliteit.” (RA, p. 135-136)</i></li> <li>• De Vlaamse Regering legt uiterlijk een jaar na het begin van elke regeerperiode een Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan (JKP) voor aan het Vlaams Parlement. Het stelt het jeugd- en kinderrechtenbeleid vast voor de volgende vijf jaar, geeft de prioritaire doelstellingen van de Vlaamse Regering aan en bepaalt de resultaatsindicatoren. Het is een werkstuk van de voltallige Vlaamse Regering waar ik de voortrekkersrol in heb.</li> <li>• In het Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleidsplan zal de Vlaamse Regering ook beschrijven hoe ze invulling geeft aan een aantal slotbeschouwingen van het Comité voor de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties, geformuleerd naar aanleiding van het rapport dat door België werd ingediend, en aan de andere internationale beleidskaders in verband met de rechten van het kind.</li> <li>• De opmaak van een dergelijk plan is een intensief proces. Daarom heeft de afdeling Jeugd al een grondig participatief traject afgelegd in verschillende fases. Gaande van een ruime omgevingsanalyse in het voorjaar van 2013 over het “Groteprioriteitendebat” in september 2013 tot een ontwerp van doelstellingenkader.</li> <li>• Bij het uitwerken van het JKP zal ik erop toezien dat bij de ontwikkeling van Vlaams beleid rekening wordt gehouden met de <b>bestaande Europese en internationale kaders, zoals het internationaal verdrag voor de rechten van het kind, de jeugdstrategieën van de Europese Commissie en de Raad van Europa</b> en de ontwikkelingsagenda van de Verenigde</li> </ul> | 25-26 |
|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|         |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|---------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|         |      | Naties. Het aangepaste doelstellingenkader voor het JKP wil ik zo snel mogelijk voorleggen aan de Vlaamse Regering. Aan de collega-ministers zal ik daarbij vragen om hun actieplan in uitvoering van het doelstellingenkader te bezorgen tegen eind maart 2015. Ik zal de verschillende belanghebbenden blijven betrekken.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
| Jeugd   | Gatz | <p><b>SD 4 Vlaanderen zet in op kennisopbouw: over én voor onze jongeren</b></p> <p><b>OD 4.1 We zetten volop in om onze jongeren optimaal te informeren</b></p> <p><b>4.1.1. Het jeugdinformatiebeleid doeltreffender maken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Op basis van bestaande onderzoeken en recente inzichten m.b.t. doeltreffendheid van jeugdinformatie, wil ik ertoe bijdragen dat kinderen en jongeren in Vlaanderen optimaal worden geïnformeerd, onder andere over hun rechten. <b>Europese en internationale beleidskaders zijn hierbij richtinggevend.</b> Bij het hernieuwen van de samenwerkingsovereenkomst met De Ambrassade hou ik rekening met de besparingen aan deze vereniging werden opgelegd voor de invulling van hun decretale rol inzake jeugdinformatie.</li> </ul>                                                                                         | 27-28 |
| Cultuur | Gatz | <p><b>SD 2 Ondernemerschap, alternatieve financieringsvormen en professionalisering in de culturele sector stimuleren</b></p> <p><b>OD 1 De aandacht voor de economische waarde van cultuur versterken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Cultuur bestaat niet in een vacuüm en krijgt haar relevantie net door op verschillende domeinen te interageren met de samenleving en het individu. Het is een broedkamer voor creatieve ondernemingszin en een katalysator voor een betere levenskwaliteit. Naast haar intrinsieke waarde, heeft cultuur ook een belangrijke economische waarde, bijvoorbeeld op vlak van omzet en tewerkstelling maar ook als motor van innovatie (inclusie sociale innovatie), toerisme, buitenlandse investeringen en lokale en regionale imagebuilding en ontwikkeling. Met het <b>Creatief Europa programma</b> speelt Europa hier krachtig op in.</li> </ul> | 25    |

|                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|-----------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Cultuur                           | Gatz       | <p><b>SD 5 Het realiseren van culturele en maatschappelijke meerwaarde door in te zetten op e-cultuur en digitalisering als integraal onderdeel van de culturele praktijk</b></p> <p><b>OD 4 Stimuleren van nieuwe productie- en distributiemodellen die inspelen op de digitale realiteit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Door het stimulerend beleid van de Europese Unie is de Europese ruimte een referentiekader voor digitale cultuur, zoals aangegeven in het Werkplan voor cultuur 2015-2018 en ondersteund door initiatieven zoals de raadsconclusies van mei 2012, Europeana en het recente denken over een ‘heritage commons’. De Vlaamse overheid wil hierbij zelf actief betrokken zijn en relevante culturele partners in Vlaanderen betrekken.</li> <li>• De omzetting van de nieuwe EU richtlijn rond ‘Public Sector Information’, waaronder ook musea, archieven en bibliotheken zullen vallen, zet alvast stappen in de richting van nieuwe vormen van hergebruik van culturele data. Ik hoop dat dit kan leiden tot nieuwe inzichten, methodes en samenwerkingsverbanden.</li> </ul>        | 35 |
| Welzijn, Volksgezondheid en Gezin | Vandeurzen | <p><b>II. Omgevingsanalyse</b></p> <p><b>7. Internationalisering en multilevel-governance</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Die internationalisering en globalisering brengen nieuwe ideeën, concepten en tradities naar Vlaanderen. De ontmoeting met het onbekende biedt heel wat mogelijkheden om de eigen inzichten en praktijken te verrijken, te herbronnen of te vernieuwen. Internationale organisaties zoals de Europese Unie, de Raad van Europa, de Unesco en de Verenigde Naties hebben de voorbije decennia steeds nadrukkelijker een rol opgenomen in de beleidsvorming, waarvan we de impact tot op het nationale, regionale en soms zelfs lokale niveau ervaren. Het is niet mogelijk en nog minder wenselijk om de eigen beleidsontwikkeling los van die internationale tendensen te zien.</li> <li>• Integendeel, de Vlaamse beleidsontwikkeling moet enerzijds proactief zijn stem inbrengen in de internationale debatten om er mee richting aan te geven, en anderzijds de internationale ontwikkelingen op de voet volgen om ze naar de Vlaamse context te kunnen vertalen. Dat</li> </ul> | 14 |

|                                   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|-----------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                   |           | <p>geldt ook bij (het omzetten van) internationale wetgeving.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Die internationalisering symboliseert de gelaagdheid van niveaus die mee een rol spelen als beleid wordt gevoerd. Een gelaagdheid die behalve verticaal (lokaal, Vlaams, federaal, Europees, internationaal) ook horizontaal geldt: mondige burgers en cliënten, fora die hen vertegenwoordigen, sociale partners, belangenorganisaties,... ze vragen betrokkenheid bij en participatie aan het beleid. Dat realiseren kan enkel als we het beleid uittekenen in een multilevelgovernance-aanpak.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |
| Welzijn, Volksgezondheid en Gezin | Vandeuren | <p><b>SD 2. We willen, vertrekkend van de mogelijkheden van mensen, zorg op maat realiseren</b></p> <p><b>OD 2.5. We ontwikkelen een gericht beleid om geweld, misbruik en kindermishandeling beter aan te pakken</b></p> <p><i>Samenwerking welzijn, politie en justitie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tegelijk bieden we, waar nodig en wenselijk, perspectief op verbetering in de samenwerking tussen welzijn, politie en justitie zodat slachtoffers snel en effectief worden geholpen.</li> <li>• We pakken in dit verband de knelpunten aan inzake slachtofferzorg met het oog op het realiseren van een kwaliteitsvolle samenwerking op het terrein. <b>De Richtlijn 2012/29/EU van het Europees Parlement en de Raad van 25 oktober 2012</b>, tot vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers van strafbare feiten, vormt daarbij het referentiekader.</li> </ul> | 42 |

| <b>Actiever deelnemen aan het Europese beleidsproces, pro-actief inspelen op de Europese beleidsagenda en de Vlaamse aanwezigheid hierin versterken</b> |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Dierenwelzijn                                                                                                                                           | Weyts     | <p><b>SD 1. Ontwikkelen van een coherent en vooruitstrevend beleid voor alle categorieën van dieren</b></p> <p><b>OD 1.2. Landbouwhuisdieren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De landbouwsector wordt grotendeels gereguleerd op Europees niveau, maar toch is er nog heel wat beleidsruimte voor een Vlaams dierenwelzijnsbeleid gericht op landbouwhuisdieren, na overleg met de sector.</li> </ul> <p><b>1.2.1. Streven naar een voortrekkersrol binnen Europa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Gezien het belang van het Europese niveau, streef ik ook binnen Europa naar een sterke positieve evolutie op het vlak van dierenwelzijn. Ik overleg daarom met de andere Gewesten en probeer België te linken met een groep van Europese landen die traditioneel sterk dierenwelzijnsgericht zijn. Zo kunnen we sterker wegen op het Europese beleid.</li> </ul> | 18 |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking                                                                     | Bourgeois | <p><b>SD 1. De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De Vlaamse Regering onderhoudt daarvoor politieke betrekkingen in de EU, met overheden in het buitenland en in tal van multilaterale organisaties.</li> </ul> <p><b>OD 1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De eerste en belangrijkste hefboom van het Vlaams buitenlands beleid is de EU.</li> <li>De EU heeft een grote invloed op Vlaanderen. Daarom heeft de Vlaamse Regering alle belang bij een Unie die slagkrachtig is en rekening houdt met de Vlaamse aandachtspunten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                | 20 |

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                                                                                     |           | <p><b>1.1.1 Opties voor een slagkrachtige EU articuleren en verdedigen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse Regering gelooft in de meerwaarde die het Europese project biedt en wil actief meebouwen aan een slagkrachtige EU, die van onder uit mee opgebouwd wordt.</li> <li>• Een slagkrachtige EU is van belang voor Vlaanderen. Vooreerst omwille van de toenemende impact van de EU op Vlaanderen, maar ook omdat de EU mede de belangen van de Vlaamse samenleving in de wereld behartigt.</li> <li>• De Vlaamse Regering handelt als een constructieve en betrouwbare partner in de EU. Vanuit een positieve basishouding durft ze zich ook kritisch op te stellen met het oog op een beter functionerende EU, die de vele uitdagingen waarvoor ze staat beter aankan.</li> <li>• Ik zal het initiatief nemen om een doelgerichte visie van de Vlaamse Regering over de toekomst van de EU op te stellen. De tekst moet als leidraad dienen voor de Vlaamse overheidsdiensten bij de inschatting van wetgevende en andere initiatieven. In die visietekst formuleren we welke rol we voor de EU zien in de aanpak van de grote uitdagingen waarvoor de Europese samenleving staat en met betrekking tot welke beleidsdomeinen de EU-regelgeving een meerwaarde biedt voor Vlaanderen.</li> <li>• Om onze visie en standpunten te verdedigen, werken we samen met andere Europese regio's en lidstaten en gaan we op zoek naar partnerschappen binnen de EU (cf. 1.2). Initiatieven met coalities van Europese topregio's (zoals Vanguard) verdienen navolging. De Vlaamse Regering vervult een voortrekkersrol op het gebied van het gebruik van het Nederlands binnen de EU-instellingen en verdedigt het belang van taaldiversiteit.</li> </ul> |          |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 1. De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd</b></p> <p><b>OD 1.2 Vlaanderen heeft goede relaties met buitenlandse overheden</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Goede betrekkingen onderhouden met onze buitenlandse partners, binnen en buiten de EU, is noodzakelijk voor een effectieve Vlaamse belangenbehartiging. Ze ondersteunen het optreden van Vlaanderen binnen <b>een Europese en multilaterale context</b> en bevorderen de onderlinge samenwerking en dialoog, vooral op terreinen van gezamenlijk belang. In onze relaties met</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 22-23-24 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |  |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>buitenlandse overheden hanteren we een constructieve benadering, maar stellen we de behartiging van de Vlaamse belangen voorop.</p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We werken ook nauw en structureel samen met Noordrijn-Westfalen. We vullen die samenwerking in door voort te bouwen op initiatieven zoals de tweejaarlijkse economische conferentie Vlaanderen – Noordrijn-Westfalen en het Vanguardinitiatief met Noordrijn-Westfalen en andere Europese topregio's. We zetten ook in op de driehoek Vlaanderen - Nederland - Noordrijn-Westfalen.</li> <li>• De samenwerking met Noord-Frankrijk blijft belangrijk. We verzorgen de opvolging en belangenbehartiging van de dossiers met deze regio, in samenwerking met de provincie West-Vlaanderen.</li> <li>• Met onze buurlanden en -regio's bouwen we de grensoverschrijdende samenwerkingsverbanden verder uit. We investeren daarom in de Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking (EGTS) en in de Benelux, als belangrijk instrument in ons buurlandenbeleid.</li> </ul> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De internationale afspraken die we gemaakt hebben met partners in de wereld (via exclusieve en gemengde verdragen of memoranda of understanding) voeren we maximaal uit, gebruikmakend van de Vaste Gemengde Commissies. Waar relevant maken we nieuwe afspraken.</li> <li>• We gaan voluit voor een actieve betrokkenheid bij gemengde verdragen. Om een laattijdige of overhaaste ratificatie van internationale verdragen te vermijden, willen we op voorhand betrokken en ingelicht worden wanneer de federale overheid over een internationaal verdrag of akkoord onderhandelt. We ronden verdragsprocedures snel en correct af, met respect voor de bevoegdheden en de rol van het Vlaams Parlement. <b>We ratificeren het Minderhedenverdrag van de Raad van Europa niet.</b></li> </ul> |  |
|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 1. De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd</b></p> <p><b>OD 1.3 Vlaanderen is gericht aanwezig in multilaterale organisaties</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We zoeken verder aansluiting bij de prioriteiten en de middelen van het Europese multilaterale beleid. We leveren ook een onderbouwde bijdrage tot het Belgische en Europese standpunt dat gebracht wordt in die voor Vlaanderen relevante multilaterale organisaties. Om een doeltreffende belangenbehartiging te kunnen garanderen, pleiten we ervoor om het (toepassingsgebied van het) kaderakkoord inzake de vertegenwoordiging in internationale organisaties aan te passen.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 24    |
| Algemeen Regeringsbeleid                                                            | Bourgeois | <p><b>SD2. Oplossingen voor complexe maatschappelijke uitdagingen door structurele beleidsondersteuning en programmawerking in het kader van een toekomstgericht en strategisch beleid op basis van een langetermijnvisie op de samenleving in Vlaanderen</b></p> <p><b>OD 2.3 Proactieve voorbereiding, ondersteuning en coördinatie van de Europa 2020-strategie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaanderen wil tijdens de regeerperiode 2014-2019 nog sterker inzetten op haar Europa 2020-werkzaamheden. Binnen de Vlaamse overheid is het noodzakelijk dat het Europees Semester, met inbegrip van de Europa 2020-strategie en de landenspecifieke aanbevelingen, door alle beleidsdomeinen structureel en van zeer nabij wordt opgevolgd.</li> <li>• De ingevolge de zesde staatshervorming overgekomen bevoegdheden moeten er mee voor zorgen dat Vlaanderen een meer samenhangend sociaaleconomisch beleid kan voeren en op die manier een effectiever antwoord kan geven op de landenspecifieke aanbevelingen.</li> <li>• Zoals in het regeerakkoord aangegeven, blijft Vlaanderen haar engagementen in het kader van het Vlaams Hervormingsprogramma op de EU2020-strategie en het Pact 2020 nastreven. De indicatoren worden in functie van gewijzigde externe omstandigheden na overleg met de SERV en de Verenigde Verenigingen geactualiseerd.</li> </ul> | 21-22 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p><b>2.3.1 Vlaanderen zal ook verdere initiatieven nemen om het draagvlak voor de uitvoering van de Europa 2020-strategie in Vlaanderen te verhogen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De betrokkenheid van het Vlaams Parlement bij het Vlaams Hervormingsprogramma zal worden versterkt. Het overleg met de sociale partners (VESOC) en met de (boven)lokale besturen (VVSG en VVP) wordt bestendigd, maar daarnaast zullen ook initiatieven (bijvoorbeeld studiedagen en rondetafels) worden genomen om belangrijke stakeholders nauwer bij de Europa 2020-strategie in Vlaanderen te betrekken. Er zal daarbij ook verder ingezet worden op de goede Europa 2020-samenwerking met Vlaams-Europees Verbindingsagentschap (VLEVA)</li> </ul> <p><b>2.3.2 Vlaanderen zal sterk inzetten op het vergroten van de interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaanderen blijft een actieve Europa 2020-regio en zal een bijdrage leveren aan de bevraging van de Europese Commissie met betrekking tot de tussentijdse herziening van de Europa 2020-strategie. Het zal daarbij zowel zijn governanceexpertise als zijn inhoudelijke expertise inbrengen en hieromtrent verbetervoorstellen aanreiken.</li> <li>• Vlaanderen zal het Vlaams Hervormingsprogramma 2020 rechtstreeks aan de Europese Commissie blijven bezorgen en aan de EU voorstellen om het VHP ook apart te beoordelen en afzonderlijke aanbevelingen aan Vlaanderen te richten. Op deze manier kan de Europese Commissie meer op maat en specifieker werken en kan Vlaanderen nog gericht haar structurele hervormingen vorm geven.</li> <li>• Vlaanderen zal ook een actieve partner blijven binnen het Europa 2020-platform van het Comité van de Regio's, zodat niet alleen aan kennisdeling en uitwisseling van goede praktijken kan worden gedaan, maar terzelfdertijd de zichtbaarheid van Vlaanderen verder kan worden verhoogd.</li> </ul> |  |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |          |
|--------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                          |           | <p><b>2.3.3 Er zal nog sterker worden ingezet op overleg met de federale overheid en de andere Gemeenschappen en Gewesten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De maatregelen die Vlaanderen met betrekking tot de Europa 2020-strategie neemt, zullen via intern Belgisch overleg, planning en rapportering doorstromen richting de EU. In dit verband kan verwezen worden naar de inbreng in het nationaal hervormingsprogramma en de voorbereiding van en deelname aan de bilaterale ontmoetingen met de Europese Commissie in het kader van het Europees Semester. Op inhoudelijk vlak (Europa 2020-doelstellingen) is het afsluiten van een billijk akkoord tussen de drie gewesten en de federale overheid over de verdeling van de klimaatinspanningen noodzakelijk, zodat de '20-20-20- doelstellingen' kunnen worden bereikt. De aanpassing van het samenwerkingsakkoord inzake coördinatie en vertegenwoordiging in de EU is voor Vlaanderen van cruciaal belang, omdat ook hier een sterke link met het Europees Semester kan worden gelegd en de nodige opportuniteiten kunnen worden gegrepen.</li> </ul> |          |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>OD 2.4 Inzetten op een gecoördineerd, participatief en inclusief beleid duurzame ontwikkeling</b></p> <p><b>2.4.4 100% duurzame overheidsopdrachten tegen 2020</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><b>Mijn administratie zal de Europese ontwikkelingen op het vlak van duurzame overheidsopdrachten verder monitoren en actief beïnvloeden.</b> In het kader van de ICDO zullen afspraken worden gemaakt voor een structurele samenwerking tussen de verschillende beleidsniveaus met betrekking tot het verduurzamen van overheidsopdrachten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 24-25    |
| Sport                    | Muyters   | <p><b>SD 8. Constructief bijdragen aan internationaal sportbeleid</b></p> <p><b>OD 8.1. Actieve aanwezigheid op internationale fora</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De Europese Unie heeft <b>sinds het Verdrag van Lissabon uit 2009</b> een bevoegdheid voor sport, die gericht is op het ondersteunen, coördineren en aanvullen van het beleid van de lidstaten en Vlaanderen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 39-40-41 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <ul style="list-style-type: none"> <li>• De EU-lidstaten werken steeds vaker grensoverschrijdend samen, delen goede praktijken, nemen gezamenlijke initiatieven en gaan in dialoog met de internationale sportorganisaties.</li> <li>• De EU-lidstaten hebben ook een eerste aanbeveling aangenomen (soft law) om verder werk te maken van de gezondheidsbevorderende rol van sport en fysieke activiteit (HEPA).</li> <li>• Binnen het tweede EU Werkplan voor sport zullen beleidsaanbevelingen opgemaakt worden rond 5 prioritaire thema's: wedstrijdvervalsing, goed bestuur, sport en gezondheid, personeelsbeleid in de sport en de economische dimensie van sport.</li> <li>• Daarnaast hebben EU-bevoegdheden zoals de Europese staatssteunregels, het kansspelbeleid en gegevensbescherming een impact op de sport.</li> <li>• De Raad van Europa heeft op het gebied van sport al meermaals een pioniersrol vervuld, en zal ook in de toekomst een centrale rol spelen. Vandaag neemt de Raad van Europa het voortouw in de strijd tegen wedstrijdvervalsing met een wereldwijde conventie die een sterk kader voor internationale samenwerking biedt. Met alle betrokkenen worden hierrond de nodige afspraken gemaakt om de conventie te tekenen, te ratificeren en te operationaliseren. EPAS is binnen de Raad van Europa het belangrijkste forum voor sportbeleid. Om meer invloed te hebben op het debat binnen de Raad van Europa zullen we samen met de collega-ministers van de Franse en Duitstalige Gemeenschap de procedure om toe te treden tot EPAS verder doorlopen.</li> <li>• Ook binnen de Verenigde Naties tekenen zich een aantal interessante evoluties af waarbij sport wordt ingezet als middel in de ontwikkelingssamenwerking, wat dan ook weer inspirerend kan werken voor het bilateraal optreden.</li> <li>• Het is belangrijk dat de Vlaamse overheid al deze internationale ontwikkelingen van nabij opvolgt, en mee beïnvloedt. Zo kan ook een wisselwerking ontstaan waarbij internationale referenties in Vlaanderen weerklank vinden, en de Vlaamse noden en belangen meegenomen worden in het internationale debat.</li> <li>• Ten slotte blijft het persoonlijk mandaat van de Vlaamse minister van Sport als vertegenwoordiger van de Europese Unie in het Stichtingsbestuur van WADA, het Wereldantidopingagentschap, een belangrijk engagement in de mondiale strijd voor een dopingvrije sport.</li> </ul> <p>(...)</p> |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|          |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
|----------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|          |            | <b>OD 8.4. Faciliteren van de samenwerking met andere landen</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Naast de focus op het multilaterale beleid grijpen we opportuniteiten aan om bilaterale samenwerkingsvormen te onderhouden en eventueel nieuwe op te zetten.</li> <li>• Het netwerk dat Vlaanderen intussen bij de EU en de Raad van Europa heeft uitgebouwd, vormt een belangrijke link naar actoren in het buitenland.</li> <li>• Daarnaast heeft de Vlaamse overheid verschillende samenwerkingen lopen waar sport kan bij aansluiten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
| Omgeving | Schauvlieg | <b>OD 8. Een doelgerichte deelname aan het internationaal beleid</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het internationale niveau (multilateraal en Europees) blijft richtinggevend voor de ambitie van het Vlaams beleid. Vaak hebben we geharmoniseerde Europese beleidsinstrumenten nodig voor een gelijk speelveld en voor een efficiënte realisatie van onze Vlaamse beleidsdoelstellingen.</li> <li>• Er wordt bij nieuwe Europese dossiers in samenwerking met alle betrokken diensten een analyse gemaakt van de mogelijke impact voor het Vlaamse Gewest. Op basis daarvan wordt de opportuniteit en de intensiteit bepaald van de opvolging door het Vlaamse Gewest.</li> <li>• Daarnaast zal vanuit Vlaanderen actief ingezet worden op de internationale opvolging en promotie van thema's waar Vlaanderen een uitzonderlijk belang bij heeft. De bestaande Vlaamse kennis en technologie zal internationaal actief worden uitgedragen en gevaloriseerd.</li> <li>• De diverse Europese financieringsbronnen worden optimaal ingezet om in samenwerking met andere actoren onze beleidsdoelstellingen te realiseren.</li> </ul> | 24    |
| Omgeving | Schauvlieg | <b>OD 35. Voorkomen van nieuwe bodemverontreiniging en de verspreiding ervan</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Beschikbare ruimte, een kwaliteitsvolle bodem en kwaliteitsvol grondwater blijven schaarse en kostbare goederen in Vlaanderen. Het bodembeleid wordt daarom maximaal gericht op het helpen realiseren van maatschappelijke behoeften (zoals ruimte, water, ondersteuning van kwetsbare groepen, bodem als ecosysteem, gezondheid, voeding, ...).</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 51-52 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|          |             | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ook op Europees niveau werken we proactief mee aan een beleidskader voor bodemverontreiniging. We hebben er alle belang bij dat bodemverontreiniging voorkomen wordt. Ik zorg ervoor dat alle partijen zich beter bewust zijn van het belang van een goede bodemkwaliteit om hen zo te stimuleren om zelf verontreiniging te voorkomen. Ik zorg er voor dat meer aandacht gegeven wordt aan preventie van bodemverontreiniging, waarbij ik expliciet de verantwoordelijkheid geef aan de milieucoördinator voor de aspecten rond bodemverontreiniging. Waar nodig pas ik de regelgeving aan.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>SD 9. Het omgevingsbeleid wordt wetenschappelijk onderbouwd. We stimuleren de doorwerking van het omgevingsbeleid in relevante beleidsvelden en sectoren.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Binnen het omgevingsbeleid wordt traditioneel een belangrijke plaats voorbehouden voor wetenschappelijke onderbouwing en planmatig werken, met aandacht voor structurering en voor het formuleren van langetermijnvisies en doelstellingen en de bijhorende beleidsopvolging. Deze sterkte, deels afkomstig uit de planning en rapportering van het DABM, deels door Europese verplichtingen, vraagt een blijvende aandacht. De rijkdom aan onderzoek, data, modellen, beleidsplannen en rapporteringen wordt ingezet voor beleidsvoorbereiding, -onderbouwing en -evaluatie. De beleidsonderbouwing zal doorwerken bij beleidsbeslissingen en -plannen van de Vlaamse Regering.</li> <li>We verbinden Vlaanderen daarbij meer dan ooit met het buitenland. Als open samenleving en open economie staan we sterk en zelfbewust in de wereld.</li> <li>We volgen niet alleen de Europese agenda proactief op, maar bepalen hem ook actief mee.</li> </ul> | 72 |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 59. Proactieve sector- en grensoverschrijdende ruimtelijke samenwerking</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Verder zet ik in op belangrijke grensoverschrijdende interacties met andere regio's en steden. Het verst staat de Eurometropool Lille-Kortrijk-Moeskroen-Doornik, waar een Europese Groepering voor Territoriale Samenwerking de samenwerking vorm geeft. Ik participeer in de</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 73 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|----------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                      |             | <p>grenscommissie Vland-Oost (binnen de Benelux-samenwerking), waarbij ook Nordrhein-Westfalen betrokken is.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Daarnaast stuurt het Europese beleid (EU2020, Territoriale en Stedelijke Europese Agenda, Stappenplannen ...) in toenemende mate het Vlaamse beleid. Ik volg het Europese beleid dan ook op de voet, implementeer tijdig en stem hieromtrent af met de betrokken collega's.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 1.3 Een optimaal ondersteuningskader bieden voor een duurzame bedrijfsvorming in een Europese context</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Op 1 januari 2015 treedt het nieuw GLB in werking. Ik zal alles in het werk stellen om dit nieuwe GLB zo maximaal mogelijk in te laten spelen op de noden van de Vlaamse landen tuinbouwsector en zijn omgeving. Met de invulling van PDPOIII werd hiervoor in 2014 al de eerste steen gelegd. Er moet dan ook zo snel mogelijk gestart worden met de uitvoering. Ook voor de andere aspecten van het GLB, zoals de directe inkomenssteun gelinkt aan vergroening en de marktmaatregelen, zal ik werken aan een efficiënte toepassing van het Europese beleid in Vlaanderen. Daarbij zal Vlaanderen pijler II versterken door een deel van de middelen van pijler I te transferen naar pijler II. Dit zal gebeuren volgens een stappenplan: 0% in 2014, 5% in 2015, 7.5% in 2016 en 2017 en 10% vanaf 2018. De middelen zullen enkel worden overgeheveld naar die pijler 2- maatregelen waar landbouwers de rechtstreekse begunstigde van zijn.</li> <li>• Bovendien zal ik op Europees niveau blijven ijveren voor een flexibel Europees beleid dat ook ondersteuning biedt voor de noden van de Vlaamse ondernemers in conjunctuurgevoelige tijden: hoog productief en innovatiegericht in een druk bevolkte regio.</li> <li>• Het Europees Gemeenschappelijk Visserijbeleid (GVB) dat van kracht werd in 2014, geeft de sector een grotere inspraak, waarbij producentorganisaties een belangrijke rol krijgen. Dat beleid zal nu vorm gegeven worden op voorzet van de lidstaten die een bepaald zeevisserijgebied bevissen. Vertegenwoordigers van de sector, NGO's, wetenschap en andere belanghebbenden – verenigd in adviesraden – kunnen de nieuwe regionale groepen van lidstaten adviseren voor onder andere het beheer van de visbestanden in de toekomstige</li> </ul> | 23 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
|----------------------|-------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                      |             | <p>meerjarenplannen. Deze regionalisering per zeebekken (bijvoorbeeld de Noordzee) is een nieuw beleidsniveau in de zeevisserij. De specifieke uitdagingen voor de Vlaamse sector zullen op consistente wijze op dat regionale niveau verdedigd worden.</p> <p>Meer dan ooit heeft Vlaanderen er belang bij om met Europese partners tot een consensus te komen over de zeevisserijmogelijkheden, beantwoordend aan concrete doelstellingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik zal dan ook met de Vlaamse (FIVA) en Europese (EFMZV) middelen dit beleid gericht ondersteunen zowel via het wetenschappelijk toegepast onderzoek, als via investeringen in zeevisserijtechniek, afzet en verwerking die een duurzame zeevisserij kunnen waarborgen volgens de 3 pijlers van duurzaamheid. Tijdens deze legislatuur moeten de inspanningen rond duurzaamheid kunnen worden doorgetrokken tot bij de distributiesector waarbi traceerbaarheid en indicatoren hiervoor het pad zullen effenen. Dit alles moet een nieuw en duurzaam elan kunnen geven aan de sector.</li> </ul> <p>Voor een kleine sector als de zeevisserij is het nog meer van belang dat de Vlaamse overheid als een betrouwbare en constructieve partner optreedt. Telkens is het zoeken en bijsturen van de gewenste koers in een omgeving die zowel Europees als maatschappelijk in een stroomversnelling zit. Daar zal ik ook pleiten voor gelijke visserijvoorwaarden voor zowel de ganse Europese als niet-Europese vloot die importeert.</p> |    |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 3.1 Duurzaamheid is een verhaal van de ganse keten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De agrovoedingscluster is de economische cluster die het sterkst is verankerd in de Vlaamse economie. De sector telt meer dan 40.000 bedrijven met een tewerkstelling van 155.000 personen.</li> <li>• De voedingssector is behoorlijk crisisbestendig. Het is een van de weinige industriële sectoren die tijdens de afgelopen crisisjaren de tewerkstelling op peil heeft gehouden. De sector is onlosmakelijk verbonden met de Vlaamse landbouw, die wordt gekenmerkt door hoge voedselveiligheidsstandaarden, een zeer hoge productiviteit, een hoog kwaliteitsniveau en vakmanschap. De veranderende omstandigheden vragen om evoluties in de primaire productie en in de afzet van land- en tuinbouwproducten. Omdat de gevraagde investeringen (in tijd,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 29 |

|                                     |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|-------------------------------------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                     |        | <p>middelen en arbeid) vaak de schaal van het individuele bedrijf overschrijden, is samenwerking een interessante oplossing. Ook zoeken naar innovatie in de agrovoedingsector blijft ondanks de topprestaties een must. Dit kan zeker in samenwerking met het onderzoekslandschap in Vlaanderen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik zal de opportuniteiten uit het nieuwe GLB en GVB om de markt- en ketenwerking te verstevigen aangrijpen, met bijzondere aandacht voor deze sectoren die deze traditie nog niet kennen. Zo kunnen producentenorganisaties zich ontwikkelen tot een economisch rendabele onderneming met een coöperatieve missie en werking. Brancheorganisaties verbeteren de ketenwerking tussen de verschillende schakels (verticale samenwerking). Op basis van het nieuwe Vlaamse juridische kader zal ik waar nodig en voor die sectoren die hierop actief inzetten in de toekomst, de samenwerking faciliteren.</li> <li>• Daarnaast zal ik ook op het Europese niveau eventuele knelpunten aankaarten.</li> </ul>                                                                                                                                                                   |    |
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p><b>5.3 OD De uitbouw van ‘aantrekkelijke, leefbare en creatieve steden’ faciliteren en ondersteunen Europa</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik werk actief mee aan de opbouw van een Europese stedelijke agenda. Dit gebeurt onder andere via deelname aan de halfjaarlijkse urban development group en bijeenkomst van Directeurs-Generaal bevoegd voor territoriale ontwikkeling Stedenbeleid.</li> <li>• In het kader van de geselecteerde sleuteluitdagingen voor de steden wil ik een horizontale aanpak op Vlaams niveau rond Europese subsidieprogramma's als hefboom inzetten om gezamenlijke uitdagingen aan te pakken en te stimuleren.</li> <li>• In het EU-cohesiebeleid 2014-2020 is er een luik 'duurzame stedelijke ontwikkeling' voorzien in EFRO voor de steden Antwerpen en Gent, met oog voor klimaatadaptatie, slim ruimtegebruik en de aanpak van achtergestelde gebieden. Ik zorg ervoor dat alle steden ook toegang hebben tot de projectoproepen rond KMO-ondersteuning, innovatie en CO2-neutrale economie binnen EFRO. Steden vervullen hierbij immers een belangrijke rol. Een domeinoverschrijdende begeleiding binnen de Vlaamse overheid is belangrijk voor het</li> </ul> | 41 |

|                                     |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|-------------------------------------|--------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                     |        | <p>ontwerpen, beoordelen en opvolgen van oproepen in het kader van EFRO en ESF.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het stimuleren van een leergerichte benadering en kennisopbouw tussen en met steden rond stedelijke uitdagingen is een belangrijk aandachtspunt in mijn beleid. Dit is daarom ook verankerd in mijn beleidsinstrumenten en in de communicatie. Deze communicatie richt zich op het verspreiden van nieuwe inzichten en goede praktijkvoorbeelden. In deze leergerichte benadering en communicatie gaat bijzondere aandacht naar de geselecteerde sleuteluitdagingen.</li> <li>• Ik werk ook aan een bredere onderzoeksagenda in de lijn van de geselecteerde uitdagingen om doelgerichte kennis over de steden en stedelijke ontwikkelingen wetenschappelijk op te bouwen en te verspreiden. Het Vlaamse Stedenbeleid werkt hiervoor zoveel mogelijk samen met andere partners binnen de Vlaamse overheid (bijvoorbeeld het pilootproject verontreinigde terreinen) en de diverse beleidsvoorbereidende steunpunten (bijvoorbeeld SBOV, Trado, Wonen, Ruimte). Het doel is om de steden en de Vlaamse overheid toe te laten hun beleid beter te onderbouwen en richting te geven. Ook het opvolgen van Europees onderzoek over stedelijke uitdagingen (bijvoorbeeld binnen JPI Urban Europe) staat op de agenda. Het Vlaamse Stedenbeleid zal zich inzetten om deze kennis ook breder op beleidsniveau kenbaar te maken.</li> <li>•</li> </ul> |    |
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p>VI. OVERZICHT BELEIDSMAATREGELEN</p> <p>SD 5 Stedenbeleid als innovatieve inspiratiebron</p> <p>OD 5.3 De uitbouw van aantrekkelijke, leefbare en creatieve steden faciliteren en ondersteunen (...)</p> <p>– Actief meebouwen aan een Europese stedelijke agenda (...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 51 |

|           |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |
|-----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Onderwijs | Crevits | <p><b>SD 1: Talenten van elke lerende ten volle ontwikkelen</b></p> <p><b>OD 1.3. Studenten in het hoger onderwijs maximale kansen op slagen en internationale ervaring geven</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Bolognaproces heeft in heel wat landen geleid tot structurele hervormingen van het hoger onderwijs met als doel een Europese hoger onderwijsruimte te creëren. Er blijven ook voor de toekomst belangrijke uitdagingen. In 2015 en 2018 vinden er ministeriële Bolognaconferenties plaats waar ik mee zal zoeken naar antwoorden op die uitdagingen.</li> <li>• Daarnaast zal ik mij mee inzetten voor Asia-Europe Meeting (ASEM), een forum dat zorgt voor structurele dialoog tussen de overheden van de Aziatische en de EU-landen over verschillende thema's zoals kwaliteitszorg, gezamenlijke opleidingen, stages en wederzijdse erkenning van diploma's.</li> <li>• Ik dring bij de vertegenwoordigers van de moslimgemeenschap aan op een kwalitatieve opleiding voor imams in Vlaanderen, waarvan kennis van het Nederlands en kennis van de maatschappelijke context een essentieel onderdeel uitmaken. Ik volg deze ontwikkelingen van nabij op.</li> </ul> | 25    |
| Media     | Gatz    | <p><b>SD1. Aandacht voor de mediagebruiker in het mobiele en digitale tijdperk</b></p> <p><b>OD 1.1 Mediawijsheid als essentiële factor</b></p> <p><b><i>Kenniscentrum Mediawijsheid</i></b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Meer specifiek bestaat de rol van het Kenniscentrum Mediawijsheid er in om: <ul style="list-style-type: none"> <li>– het Vlaamse mediawijsheidsveld te inspireren, faciliteren en coördineren;</li> <li>– alle Vlaamse burgers te helpen bewust, kritisch, actief, creatief en participatief om te gaan met zowel nieuwe (digitale) als ook traditionele vormen van media;</li> <li>– de vinger aan de pols te houden van het Vlaamse mediawijsheidsveld;</li> <li>– <b>Europese en internationale ontwikkelingen inzake mediawijsheid nauw op te volgen;</b></li> </ul> </li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 14-15 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|-------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|       |      | <ul style="list-style-type: none"> <li>– de mediasector te sensibiliseren en mee te betrekken bij het werken aan mediawijsheid.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
| Media | Gatz | <p><b>SD2. Inzetten op digitale technologie als motor van groei en verandering</b><br/> <b>Netneutraliteit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaamse of federale regelgeving omtrent netneutraliteit mag geen voorafname zijn op de uitkomst van het Europese debat, waar momenteel nog discussies gevoerd worden over de opmaak van het nieuw regelgevend kader rond netneutraliteit. Vlaanderen moet als betrokken partner wel Europees haar stem laten horen. Ik wil dat <b>Vlaanderen actief kan participeren aan beleidsdiscussies</b> die gevoerd worden met betrekking tot infrastructuur, inclusief het internet, aangezien die ook voor mediatoepassingen gebruikt kunnen worden en gelet op het economisch belang ervan voor de ontwikkeling van de audiovisuele sector.</li> </ul> | 19    |
| Media | Gatz | <p><b>SD2. Inzetten op digitale technologie als motor van groei en verandering</b><br/> <b>OD 2.2. Innoveren als antwoord op nieuwe uitdagingen</b><br/> <b>Nieuwe vormen van commerciële communicatie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Innovatie heeft niet per definitie alleen maar betrekking op technologie, maar kan ook het antwoord zijn op andere uitdagingen zoals de dalende reclame-inkomsten in de mediasector en de lekkage van advertentiebudgetten naar buitenlandse bedrijven. Commerciële communicatie vormt voor de meeste omroeporganisaties hun belangrijkste inkomstenbron, waarmee hoge kwaliteitsproducties kunnen worden gefinancierd.</li> </ul>                                                                                                                   | 21-22 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|-------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Media | Gatz | <p><b>SD3. Verzekeren van een divers en kwaliteitsvol aanbod</b></p> <p><b>OD 3.1. Creëren van een bloeiend en duurzaam medialandschap</b></p> <p><i>Naar een level playing field en eerlijke markttoegang</i></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Een economische sector, zoals de mediasector, veronderstelt het uitbouwen van een evenwichtig en duidelijk kader om in een concurrentiële omgeving te kunnen ondernemen. Bij die uitbouw wil ik de focus op twee pijlers leggen: een eerlijke markttoegang en een level playing field voor alle spelers. Eerlijke markttoegang houdt in dat spelers een correcte markttoegang kunnen krijgen via de netwerken en platformen van bestaande en/of nieuwe aanbieders. Een level playing field veronderstelt dezelfde rechten, maar ook dezelfde soorten verplichtingen, voor gelijkaardige spelers. Ik reken er ook op dat de diverse spelers hun verantwoordelijkheid zullen opnemen. Hiertoe wil ik een bemiddelende rol vervullen om tot concrete afspraken te komen. Ik zal hierover ook de dialoog voeren met de Europese en federale overheid.</li> </ul> <p>(...)</p> | 24 |
| Media | Gatz | <p><b>SD4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels</b></p> <p><b>Regeerakkoord:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De komende maanden en jaren zal ik daarom het mediadecreet evalueren in samenwerking met de sector. Vanuit die invalshoek zullen we eveneens input verzamelen om te kunnen <b>wegen op Europese debatten</b>, zoals de herziening van Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten of de discussies omtrent dataprotectie.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 33 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |          |
|-------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
| Media | Gatz | <p><b>SD4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels</b></p> <p><b>OD 4.2. Samenwerken met Europa, de federale overheid, de andere gemeenschappen en andere instanties</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Vlaamse mediabeleid wordt voor een groot deel bepaald door evoluties op globaal, Europees en federaal niveau. Ik zal in de relaties met de hierboven genoemde niveaus een actieve rol spelen in het behartigen van de belangen van zowel de Vlaamse mediagebruiker als van de Vlaamse mediasector. Hierbij zal ik steeds de principes van subsidiariteit en proportionaliteit hoog in het vaandel dragen</li> <li>• Een aantal Europese internationale evoluties die deze beleidsperiode zeker van belang zullen zijn en die ik zal opvolgen zijn: <ul style="list-style-type: none"> <li>– het Groenboek ‘Vorbereiding op een volledig geconvergeerde audiovisuele wereld: groei, creatie en waarden’ (hierna: Groenboek convergerende media), en de mogelijke herziening van de richtlijn Audiovisuele Mediadiensten; in het bijzonder de manier waarop Europees opererende mediadiensten (bijvoorbeeld OTT-diensten) zullen worden gereguleerd;</li> <li>– de Europese digitale agenda;</li> <li>– de verordening inzake de Europese interne markt voor elektronische communicatie;</li> <li>– het internationale spectrumbeleid;</li> <li>– de discussies omtrent dataprotectie en auteursrecht;</li> <li>– het Europese mededingingsbeleid.</li> </ul> </li> <li>• De Europese Commissie zal in de loop van 2015 haar eerste beleidsmaatregelen nemen ter uitvoering van het Groenboek convergerende media. Een van deze maatregelen is een herziening van de richtlijn audiovisuele mediadiensten, die mee aan de basis ligt van het mediadecreet. Een herziening van deze richtlijn zal hoe dan ook gevolgen hebben voor de Vlaamse mediaregelgeving. Ik zal deze ontwikkelingen op het Europese niveau nu al van zeer nabij en zeer actief opvolgen.</li> <li>• De Digitale Agenda voor Europa, die in augustus 2010 werd aangenomen, is één van de zeven vlaggenschipinitiatieven van de Europa 2020-strategie die door de Europese Commissie wordt</li> </ul> | 34-35-36 |
|-------|------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>geïmplementeerd. Zij bevestigt de drijvende kracht van de informatie- en communicatietechnologieën en vooral van het internet, om Europa te voorzien van een intelligente, duurzame en inclusieve groei. De Digitale Agenda moet uitmonden in een digitale eengemaakte markt die duurzame economische en sociale voordelen creëert op basis van snel en ultrasnel internet en interoperabele toepassingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie ligt een voorstel tot verordening voor tot vaststelling van maatregelen inzake de Europese interne markt voor elektronische communicatie en om een connectief continent tot stand te brengen. De doelstelling is maatregelen te nemen om te komen tot een eengemaakte markt voor elektronische communicatie met onder meer voorstellen tot verbetering van de consumentenbescherming, regels voor netneutraliteit, afschaffing van roamingtarieven, invoeren van één enkele Europese vergunning voor aanbieders van elektronische communicatienetwerken en diensten, en voorstellen voor een toegenomen coördinatie van radiospectrum binnen een eengemaakte markt. Het Europees Parlement heeft al een eerste maal over het voorstel gestemd begin april 2014. De Raad van de Europese Unie heeft tot op heden nog geen definitief standpunt ingenomen in dit dossier. Omwille van de radiospectrumproblematiek en de netneutraliteit zal ik dit dossier actief opvolgen.</li> <li>• Verschillende beleidsniveaus, organisaties en werkgroepen houden zich bezig met het radiospectrumbeleid. Op het niveau van de Internationale Telecommunicatie Unie is er onder meer de opvolging van Wereldradioconferenties. Op Europees niveau dienen onder meer de ontwikkelingen in het Radio Spectrum Committee en in de Radio Spectrum Policy Group te worden opgevolgd en op het niveau van de buurlanden de zogenaamde WEDDIP<sup>(4)</sup>-groep, waarin onder meer de impact op omroepfrequentieplannen van de vrijmaking van frequentiebanden van omroep ten voordele van draadloze breedband praktisch wordt voorbereid. Deze opvolgingen dienen te gebeuren in het kader van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap, de bescherming van ‘zuiver’ of klassiek omroepspectrum, het toenemende percentage van omroepvideo in de mobiele datatrafiëk en de algemene tendensen tot het harmoniseren van frequentiebanden voor draadloze breedband. Hierbij is een goede verstandhouding, samenwerking en overleg met de federale overheid en de andere</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|-----------------------------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                   |            | <p>Gemeenschappen aangewezen.</p> <p>(4) WEDDIP staat voor Western European Digital Dividend Implementation Platform en is een werkgroep bestaande uit een 8- tal lidstaten en waarin onder meer de impact op omroepfrequentieplannen van de vrijmaking van omroepfrequentiebanden voor draadloze breedband praktisch wordt voorbereid.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
| Jeugd                             | Gatz       | <p><b>SD 2 In Vlaanderen zetten we in op jeugdwerk dat alle jongeren bereikt</b></p> <p><b>2.1. OD 2.1 Iedereen moet kunnen participeren</b></p> <p><b>2.1.1. Inzetten op het toegankelijk maken van het jeugdwerk voor maatschappelijk kwetsbaren en jongeren van vreemde origine</b></p> <p><b>Uit Regeerakkoord</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• “Het jeugdbeleid houdt rekening met kansengroepen en met de toenemende superdiversiteit. We stimuleren hier een aanpak van onder uit.” (RA, p; 135)</li> </ul> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wanneer we spreken over vernieuwing kijken we graag over de grenzen heen. Daarom organiseer ik in het voorjaar van 2015 samen met mijn collega’s uit de andere gemeenschappen <b>een tweede Europese jeugdwerkconventie</b> naar aanleiding van het Belgisch voorzitterschap van het comité van Ministers van de Raad van Europa. Op die manier wil ik niet enkel bijdragen aan de internationale erkenning van het jeugdwerk, maar ook het Vlaamse jeugdwerk inspirerende voorbeelden uit het buitenland leren kennen.</li> </ul> <p>(...)</p> | 20-21 |
| Welzijn, Volksgezondheid en Gezin | Vandeurzen | <p><b>SD 5. We zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven</b></p> <p><b>OD 5.6. We bestendigen Flanders’ Care als katalysator voor systeeminnovatie in (de organisatie van) de zorg</b></p> <p><b>Internationale uitstraling</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We situeren het programma Flanders’ Care in Europees verband en volgen het Europees</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 62    |

|                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|-----------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                   |            | <p>beleid ter zake proactief op om Vlaanderen en in het bijzonder de inspanningen met betrekking tot zorginnovatie sterk(er) te positioneren op Europees niveau. We werken verder samen met Flanders' Investment and Trade om actoren uit de Vlaamse zorg- en gezondheidssector te ondersteunen die buitenlandse markten willen betreden en om de Vlaamse sterktes in de zorg en gezondheidssector ook in het buitenland bekend maken.</p> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
| Welzijn, Volksgezondheid en Gezin | Vandeurzen | <p><b>SD 6. Om de toenemend complexe zorgvragen te kunnen beantwoorden, werken we samen met andere beleidsdomeinen, de verschillende bestuursniveaus, de wetenschap, de actoren op het terrein en de gebruikers</b></p> <p><b>OD 6.3. We volgen het Europees beleid proactief op om onze werking en die van onze voorzieningen te kunnen inpassen in de evoluerende Europese regelgeving</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Europese niveau wint aan belang, zeker omdat het regelgevend een steeds groter impact heeft. We blijven dan ook aandacht schenken aan het opvolgen van die regelgevende evoluties, met oog voor de consequenties voor onze voorzieningen en onze werking. Waar mogelijk stellen we ons in deze proactief op.</li> <li>• Uiteraard heeft het Europese niveau ook een meerwaarde als het erom gaat de eigen beleidsevoluties af te zetten tegen en te situeren in Europese dynamieken. Vlaanderen kan leren uit goede praktijken uit het buitenland, maar kan ook zelf naar buiten treden met haar verwezenlijkingen en beleidsopties. We willen daar werk van maken. We onderhouden daartoe onze bilaterale contacten en netwerken. We koppelen deze inspanningen aan de coördinatie waar het departement Internationaal Vlaanderen voor zorgt, onder meer via gestructureerde Vast-Gemengde Commissies. Het departement kan via de coördinator Internationaal Beleid ad-hoc relaties aangaan om op die manier consistentie te verzekeren.</li> <li>• We besteden voorts aandacht aan de (mogelijkheden van) Europese programma's en projectwerking. En we blijven rapporteren op het Europese niveau, onder meer in uitvoering van het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een beperking.</li> </ul> | 66-67 |

| Gebruik (faciliteren) van Europese fondsen, programma's en netwerken |       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|----------------------------------------------------------------------|-------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Vlaamse Rand                                                         | Weyts | <p><b>SD 4. – Het Groene en open karakter van de Rand bewaken</b></p> <p><b>OD 4.2. - Open Ruimte</b></p> <p>(...)</p> <p>OPERATIONALISEREN PLANPROGRAMMA VLAAMSE RAND</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De Vlaamse Regering keurde op 16 mei 2014 het planprogramma Vlaamse Rand goed. Met het oog op continuïteit in landinrichting in de Vlaamse Rand worden van dat planprogramma jaarlijks twee tot drie inrichtingsplannen uitgevoerd.</li> <li>We werken een landinrichtingsplan uit voor de Zuunbeekvallei in Sint-PietersLeeuw en Drogenbos, met aandacht voor de waterproblematiek en de speciale beschermingszones in het gebied. <b>Ik realiseer de goedgekeurde Europese cofinanciering binnen het project Green4Grey.</b></li> <li>Ik stel alles in het werk om <b>de financiering vanuit Vlaanderen verder te blijven versterken met Europese middelen.</b></li> <li>Ik faseer de bovengenoemde en eventuele nieuwe projecten die zich zouden aandienen in het kader van het goedgekeurde planprogramma Vlaamse Rand op een zodanige manier dat de continuïteit niet in het gedrang komt.</li> </ul> | 20    |
| Mobiliteit en Openbare Werken                                        | Weyts | <p><b>OD 19: Investerings inpassen in het Europese transportinfrastructuurnetwerk</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vlaanderen onderschrijft het nieuwe Europese infrastructuurbeleid en een tweelagige aanpak met een kernnetwerk en een uitgebreid netwerk van transportinfrastructuur. Om de uitvoering van dit beleid te faciliteren heeft de Europese Commissie negen zogenaamde 'Core Network Corridors' opgericht. Vlaanderen ligt op het kruispunt van drie van deze corridors: North Sea – Mediterranean, Rhine - Alpine en North Sea – Baltic. Vlaanderen wil nauw samenwerken met de Europese coördinatoren van deze drie relevante corridors.</li> <li>Zij kunnen de Europese toegevoegde waarde van de verschillende nationale infrastructuur</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 35-36 |

|                               |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
|-------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                               |            | <p>goed inschatten en kunnen bemiddelen of faciliteren bij moeilijke grensoverschrijdende dossiers. Bovendien hebben de Europese coördinatoren ook een adviserende stem bij de toekenning van Europese middelen voor nationale infrastructuurprojecten.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een groot deel van de belangrijke Vlaamse haven- en waterwegprojecten, zoals bijvoorbeeld de nieuwe sluis Terneuzen, de Deurganckdoksluis, de Seine-Schelde verbinding en de opwaardering van het Albertkanaal, werden reeds ingepast in de corridor North Sea – Meditteranean. Vlaanderen zet dan ook volop in op het bekomen van maximale Europese cofinanciering voor onze belangrijkste infrastructuurprojecten.</li> </ul>                                                                                              |       |
| Mobiliteit en Openbare Werken | Weyts      | <p><b>OD 21: Duurzame logistiek met oog voor innovatie</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Niet alleen om emissies te reduceren, maar ook om bij te dragen aan de mitigatie van klimaatverandering, zet ik in op het verder ontwikkelen van walstroomvoorzieningen voor de scheepvaart, en dit volgens een uniforme aanpak van de waterwegen en de havens. Ik doe hierbij <b>beroep op Europese middelen</b> en breng ook Vlaamse <b>standpunten proactief</b> in het Europese beleid.</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                          | 37    |
| Energie                       | Turtelboom | <p><b>5. Linken met andere beleidsniveaus en beleidsvelden</b><br/><b>Europese Unie en internationale instellingen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We volgen het Europese energiebeleid en de Europese Energieraad van nabij op en behartigen de Vlaamse energiebelangen bij het bepalen van Belgische standpunten in de Europese Raad en in Europese fora. We zorgen voor een tijdige en gedegen omzetting van Europese richtlijnen in Vlaamse regelgeving en overleggen met de Europese instanties waar nodig.</li> <li>• Het EFRO-programma 2014-2020 zal in het najaar van 2014 worden gelanceerd. Er komen dan aanzienlijke Europese middelen beschikbaar voor projecten die het concurrentievermogen vergroten en werkgelegenheid stimuleren. Het totaal subsidiebedrag zal voor Vlaanderen ca.</li> </ul> | 48-49 |

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                                                                     |           | <p>€173 miljoen bedragen, waarvan € 45 miljoen is voorzien voor de prioriteitsas koolstofarme economie.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Onder deze prioriteitsas worden onder andere volgende doelstellingen opgenomen: <ul style="list-style-type: none"> <li>– stijging van doorgedreven energetische renovaties van residentiële gebouwen tot bijna-energie neutraal niveau (13.500.000 euro);</li> <li>– verhoogde energie-efficiëntie bij KMO's (energie-efficiënte bedrijfsgebouwen en productieprocessen) (9.000.000 euro); en</li> <li>– wegwerken van knelpunten in de ontwikkeling van groene warmte en warmtenetten (9.000.000 euro).</li> </ul> </li> <li>Een belangrijke pijler van het Europees subsidieprogramma Horizon 2020 legt de focus op maatschappelijke uitdagingen, waaronder vermindering van het energieverbruik en groene energie. Het totale budget van de pijler maatschappelijke uitdagingen bedraagt 26,7 miljard euro. Voor het sub-programma energie-efficiëntie en schone energie is een budget van 5,9 miljard euro voorzien.</li> <li>Voor deze programma's zullen mogelijke projectpartners worden gestimuleerd tot deelname.</li> <li>Tevens zal de werking van het IEA en IRENA zal worden opgevolgd.</li> </ul> |       |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 3. De Vlaamse economie staat in een sterke concurrentiepositie door internationalisering</b></p> <p><b>OD 3.3 Een meer gerichte internationalisering versterkt het economische weefsel in Vlaanderen</b></p> <p><b>3.3.2 Vlaamse bedrijven stimuleren om meer actief te zijn in opkomende economieën</b></p> <p><b>3.3.2.2 Europese initiatieven ten volle benutten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De laatste jaren zijn op Europees vlak een aantal initiatieven genomen gericht op de ondersteuning van bedrijven in landen buiten de EU, zoals de 'Missions for Growth' en de 'SME-centers'. Meer dan in het verleden wil de Europese administratie in overleg met de handelsbevorderende organisaties van de verschillende landen instrumenten ontwikkelen ten dienste van bedrijven. Flanders Investment &amp; Trade zal de mogelijkheden die de EU in de</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 33-34 |

|                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|--------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                          |           | <p>toekomst biedt ten volle benutten voor de ondersteuning van de Vlaamse bedrijven, onder andere als partner in EEN (European Enterprise Network) - Vlaanderen.</p> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |       |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>3. Opvolging ontwikkelingen in de samenleving en monitoring van het regeringsbeleid</b></p> <p><b>SD 3 Betrouwbare instrumenten beschikbaar voor de Vlaamse overheid die de ontwikkelingen in de samenleving, de internationale context en de beleidsuitvoering monitoren en evalueren</b></p> <p><b>OD 3.1 Periodieke verkenning van de omgeving waarin de Vlaamse overheid wil optreden en systematische analyse van internationale en langetermijnontwikkelingen met het oog op een adequaat beleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse Regering gaat resoluut voor een resultaat- en klantgerichte Vlaamse overheid. De maatschappelijke verwachtingen leiden tot een oplossingsgerichte en integrale benadering van de dienstverlening. Zowel beleids- als beheersmatig worden de acties primordiaal bepaald op basis van de gewenste resultaten en maatschappelijke effecten.</li> <li>• Daarom houd ik de blik op de toekomst scherp door op meerdere vlakken regelmatig prospectieve verkenningen te doen. Op basis van kwantitatieve en kwalitatieve analyses detecteren we push- en pullfactoren voor langetermijnontwikkelingen voor Vlaanderen en analyseren we de parameters en hun onderlinge relaties. Ik betrek de stakeholders bij die verkenningen om mee te helpen achterhalen met welke globale ontwikkelingen het toekomstige beleid in Vlaanderen rekening moet houden om adequaat, veerkrachtig en succesvol te zijn (zie SD2 en 5).</li> <li>• De verkenningen dienen in de eerste plaats om het regeringsbrede beleid en de transversale thema's te kaderen, maar we stellen onze informatie en expertise ook ter beschikking van de functionele beleidsdomeinen. Zo kunnen beschikbare onderzoeksresultaten worden vertaald naar beleidsvraagstukken of kunnen de resultaten van de demografische en economische vooruitzichten worden doorgerekend naar uitdagingen op het vlak van arbeidsmarkt, onderwijs, zorg enzovoort. In de aanloop naar de nieuwe regeerperiode maken we een</li> </ul> | 29-30 |

|                                         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |       |
|-----------------------------------------|---------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                                         |         | <p>algemene omgevingsanalyse voor Vlaanderen waarin we aantonen waar Vlaanderen sterk in is en het vooropgestelde ambitieniveau heeft behaald en waar Vlaanderen een achterstand heeft opgelopen in vergelijking met de ontwikkelingen op internationaal, federaal, regionaal en lokaal niveau.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse Regering hanteert gekwantificeerde en gedragen langetermijndoelstellingen die internationaal vergelijkbaar zijn, als kompas voor het beleid. Vlaanderen voert een actief buurlandenbeleid en zet in op de driehoek Vlaanderen, Nederland en Noordrijn-Westfalen. Daarom vergelijk ik regelmatig de situatie in Vlaanderen met relevante EU-landen, met de buurlanden en de buurregio's. Op die manier kunnen we onze internationale ambities scherpstellen (of herzien) <b>in het kader van de uitvoering van internationale richtlijnen en onze rechten op (inter)nationale steunmaatregelen doen gelden (bijvoorbeeld het Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020, de Europese steunfondsen).</b></li> <li>• Naast data-analyses op basis van kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethodes zet ik ook projecties in als instrument om de toekomst en de internationale ranking te analyseren. Zo zullen we regelmatig gemeentelijke en regionale bevolkings- en huishoudensvooruitzichten actualiseren die relevant zijn voor de sociale, economische en financiële planning van de gemeenten en de regionale instellingen die actief zijn op verschillende beleidsdomeinen. We zorgen regelmatig voor macro-economische projecties voor Vlaanderen op middellange termijn en conjunctuurvooruitzichten op korte termijn. We houden daarbij rekening met ontwikkelingen in andere deelstaten, op federaal en internationaal niveau, en werken met andere (inter)nationale en regionale instellingen samen om een coherente benadering te bewerkstellingen. Ik vermeld hier onder meer de bestaande samenwerking met het Planbureau met betrekking tot macroeconomische en bevolkingsprojecties.</li> </ul> |       |
| Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie | Muyters | <p><b>SD 2. Investeren in een excellente kennisbasis</b></p> <p><b>OD 2.2. Kennisinstellingen en ondernemingen stimuleren tot Europese en internationale samenwerking</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de participatie aan Europese programma's aan te zwengelen, zullen we in overleg met de</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | 28-29 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>betrokken actoren evalueren hoe we de verschillende doelgroepen (aan de ene kant ondernemingen, en de kmo's in het bijzonder; aan de andere kant de universiteiten en onderzoeksinstellingen) optimaal kunnen helpen, gelet op hun specifieke behoeften en ervaringsniveau. De samenvoeging van bepaalde meer academisch gerichte instrumenten van IWT, Hercules en FWO en de fusie van Agentschap Ondernemen en IWT creëren ook in dat verband interessante mogelijkheden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In het nieuwe kaderprogramma Horizon 2020 staat de aanpak van grote maatschappelijke uitdagingen waarvoor internationale samenwerking vereist is centraal, met oog voor het hele traject gaande van kennisopbouw en bottom-upinitiatieven, demonstratieprojecten tot de vermarkting.</li> <li>• De optimale inzet van het hele bestaande steuninstrumentarium is dan ook noodzakelijk, zowel financiering van fundamenteel onderzoek als het steunen van meer toegepaste initiatieven (bijvoorbeeld door het opzetten van publiek-private partnerschappen). Om een maximaal hefboomeffect te creëren dient de Vlaamse wetenschaps- en innovatiestrategie optimaal afgestemd te worden op het Europees financierings- en beleidsinstrumentarium. Niet enkel financiering via H2020, maar eveneens via de Structuur- en Investeringsfondsen moet hierbij aangesproken worden. In bestaande instrumenten en financieringskanalen dient – waar dit gepast is, en zonder de kmo's te benadelen – de meerwaarde van internationale samenwerking in rekening te worden gebracht bij de evaluatie. Op die manier kan maximaal worden ingespeeld op (ad hoc) Europese initiatieven om de doelstellingen van excellent onderzoek, een grotere internationale innovatieslagkracht en een versterkt globaal concurrentievermogen te realiseren.</li> <li>• Europees onderzoek wordt niet alleen mogelijk gemaakt door de Europese Commissie. Maar liefst 85 procent van de budgetten situeert zich nog steeds op nationaal niveau. In het kader van de Europese Onderzoeksruimte (European Research Area, ERA) bieden de financierende instanties van de Europese lidstaten en geassocieerde landen aan hun onderzoekers de kans om grensoverschrijdend samen te werken. De belangrijkste kanalen die dat mogelijk maken voor het fundamenteel onderzoek zijn ERA-NET, mede ondersteund door de Europese Commissie en de Joint Programming Initiatives (JPI). Alhoewel dat deels het Vlaams</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                         |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|-----------------------------------------|---------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                         |         | bevoegdheidsniveau overschrijdt, onderzoeken we hoe de deelname aan die programma's kan worden vereenvoudigd en gefaciliteerd.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie | Muyters | <p><b>SD 6. Investeren in Europese, internationale en interregionale netwerken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Internationale (beleids-)initiatieven, vooral vanwege de EU maar ook van andere internationale instanties, tekenen de contouren uit waarbinnen Vlaanderen kansen moet grijpen. Bovendien biedt dit internationale kader vele mogelijkheden om een hefboom- of multiplicatoreffect te bereiken bij het realiseren van eigen beleid. We willen de Europa 2020 strategie in Vlaanderen uitdragen en de ambities inzake O&amp;O, werkzaamheid en innovatie levendig houden op het terrein. We willen in dit kader uitdrukkelijk inzetten op instrumenten en fondsen in het kader van de 2020- ambities in Vlaanderen.</li> <li>• Via een strategische inzet van de structuur- en investeringsfondsen (EFRO, Interreg, ESF) zetten we de nieuwe Vlaamse ambities kracht bij. Voor elk fonds werden de krachtlijnen uitgezet in een Operationeel Programma dat gedurende de programmaperiode 2014-2020 van toepassing zal zijn in geheel Vlaanderen en uitgevoerd zal worden in partnerschap met tal van actoren. De Europese middelen worden aangevuld met Vlaamse cofinanciering en zullen maximaal uitvoering geven aan de Vlaamse beleidsopties en het behalen van de EU 2020-doelstellingen in Vlaanderen. We ondersteunen hierbij de Vlaamse actoren om in deze programma's te participeren.</li> <li>• In dit kader zet Vlaanderen in op een aan de nieuwe staatsstructuur aangepaste Europese en internationale vertegenwoordiging. De overheveling van bevoegdheden door de 6de staatshervorming vraagt een grondige aanpassing van het samenwerkingsakkoord inzake coördinatie en vertegenwoordiging in de EU. In het bijzonder wat betreft een categoriewijzing van de Europese ministerraad voor Werkgelegenheid en Sociaal Beleid (EPSCO).</li> <li>• Wat de universiteiten betreft, houdt de zesde staatshervorming ook de overheveling in van het dossier van de interuniversitaire attractiepolen (IUAP's) naar de Gemeenschappen. In overleg met de minister van Onderwijs en de universiteiten zullen we nagaan hoe en onder welke voorwaarden dit programma het best wordt verdergezet.</li> </ul> | 35 |

|       |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    |
|-------|---------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|       |         | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Daarnaast zullen we via het Vanguard Initiative samen met andere regio's de Europese agenda proactief beïnvloeden. Ook de samenwerkingsverbanden met supranationale instellingen, zoals de OESO en de IAO, zullen we versterken.</li> <li>• Samen met de kennisinstellingen, de Vlaamse minister-president en de minister van Onderwijs bekijken we op welke manier we het concept van academische diplomatie maximaal invulling kunnen geven. Dit op basis van de tweeledige doelstelling om enerzijds Vlaamse publieke kennisinstellingen vanuit een vraag gestuurde benadering actief te ondersteunen in hun internationale ambities en hen anderzijds ook actief inschakelen in de uitvoering van het buitenlands beleid van de Vlaamse Regering om zo bij te dragen tot het imago van Vlaanderen als een innovatieve en lerende regio van toonaangevende kwaliteit.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
| Sport | Muyters | <p><b>SD 8. Constructief bijdragen aan internationaal sportbeleid</b></p> <p><b>OD 8.2. Vlaamse sportsector informeren en betrekken bij het Europees sportbeleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Erasmus+ programma, het geïntegreerde EU-programma voor onderwijs, opleiding, jeugd en sport, voorziet voor de eerste keer een structureel budget voor sport en de Europese dimensie ervan. Met deze budgetlijn wil de EU verder uitvoering geven aan het Europese sportbeleid en de Europese dimensie van het Europese sportlandschap versterken. Het gros van de middelen gaat naar Europese samenwerkingsverbanden tussen organisaties actief in en rond sport. Ook andere Europese subsidieprogramma's zijn echter relevant voor Vlaamse sportorganisaties.</li> <li>• We zullen de Vlaamse sportorganisaties verder actief informeren omtrent de Europese subsidiemogelijkheden.</li> <li>• Daarnaast betrekken we de Vlaamse sportsector ook nauwer bij de ontwikkelingen in het internationale sportbeleid.</li> <li>• Europa start vanaf volgend jaar ook met de Europese Week van de Sport. Dit is een jaarlijkse Europese campagne die bestaande initiatieven in de Vlaamse sportsector kan versterken waarbij nieuwe initiatieven gelanceerd kunnen worden.</li> </ul> <p>(...)</p> | 40 |

|                      |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
|----------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Omgeving             | Schauvlieg | <b>II. 1. Horizontale oriëntaties</b><br><b>SD1. Vergroening van de economie</b><br><b>OD2. Verlagen van de milieu-impact van consumentengedrag</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>De Vlaamse consumptie van goederen en diensten heeft een grote impact op het milieu. De grootste milieudruk komt voort uit de manier waarop de Vlaming woont, zich verplaatst en voedt.</li> <li>Deze impact wordt meetbaar dankzij lopende Europese initiatieven zoals de ontwikkeling van een Product Environmental Footprint en een Organisation Environmental Footprint.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 21 |
| Landbouw en Visserij | Schauvlieg | <b>SD 1 DUURZAME BEDRIJFSVOERING WORDT VOOROP GEZET IN DE FLANDERS AGROFOOD VALLEY</b><br><b>OD 1.1 Instroom en verjonging van bedrijfsleiders bevorderen als basisvoorwaarde voor het behoud van een toekomstgerichte en duurzame landbouwsector</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>Waar het hervormde Europese kader vanaf 2015 mogelijkheden biedt om jonge landbouwers positief te ondersteunen, maak ik er maximaal gebruik van. Jonge en startende landbouwers kunnen gratis betalingsrechten voor rechtstreekse inkomenssteun ontvangen. Daarenboven reserveer ik 2% van het Europees budget voor directe betalingen voor een specifieke betaling aan jonge startende landbouwers.</li> <li>Verder zal ik jongeren die bedrijven overnemen, ondersteunen via vestigingssteun. In het verleden werd in de landbouw enkel steun verleend aan instappers wanneer bedrijven werden overgenomen van een zekere minimale bedrijfsomvang. Deze minimale bedrijfsomvang zal ik verlagen zodat dit drempelverlagend werkt voor een mogelijke instap. In de toekomst blijf ik de geleidelijke instap in de sector, via een bijberoep met een beperkt inkomen, verder ondersteunen. Vooral jonge instappers vinden zo een aanlooptraject om nieuwe professionele paden in de land- en tuinbouwsector te kunnen bewandelen.</li> <li>Binnen de gesubsidieerde starterscursus voor starters die niet uit het landbouwonderwijs komen zal ik bekijken hoe de stage verder kan worden uitgediept, om zo de instappers</li> </ul> | 21 |

|                      |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
|----------------------|------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                      |            | <p>maximaal kennis te laten maken met alle facetten van een modern landbouwbedrijf. Mogelijk bieden internationale stages ook een kans aan bepaalde jongeren om hun inzichten verder te verbreden alvorens ze een bedrijf overnemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Bij aanpassingen van wetgeving of bij de opmaak van nieuwe wetgeving moeten barrières die drempelverhogend werken voor jongeren worden vermeden of afgebouwd. Omdat het landbouwbeleid in Vlaanderen in zeer grote mate ook wordt uitgetekend op Europees niveau, zal ik inzetten op een ondersteuningskader voor nieuwe landbouwers op Europees niveau. De bedrijfsopvolging is immers een Europees breed gedeeld probleem.</li> <li>• Onze vloot is aan vernieuwing toe en een verjonging binnen de visserijsector dringt zich op. Door het rigide EU-kader, dat daarvoor nauwelijks investeringssteun toelaat, zullen nieuwe methoden moeten worden gezocht om de visserij betaalbaar en aantrekkelijk te maken, waarbij nieuwe ondernemingsvormen niet kunnen worden uitgesloten.</li> </ul> |    |
| Landbouw en Visserij | Schauvlieg | <p><b>SD 2 FLANDERS AGROFOOD VALLEY WORDT OP DE KAART GEZET IN BINNEN EN BUITENLAND</b></p> <p><b>OD 2.1 De overheid ondersteunt de export van Vlaamse landbouwproducten</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Export en afzet worden in sterke mate mee bepaald door promotie. De nieuwe Europese promotieverordening verlegt het accent naar promotie in derde landen en vergroot het gamma van producten dat in aanmerking komt voor ondersteuning van promotie- en informatiecampaagnes.</li> <li>• In het licht hiervan zal VLAM zijn klantenbereik uitbreiden, in het verlengde van de huidige bijdragebetalers, naar verwerkers en collectieve merken met Vlaamse primaire producten als basis en zijn expertise ter beschikking stellen van producenten- en brancheorganisaties.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                        | 26 |

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |       |
|----------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>SD 5 INNOVATIE IS DE SLEUTEL VAN DE TOEKOMST VAN FLANDERS AGROFOOD VALLEY</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vlaanderen is en blijft een koploper in Europa op vlak van innoverend landbouw- en visserijbeleid.</li> </ul> <p><b>OD 5.1 Een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid voeren is primordiaal</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om tegemoet te komen aan de maatschappelijke uitdagingen en te evolueren naar duurzamere productietechnieken is het nodig dat de Vlaamse landbouwbedrijven innoveren. Omdat het merendeel van de bedrijven over onvoldoende financiële en menselijke middelen beschikt om die innovaties zelf te ontwikkelen, moet Vlaanderen inzetten op een performant kennis- en innovatiesysteem en een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid. Het beleidsdomein Landbouw en Visserij beschikt met ILVO over een eigen onderzoeksinstelling die vooral actief is op het domein van het toegepast onderzoek. De universiteiten en hogescholen staan in voor het fundamenteel onderzoek en de praktijkcentra leggen zich voornamelijk toe op praktijk- en demonstratief onderzoek.</li> <li>• Alle onderzoekspartners (fundamenteel, toegepast en praktijk- en demonstratiefgericht onderzoek) slaan via Agrolink Vlaanderen voor de eerste maal op een structurele wijze de handen in elkaar. Dat moet de efficiëntie verhogen, de mogelijkheid bieden om nieuwe partners aan te spreken binnen de agrovoedingsketen en de toeleveringssector waarin nogal wat buitenlandse multinationals actief zijn. Bovenal moet ruimere toegang tot onderzoeksmiddelen, waarbij met name gedacht wordt aan <b>de Europes onderzoeksmiddelen</b>, worden nagestreefd. De Vlaamse overheid zal dit unieke samenwerkingsverband dat momenteel op touw wordt gezet verder ondersteunen.</li> <li>• Om een performant kennis- en innovatiesysteem te bewerkstelligen, is het van belang om de nodige coördinatie tussen de stakeholders te verzekeren. Dit zal gebeuren binnen de werking van het Platform voor Landbouwonderzoek en het Vlaams EIP (Europees Innovatiepartnerschap)-netwerk. Binnen het nieuwe Europese financieringskader voor</li> </ul> | 38-39 |
|----------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>onderzoek en innovatie (Horizon 2020) werd het budget voor landbouwonderzoek substantieel verhoogd. Via deze platformen en Agrolink hoop ik dat we vanuit de overheid kunnen faciliteren, zodat onderzoeksinstellingen en bedrijven hierop maximaal kunnen inzetten</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de link te maken tussen onderzoek en innovaties op niveau van de bedrijven, zal gebruik gemaakt worden van het PDPO dat in het kader van het EIP 'Productieve en duurzame landbouw' steun voorziet voor de oprichting van samenwerkingsverbanden (zogenaamde 'operationele groepen') op het vlak van vraaggestuurde innovatie. Aanvullend zal er op niveau van de bedrijven op middellange termijn gewerkt worden aan het verhogen van bepaalde competenties van ondernemers zoals innovatiegedrevenheid.</li> <li>• Voor complexe landbouwmateries heeft het beleid en/of de sector regelmatig nood aan wetenschappelijk onderbouwde oplossingen. Veelal wordt vastgesteld dat deze oplossingen niet of onvoldoende beschikbaar zijn, mede vanwege een gebrek aan een geschikt projectfinancieringsbeleid. Het landbouwonderzoek in Vlaanderen is ook gebaat bij een focus die zich niet enkel beperkt tot vraaggedreven onderzoek dat op korte termijn geïmplementeerd wordt, maar zich ook richt op het volledig maatschappelijk kader waarin de land- en tuinbouw opereert. Met het oog op een geïntegreerd onderzoeks- en innovatiebeleid zal Vlaanderen, naast de dotatie aan ILVO en de ondersteuning van de werking van de praktijkcentra, inzetten op projectfinanciering via het kanaal van de IWT-Landbouwtrajecten. Gelet op de specificiteit van landbouw, visserij en voedsel, pleit ik voor het maximaal behoud van dit instrument en daarom zal ik dit bekijken met de minister bevoegd voor Economie, Wetenschap en Innovatie.</li> <li>• Daarenboven moet er ook ruimte zijn voor anticipatief en middellange termijn onderzoek, waardoor er opnieuw mogelijkheden komen voor gevoelige en precaire landbouwmateries waarvoor momenteel geen financieringskader bestaat. Die ruimte zoeken en vinden wordt een uitdaging die ik de komende legislatuur wil aangaan, gezien de noodzaak om ontwikkelingen en opportuniteiten op langere termijn niet voor ons uit te schuiven. Binnen ILVO wordt er werk gemaakt van onderzoek i.v.m. agro-ecologie en de manier waarop dit kan gestalte krijgen binnen de Vlaamse landbouwpraktijk en worden er competenties opgebouwd voor een systeemgerichte aanpak om de agro-ecologische benadering te ondersteunen.</li> </ul> |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                      |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |       |
|----------------------|-------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                      |             | <ul style="list-style-type: none"> <li>ILVO zal ook inzetten op slimme dataverwerkingsalgoritmen om meer en betere informatie te halen uit de grote hoeveelheden data die door de inzet van sensortechnologie op moderne landbouw- en voedingsbedrijven steeds meer beschikbaar is.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>OD 5.4 Zeevisserij en aquacultuur</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Vlaanderen wil ook meer inzetten op aquacultuur door onze kennis om te zetten in praktijk. De komende jaren zullen nieuwe commerciële productie eenheden worden opgestart, <b>waar mogelijk met Vlaamse en Europese steun uit de voorziene visserijfondsen</b>. Vlaanderen focust voor aquacultuur niet langer op voornamelijk onderzoek maar gaat over naar het ondersteunen van startende bedrijven die productiesystemen verder perfectioneren, rekening houdend met ecologische en economische performantie. Vlaanderen zet in op duurzame “meer met minder” productiesystemen, bijvoorbeeld meer productiviteit, meerwaardeproductie, kostefficiëntie en minder gebruik van ruimte, water, energie en grondstoffen, onder andere door geïntegreerde aquacultuur, zoals aquaponics (samen met serreteelten).</li> </ul>                               | 40-41 |
| Landbouw en Visserij | Schauvliege | <p><b>SD 6 DE OVERHEID IS DE PARTNER VAN FLANDERS AGROFOOD VALLEY</b><br/> <b>OD 6.1 De overheid wordt slagkrachtiger, als hefboom voor duurzaam ondernemerschap.</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Bovendien zijn veel uitdagingen in de landbouw en de visserij grensoverschrijdend. <b>Daarom zal ik zoveel mogelijk trachten te wegen op het Europees besluitvormingsproces en het EU-beleid. Ik zal samen met de administratie er op inzetten om proactief de ontwikkelingen van het Europees beleid mee te sturen en op te volgen zodat dit nauwer aansluit bij de specifieke noden van de Vlaamse landbouw en visserij.</b> Dit geldt zeker voor de ontwikkelingen van het GLB en GVB post 2020. Ook onderzoek kan hier toe bijdragen door in te zetten op deze langetermijn ontwikkelingen. Ook internationale gremia met belang voor de sector, zoals de WTO en de FAO, zullen we blijven opvolgen.<br/> (...) </li> </ul> | 42-43 |

|                                     |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|-------------------------------------|--------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p><b>5.2 OD Blijven investeren in plattelands- en stadsontwikkelingsprojecten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor het Investeringsfonds zullen respect voor de huidige focus en verhoudingen, respect voor de lokale autonomie, trekkingsrechten voor de grootste steden, en het ondersteunen van stadsontwikkeling gelinkt aan Vlaamse en stedelijke sleuteluitdagingen voor de overige centrumsteden en de provinciale steden de uitgangspunten zijn. Bij de inzet van het Investeringsfonds zal ik ook onderzoeken <b>in welke mate dit kan aansluiten bij het Europese subsidiebeleid voor de steden.</b></li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 39 |
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <p><b>VI. OVERZICHT BELEIDSMAATREGELEN</b></p> <p><b>SD 5 : Stedenbeleid als innovatieve inspiratiebron</b></p> <p><b>OD 5.2 : Blijven investeren in stadsontwikkelingsprojecten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– middelen voor stadsvernieuwing, het geregionaliseerde budget op basis van de zesde staatshervorming voor de contracten duurzame stad en het Plattelandsfonds bundelen in een Investeringsfonds voor stads- en plattelandsontwikkeling, met respect voor de huidige focus en verhoudingen</li> <li>– in het kader van een goede opvolging en inkanteling van het federaal grootstedenbeleid worden in 2015 en 2016 de betrokken steden verder ondersteund via facultatieve toelagen stadsvernieuwing evalueren samen met de steden en de jury en waar mogelijk heroriënteren</li> <li>– aandacht voor stadsvernieuwing opnemen in een nieuw decreet en uitvoeringsbesluit in het kader van het Investeringsfonds</li> <li>– onderzoeken wat de kansen en implementatiemogelijkheden zijn van een rollend fonds</li> <li>– verder ondersteunen van de huidige stadsvernieuwingsprojecten</li> <li>– toekomstige ondersteuning van stadsvernieuwingsprojecten bekijken samen met de jury en het regieteam</li> <li>– de conceptstudie om een ontwerp van een stadsvernieuwingsproject of bepaalde</li> </ul> | 50 |

|                                     |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    |
|-------------------------------------|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                     |        | luiken daarin te ondersteunen, versterken<br>– onderzoeken in welke mate het Investeringsfonds <b>kan aansluiten bij het Europese subsidiebeleid voor de steden</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |    |
| Binnenlands Bestuur en Stedenbeleid | Homans | <b>VI. OVERZICHT BELEIDSMAATREGELEN</b><br><b>SD 5 Stedenbeleid als innovatieve inspiratiebron</b><br><b>OD 5.3 De uitbouw van aantrekkelijke, leefbare en creatieve steden faciliteren en Ondersteunen</b><br><br>– Nieuwe editie van de stadsmonitor voorstellen op een congres in het voorjaar 2015<br>– De stadsmonitor voorstellen op de colleges en managementcomités van de 13 centrumsteden<br>– Uitvoeren van een diepte-analyse over actuele stedelijke vraagstukken aan de hand van cijfers uit de stadsmonitor (in samenwerking met de Studiedienst van de Vlaamse Regering)<br>– Evaluatie van de stadsmonitor binnen deze regeerperiode<br>– Voorbereiden van een volgende editie van de stadsmonitor tegen de verkiezingen van 2018<br>– Innoverende en experimentele projecten van stedelijke actoren ondersteunen<br>– Pilootfase van de stadsprogramma's evalueren en bekijken welke bredere implementatie naar de toekomst mogelijk en wenselijk is<br>– Project buurtstewards evalueren en eventueel bijgestuurd (na 31 augustus 2016)<br>– Vlaamse Gemeenschapscommissie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest verder ondersteunen via een aparte stedenconvenant 2014 – 2019<br>– Actief meebouwen aan een Europese stedelijke agenda<br>– <b>Een horizontale aanpak op Vlaams niveau rond Europese subsidieprogramma's stimuleren</b><br>– Ervoor zorgen dat alle steden toegang hebben tot de calls rond KMO-ondersteuning, innovatie en CO2-neutrale economie binnen EFRO<br>– Verspreiden van nieuwe inzichten en goede praktijkvoorbeelden | 51 |

|                           |        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
|---------------------------|--------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|                           |        | <ul style="list-style-type: none"> <li>– bredere onderzoeksagenda uitwerken om doelgerichte kennis over de steden en stedelijke ontwikkelingen wetenschappelijk op te bouwen en te verspreiden</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |       |
| Integratie en Inburgering | Homans | <p><b>SD 1 : In alle relevante maatschappelijke domeinen verminderen we de etnische kloof</b></p> <p><b>OD 1.1. : Alle betrokken beleidsdomeinen nemen maatregelen om de etnische kloof tijdens deze regeerperiode daadwerkelijk terug te dringen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de etnische kloof daadwerkelijk terug te dringen, dient men te beseffen dat integratie de gedeelde verantwoordelijkheid is van de volledige Vlaamse regering. Dit vergt een transversale/horizontale aanpak die zijn concrete inhoudelijke en budgettaire vertaling moet vinden in een gezamenlijk beleidsplan, dat ik in 2015 zal voorleggen aan de Vlaamse Regering. Daarin zullen de speerpunten van het Vlaamse horizontaal integratiebeleid met een duidelijke focus uitgewerkt worden.</li> </ul> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om deze horizontale aanpak te ontwikkelen, zal ik verder gebruik maken van de commissie Integratiebeleid. De overdracht van het voorzitterschap naar de nieuwe Vlaamse diversiteitsambtenaar is een eerste stap in de versterking van het mandaat van deze commissie. <b>Daarnaast zullen de Europese middelen van het Asiel, Migratie en Integratiefonds maximaal ingezet worden om de speerpunten van het horizontaal integratiebeleidsplan te ondersteunen</b>, bovenop de middelen voor projecten om een stimulerend en innoverend integratiebeleid te kunnen voeren en antwoorden te kunnen bieden op bestaande en nieuwe uitdagingen (zie OD 1.3).</li> </ul> <p>(...)</p> | 18-19 |
| Armoedebestrijding        | Homans | <p><b>OD 3.2 : De Vlaamse Regering voert een geïntegreerd, volgehouden en doorgedreven beleid onder coördinatie van de minister bevoegd voor armoedebestrijding</b></p> <p><b>3.2.4 Inzetten op verbinding en netwerken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de gezamenlijke visie en de daaruit voortvloeiende acties te laten doorwerken over alle</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 34-35 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>beleidsdomeinen en -niveaus heen, is een gedreven samenwerking van verschillende stakeholders uit beleid en praktijk noodzakelijk. Dit mag echter niet leiden tot netwerken als doel op zich, maar moet een middel zijn om maatregelen te optimaliseren en hulp- en dienstverlening echt op elkaar af te stemmen zodat zorg op maat wordt geboden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik zal <b>op verschillende beleidsniveaus inzetten op verbinding van en netwerking</b> tussen mensen en organisaties. In het bijzonder binnen de Vlaamse overheid waar we het HPAO versterkt zijn decretale rol laten spelen en we maatregelen van verschillende beleidsdomeinen op elkaar afstemmen. Ik zal ook afstemmen met andere bestuursniveaus. Elk niveau beschikt over specifieke bevoegdheden en mogelijkheden om bij te dragen aan een structurele vermindering van armoede. Een doeltreffende aanpak vraagt daarbij een geïntegreerde aanpak, op Europees, Vlaams, (inter)federaal én lokaal niveau, zonder de verantwoordelijkheden inzake armoedebestrijding naar elkaar door te schuiven. Acties op verschillende niveaus moeten elkaar aanvullen en versterken.</li> <li>• De initiatieven worden <b>ingepast in de Europese 2020-strategie</b>, en houden daarbij rekening met de aanbevelingen in het kader van het SIP (sociaal investeringspakket).</li> <li>• Met de focus op kinderarmoede wordt invulling gegeven aan de Europese Aanbeveling “<b>Investeren in kinderen</b>”. Ik zal de vertaalslag van deze principes tot op lokaal niveau stimuleren. De middelen van de Europese <b>Structuurfondsen</b> zullen waar mogelijk ingezet worden om bij te dragen tot de EU2020 doelstellingen op het vlak van armoedebestrijding.</li> <li>• Het werken op het niveau van de lokale besturen (gemeenten en OCMW's) laat toe om de ruimtelijke concentratie van problemen gericht aan te pakken en verhoogt zo de kans op snel zichtbare en voelbare resultaten. De lokale besturen zijn dan ook de partner bij uitstek om de lokale regie op te nemen. Ik erken de regierol van de lokale besturen voor armoedebestrijding. De lokale besturen blijven gesubsidieerd en ondersteunen in de realisatie van een lokaal kinderarmoedebestrijdingsbeleid. De subsidiëring voor lokale kinderarmoedebestrijding wordt daarbij geïntegreerd in het Gemeentefonds. Ik zal bekijken hoe de lokale regierol versterkt kan worden zodat de lokale besturen hun rol en verantwoordelijkheid ten volle kunnen opnemen. Hiertoe zal ik inzetten op intervisie en uitwisseling van goede praktijken via lerende netwerken die openstaan voor alle lokale besturen. Hierbij gaat expliciet aandacht naar de</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|         |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|---------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|         |      | bijzondere behoeften en opportuniteiten in de steden.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
| Brussel | Gatz | <p><b>SD 2 – Bruggen bouwen met andere Brusselse overheden en instellingen</b></p> <p><b>OD 1 De vaak punctuele samenwerkingsdossiers tussen meerdere overheden worden met een open agenda en op pragmatische wijze aangepakt</b></p> <p><b>Het jongerengarantieplan in Brussel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Vanuit de Europese Commissie wordt sterk ingezet op de bestrijding van de jeugdwerkloosheid. Regio's met een hoge werkloosheid in de leeftijdscategorie van 18 tot 30 jaar krijgen extra middelen. Bedoeling is elke jongere die zonder werk is binnen een korte periode aan werk te helpen of een arbeidsmarktgerichte opleiding aan te bieden. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest diende hiervoor een plan uit dat goedgekeurd werd door de Europese Commissie.</li> <li>• Aan Nederlandstalige kant werd dit plan mee vorm gegeven door de VDAB Brussel, SYNTRA Brussel en Tracé Brussel en haar partners. ESF Brussel en ESF Vlaanderen maakten intussen goede afspraken over de implementatie van deze extra middelen ter bestrijding van de jeugdwerkloosheid in Brussel. Ik wil de samenwerking hierrond samen met mijn Vlaamse collega bevoegd voor Werk blijvend aanmoedigen en opvolgen. Dit is een opportuniteit voor Brussel.</li> </ul> | 17 |
| Media   | Gatz | <p><b>SD4. Transparante, effectieve en afdwingbare spelregels</b></p> <p><b>OD 4.2. Samenwerken met Europa, de federale overheid, de andere gemeenschappen en andere instanties</b></p> <p><b><i>European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA)</i></b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De VRM is lid van de European Regulators Group for Audiovisual Media Services (ERGA) die op 3 februari 2014 door de Europese Commissie is opgericht. De ERGA zal de Europese Commissie adviseren en assisteren bij de implementatie van de Europese Richtlijn Audiovisuele Mediadiensten. Daarnaast biedt de ERGA een mogelijkheid voor de Europese</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 36 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
|-------|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|       |      | <p>toezichthouders om samen te werken en om ervaringen en expertise uit te wisselen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verder is de VRM ook lid van het European Platform of Regulatory Authorities (EPRA) en Euroregulators, 2 overlegorganen van mediaregulators.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
| Jeugd | Gatz | <p><b>SD 1 We bouwen de kracht van het jeugdwerk verder uit</b><br/> <b>OD 1.1 We ondersteunen het bestaande jeugdwerk in al zijn facetten</b><br/> <b>1.1.2 Inzetten op vernieuwen van bestaande en creëren van nieuwe Jeugdverblijfcentra</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Eveneens ondersteun ik het vormingscentrum Destelheide in het behalen van het <b>kwaliteitslabel van de Raad van Europa voor Jeugdcentra</b>. Met dit label wil de Raad van Europa het jeugdbeleid alsook het jeugdwerk in Europa promoten en standaarden uitzetten. Een kwaliteitslabel vormt een erkenning voor het betrokken jeugdcentrum. De toekenning van het Europese label kan inspirerend zijn voor andere jeugdcentra. Bij het vernieuwen van bestaande en creëren van nieuwe jeugdverblijfcentra houd ik rekening met de toegankelijkheid voor kinderen en jongeren met een beperking.</li> </ul> | 14 |
| Jeugd | Gatz | <p><b>SD 1 We bouwen de kracht van het jeugdwerk verder uit</b><br/> <b>OD 1.1 We ondersteunen het bestaande jeugdwerk in al zijn facetten</b><br/> <b>1.1.6 Bijzondere aandacht voor het stedelijk jeugdbeleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik bekijk de mogelijkheid van een vervolg op de conferentie ‘Jong in de stad’ met een focus op het stedelijke jeugdwerk. Ik zet verder in op het verzamelen en uitwisselen van goede praktijkvoorbeelden in binnen- en buitenland. De komst van de internationale conferentie ‘Child in the City’ naar Gent in 2016 verdient in het kader hiervan mijn bijzondere aandacht. Ik volg van nabij de ontwikkelingen binnen Europa door deelname aan de ‘European Intercity Youth Conference’. Ik hou ook een vinger aan de pols van het ‘European Intercity Youth Network’ dat in het najaar 2014 officieel wordt opgericht.</li> </ul>      | 16 |

|         |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |    |
|---------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Jeugd   | Gatz | <p><b>SD 1 We bouwen de kracht van het jeugdwerk verder uit</b><br/> <b>OD 1.1 We ondersteunen het bestaande jeugdwerk in al zijn facetten</b><br/> <b>1.1.7 Vrijwilligers in het jeugdwerk maximaal ondersteunen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Via Jint zal ik het belang en de waarde van buitenschoolse internationale jongerenuitwisselingen in het Vlaamse jeugdwerk en het jeugdbeleid blijven benadrukken en promoten. Ik zal de jeugdwerkers verder <b>stimuleren om in te tekenen op de acties van het Europese jeugdprogramma</b> en ook in het buitenland ervaring op te doen als vrijwilliger. Uit het verleden weten we dat deze uitwisselingen het engagement verdiepen en weer nieuwe competenties aanboren.</li> <li>• Ik zal de problemen inzake statuut en visumplicht van buitenlandse vrijwilligers bij de collega's van de federale regering aankaarten.</li> </ul> |    |
| Jeugd   | Gatz | <p><b>SD 2 In Vlaanderen zetten we in op jeugdwerk dat alle jongeren bereikt</b><br/> <b>OD 2.2 Inspiraak voor jongeren als basispijler voor het jeugdbeleid</b><br/> <b>2.2.2. Vlaanderen ontwikkelt en hanteert strategieën om beleidsparticipatie te verhogen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Wat het Europese jeugdbeleid betreft zal ik de gestructureerde dialoog tussen jongeren en beleidsmakers ondersteunen en er actief aan deelnemen. In 2015-2016 is het thema van deze dialoog: "youth empowerment for political participation and young people's access to rights". De Vlaamse Jeugdraad heeft hiervoor een traject jongerenambassadeurs uitgetekend. Ik zal na afloop van het traject de aanbevelingen zeker grondig bestuderen.</li> </ul>                                                                                                                                | 23 |
| Cultuur | Gatz | <p><b>SD 4 Inzetten op een duurzaam internationaal cultuurbeleid als speerpunt</b><br/> <b>OD 4 Ontsluiten van internationale financieringskanalen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het is belangrijk dat Vlaamse actoren hun weg vinden naar internationale samenwerkingsprogramma's en ondersteuningskaders. Zij vormen een aanvullende bron van financiering. Bovendien is de deelname aan een internationaal project een verrijkende ervaring</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 33 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                        |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | die vaak een springplank is tot meer uitwisseling en nieuwe partnerschappen. Het is mijn ambitie ervoor te zorgen dat internationale programma's, zoals Creatief Europa, Europa voor de burger, Horizon 2020 en de Structuurfondsen nog breder bekend en benut worden. |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

| Schendingen aan en remediëren van Europese regelgeving |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |
|--------------------------------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Mobiliteit                                             | Weyts      | <p><b>OD 22: Vlaamse Zeehavens verder ontwikkelen</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Het Vlaamse subsidiëringsregime voor de havens wordt waar mogelijk vereenvoudigd en geoptimaliseerd met het oog op efficiëntiewinst en administratieve vereenvoudiging, <b>rekening houdend met de Europese ontwikkelingen rond havenbeleid en staatssteun.</b> Transparantie en correcte financiële verhoudingen tussen het Vlaams gewest en de havenbesturen vormen hierbij de uitgangspunten. Met de havens wordt een prioriteitenoefening uitgevoerd inzake haveninfrastructuur, maar ook op breder logistiek vlak, met het oog op het optimaal besteden van de beschikbare middelen.</li> </ul> <p>(...)</p> | 38 |
| Energie                                                | Turtelboom | <p><b>4.3. Het stimuleren van energie-efficiëntie in ondernemingen</b></p> <p><b>4.3.1. Energiebeleidsovereenkomsten energie-intensieve industrie implementeren</b></p> <p><b>Het regeerakkoord stelt:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><i>“Ten aanzien van de energie-intensieve bedrijven wordt het instrument van de energiebeleidsovereenkomst uitgevoerd en zoeken we samen met de sectoren naar hefboomen om innovatie en minder rendabele energieefficiëntieprojecten te ontwikkelen.”</i></li> </ul>                                                                                                                                                                                                      | 36 |

|                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |          |
|--------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------|
|                          |           | <ul style="list-style-type: none"> <li>• De energiebeleidsovereenkomsten (EBO's) werden definitief goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 4 april 2014 en zullen inwerking treden op 1 januari 2015, aansluitend op het aflopen van het benchmarking- en het auditconvenant. De EBO's lopen tot 31 december 2020, dus over de gehele looptijd van de nieuwe legislatuur. Indien er een hoo toetredingspercentage is vanwege de doelgroep, dan valt een jaarlijkse energie-efficiëntieverbetering te verwachten van 1%. Meer duidelijkheid omtrent de inhoud van de energieplannen van de eerste ronde valt te verwachten tegen eind 2016/begin 2017.</li> <li>• Potentieel struikelblok voor de vlotte implementatie van de EBO's is de momenteel nog steeds ontbrekende goedkeuring van de Europese Commissie omtrent de staatssteunaanvraag voor verminderde accijnzen, de belangrijkste tegenprestatie vanwege de overheid aan de EBO-bedrijven.</li> <li>• Onder meer in overleg met de federale regering zullen alternatieve tegenprestaties onderzocht worden.</li> </ul>                                           |          |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>OD2.5 Verdere professionalisering en kennisdeling rond publiek-private samenwerking ter ondersteuning van investeringen (binnen het transversaal beleid)</b></p> <p><b>2.5.1 Doordacht afwegen van private betrokkenheid, expertise en middelen in overheidsprojecten bij de realisatie van publieke doelen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het regeerakkoord erkent uitdrukkelijk dat de PPS-meerwaarde van projecten dient te worden aangetoond op basis van een objectieve analyse.</li> <li>• Hoewel PPS soms voor budgettaire spreiding van uitgaven kan zorgen, <b>intussen bemoeilijkt door striktere Europese regelgeving</b>, zit de waarde van de publiekprivate projecten ook in de meerwaarde die de samenwerking voor beide partijen kan genereren.</li> </ul> <p><b>2.5.3 Kennisopbouw, kennisdeling en verdere professionalisering</b><br/>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse overheid is daarbij geen eiland. Een gestructureerde internationale en interbestuurlijke kennisuitwisseling zodat de leercapaciteit wordt vergroot en ervaringen</li> </ul> | 26-27-28 |

|                                         |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|-----------------------------------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                         |             | worden geborgd, verspreid en gevaloriseerd is onontbeerlijk. Het laat ook toe het beleid af te stemmen op het Europese en internationale beleid inzake PPS.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
| Werk, Economie, Wetenschap en Innovatie | Muyters     | <p><b>SD 5. Waken over de concurrentiekracht van onze ondernemingen</b></p> <p><b>OD 5.2. Afstemmen van het subsidieapparaat op de Europese mogelijkheden en Beperkingen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Europees regelgevend kader inzake staatssteun is richtinggevend voor het uitwerken van het subsidieapparaat voor ondernemingen, zowel voor maatregelen inzake Economie, Innovatie als Werk. De geplande hervormingen om de huidige subsidies te stroomlijnen en te optimaliseren, worden gekaderd binnen de mogelijkheden die er vanuit de Europese regelgeving worden gecreëerd.</li> <li>• Naast de potentiële opportuniteiten die het nieuwe Europese regelgevende kader kan bieden, moet er ook rekening gehouden worden <b>met enkele nieuwe of verstrengde inhoudelijke en/of procedurele voorwaarden en beperkingen</b>. Zo zullen de verstrengde voorwaarden inzake transparantie als gevolg hebben dat er over twee jaar een publiek toegankelijke staatssteunwebsite moet zijn. Hiervoor zullen de nodige maatregelen worden genomen om dit tijdig te realiseren. We stemmen dit ook af met de voorziene databank voor participaties en subsidies.</li> </ul> | 34 |
| Omgeving                                | Schauvliege | <p><b>SD3. Eenvoudige en doeltreffende instrumenten</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik investeer in moderne, eenvoudige, doeltreffende en flexibele instrumenten, om gebiedsgericht beleid te realiseren en nieuwe, innovatieve vormen van ruimtegebruik te ondersteunen.</li> <li>• Vanzelfsprekend ga ik uit van rechtszekerheid en een gelijk speelveld binnen Europa, waarbij nu en in de toekomst in gelijke omstandigheden dezelfde spelregels gelden.</li> <li>• We gaan voort op de weg van de vereenvoudiging en de versnelling van administratieve procedures en de vermindering van administratieve lasten door onder andere digitalisering, de</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | 25 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |
|----------|-------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|          |             | <p>bouw van het uniek loket en een integratie van de handhaving. Dit alles komt bijvoorbeeld mooi samen bij de implementatie van de omgevingsvergunning.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We onderzoeken ook de mogelijke toepasbaarheid van de lex silentio.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |       |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 29. Verbetering van de grondwaterkwantiteit en –kwaliteit</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• <b>De toestemming van de Europese Commissie om de distributie van grijswater te subsidiëren via het Grijswaterbesluit loopt af in 2014.</b> Bovendien is dit besluit te procedureel en technisch te zwaar. Als alternatief zal nagegaan worden of een ecologisch drinkwatertarief kan worden ingevoerd voor die bedrijven die hun grondwaterwinning uit grondwaterlichamen in kwantitatief ontoereikende toestand afbouwen.</li> <li>• Wat grondwaterkwaliteit betreft, is diffuse verontreiniging, gekoppeld aan het trage herstelritme door natuurlijke omstandigheden, een belangrijke hinderpaal om op korte termijn de doelstellingen van de kaderrichtlijn Water te halen. Ter verbetering van de kwalitatieve toestand van de grondwaterlichamen en ter bescherming van de drinkwaterproductie zijn gebiedsgerichte herstel- en beschermingsprogramma's noodzakelijk. Door een koppeling van grondwatermodellering en –monitoring wordt de toestand van de grondwaterlichamen beoordeeld en wordt ingeschat welke grondwaterwinningen voor drinkwaterproductie een bepaald risico inhouden.</li> </ul> <p>Een evaluatie en eventuele herziening van de grondwaterheffingen, de afbakening van beschermingszones in het kader van brondossiers en bijhorende beschermingsmaatregelen dringen zich op. De grondwaterkwaliteitsnormen, drempelwaarden en achtergrondniveaus zullen aan de actuele monitoringdata, gestoeld op langere tijdreeksen, getoetst worden en desgevallend aangepast.</p> | 47-48 |

|           |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |
|-----------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Omgeving  | Schauvliege | <p><b>OD 50. Voor verzurende en vermestende stikstofdeposities wordt een programmatische aanpak ontwikkeld</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De actuele milieudrukken leggen in heel wat gebieden een hypotheek op het bereiken van de gunstige staat voor <b>heel wat Europees beschermde habitattypes en een aantal soorten</b>. Het meest prangend is de problematiek van de vermestende en verzurende stikstofdeposities. De omvang van deze problematiek dreigt de continuïteit van de vergunningverlening in het gedrang te brengen. Daarvoor zal gefaseerd een programmatische aanpak stikstof uitgewerkt worden onder begeleiding van een taskforce, die begin 2014 is opgericht. Deze aanpak moet leiden tot een structurele oplossing voor de impact van stikstofdeposities in de Natura 2000-gebieden via een combinatie van generiek beleid en gebiedsgericht (vergunningen)beleid en herstelbeleid.</li> </ul> | 63 |
| Onderwijs | Crevits     | <p><b>OD 1.9. Een vlotte doorstroom van het onderwijs naar de arbeidsmarkt realiseren</b></p> <p><b>1.9.6. Werk maken van werk in zorgsector</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De hogescholen hebben een belangrijk aanbod op het vlak van opleidingen die leiden tot zorgberoepen zoals verpleegkunde, vroedkunde, .... In dit verband stellen er zich <b>een aantal knelpunten als gevolg van Europese richtlijnen</b> waarvoor ik in samenspraak met de hogescholen, de zorgsector en de bevoegde Vlaamse minister voor Welzijn, naar oplossingen zoek.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 33 |

|           |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |
|-----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Onderwijs | Crevits | <p><b>SD 4 : Werk maken van een Masterplan Scholenbouw</b></p> <p><b>OD 4.5. Nieuwe paden bewandelen op het vlak van financiering</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het project Scholen van Morgen werd ondanks meerdere positieve adviezen geconfronteerd met nieuwe ESR-regels over waarborgen. De spreiding van deze lasten is volgens <b>de Europese begrotingsregels</b> enkel mogelijk indien men projecten inzake publiek private samenwerking (PPS) opzet. Inzake PPS voorzien deze Europese regels bij de realisatie van infrastructuurprojecten dat een private partner het merendeel van de projectrisico's draagt (het zogenaamde bouwrisico en het beschikbaarheidsrisico of het vraagrisico). Deze regels hebben ertoe geleid dat overheden zogenaamde DBFM-projecten in verschillende varianten hebben opgezet. De regels zijn in hun toepassing door de Europese instanties in de laatste jaren evenwel verstrengd.</li> <li>• Ik zal onderzoeken in welke mate nieuwe eventueel kleinere, vereenvoudigde en meer projectspecifieke DBFM-operaties inzake schoolgebouwen kunnen worden opgezet. Hierbij moet er onder meer worden gekeken naar de mogelijkheden van co-financiering en de betoelaging van multi-inzetbare PPS projecten. Een belangrijke randvoorwaarde hierbij is dat er <b>voorafgaandelijk duidelijkheid moet zijn over de toepassing van de Europese regels</b> terzake. Vlaanderen heeft behoefte aan een kader dat de nodige rechtszekerheid in de volgende jaren verschaft. Hierbij zal ik lessen trekken uit de eerste inhaalbeweging 'Scholen van Morgen'. Ik zal dit echter slechts doen wanneer er in het kader van het DBFM-programma 'Scholen van Morgen' voldoende schoolgebouwen zijn opgeleverd en ook de eerste ervaringen met betrekking tot het onderhoud kunnen worden opgelijst.</li> </ul> | 50-51 |
|-----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|-----------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Brussel                           | Gatz       | <p><b>OD 8 Een integraal media- en communicatiebeleid</b><br/> <i>De Vlaams-Brusselse Media: scherp en spraakmakend</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>De verdere operationalisering en structureel gesubsidieerde werking van het mediaplatform zullen het voorwerp zijn van een meerjarige convenant die de Vlaamse Gemeenschap (VG) en de Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) gezamenlijk zullen afsluiten met de VBM. <b>Het convenant zal worden getoetst aan de Europese DAEBregelgeving</b> (inzake staatssteun in de vorm van compensatie voor openbare diensten, verleend aan bepaalde met het beheer van diensten van algemeen economisch belang belaste ondernemingen).</li> </ul> <p>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | 30-31 |
| Welzijn, Volksgezondheid en Gezin | Vandeurzen | <p><b>SD 5. We zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven</b><br/> <b>OD 5.3. We bouwen aan een duurzame welzijns- en verzorgingsinfrastructuur</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Het Vlaams Infrastructuurfonds voor Persoonsgebonden Aangelegenheden (VIPA) bouwt aan duurzame welzijns- en verzorgingsinfrastructuur door bepaalde sectoren financieel te ondersteunen en alle sectoren kennis aan te bieden over zorginfrastructuur op conceptueel, bouwtechnisch en financieel vlak.</li> <li>De budgettaire situatie van de Vlaamse overheid, de transitie van het onderdeel uit de ziekenhuisfinanciering dat betrekking heeft op deze investeringen en de <b>gewijzigde houding van de Europese instanties</b> met betrekking tot de alternatieve financiering en de uitvoering van de resolutie van het Vlaams parlement inzake de investeringsubsidies in de residentiële ouderenzorg dwingen ons tot een grondige evaluatie en bijsturing van de investeringspolitiek.</li> <li>De mogelijkheden voor een VIPA-toelage in het ‘klassieke systeem’ zullen in het eerste jaar van de regeerperiode beperkt zijn tot wat – binnen de gezamenlijke begrotingsambities van de Regering – aan eenmalige marges kan vrijgemaakt worden in de loop van het begrotingsjaar. Deze middelen zullen bij voorrang ingezet worden om in zeer precare situaties een oplossing mogelijk te maken. Daarna worden systematisch extra middelen voorzien, die we inzetten in</li> </ul> | 57    |

|                                   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
|-----------------------------------|-----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                   |           | <p>verschillende sectoren. Dit neemt niet weg dat bestaande instrumenten, die hun nut bewijzen, voorlopig verder aangewend kunnen worden. In 2015 onderzoeken we voor welke sectoren nieuwe financieringstechnieken ingezet kunnen worden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor het uitwerken van deze nieuwe systemen, die geleidelijk aan ingang zullen vinden, zal initiatief genomen worden om samen met de diverse actoren (de zorg- en welzijnssector, de financiële sector, de bouwsector, andere administraties die hierover expertise hebben,...) tot oplossingen te komen. In 2015 onderzoeken we eveneens voor welke sectoren deze nieuwe financieringstechnieken kunnen ingezet worden</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
| Welzijn, Volksgezondheid en Gezin | Vandeuren | <p><b>SD 5. We zetten diverse regelgevende en maatschappelijke instrumenten in om de kwaliteit van zorg te stimuleren en sociaal ondernemerschap kansen te geven</b></p> <p><b>OD 5.5. We initiëren een kader om kwaliteit van zorg te bewaken en gepaste maatregelen te nemen als kwaliteit van zorg in het gedrang komt</b></p> <p><i>Afstemming financieel toezicht op nieuwe ontwikkelingen</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In deze regeerperiode zal het financieel toezicht geconfronteerd worden met enkele grote uitdagingen. Vooreerst is er de verschuiving van de financiering van de zorgaanbieders naar de zorgvragers. Dit heeft rechtstreekse gevolgen voor het toezicht op de rechtmatigheid van de besteding. Maar dit betekent ook dat de zorgvoorzieningen zelf moeten zoeken naar een evenwichtige financiering, wat op zijn beurt gevolgen zal hebben op hun financiële gezondheid en het toezicht daarop.</li> <li>• Daarnaast is er de invloed van de stijgende commercialisering van het zorglandschap en van de Europese richtlijn inzake de financiering van de Diensten van Algemeen Economisch Belang.</li> </ul> | 60 |

| Investeren in de relatie en samenwerking met Europese instellingen - initiatieven   |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 1. De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd</b></p> <p><b>OD 1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU</b></p> <p><b>1.1.2 Een Europese reflex creëren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse Regering geeft mee vorm aan een gedragen EU, die steunt op de directe betrokkenheid van de burgers en die diversiteit koestert. Daarvoor is eerst en vooral een sterke Europese bewustwording van de Vlaamse instellingen en actoren, het middenveld en de bedrijven (cf. 3.1.1.2) nodig. Samen met mijn diensten zal ik me inzetten om die Europese bewustwording te verhogen.</li> <li>• Om werk te maken van een sterkere Europese bewustwording zetten we het vormingsprogramma voor personeelsleden van de Vlaamse overheid voort.</li> <li>• Samen met het Vlaams-Europees verbindingsagentschap (vleva) voorzien we in de proactieve monitoring en opvolging van en informatieverspreiding over actuele EU-initiatieven (zowel wat beleid als wat financieringsmogelijkheden betreft) ten behoeve van de Vlaamse overheid en het middenveld (zie ook 1.1.3).</li> <li>• We blijven ook rapporteren over Europese ontwikkelingen die relevant zijn voor Vlaanderen en voorzien in een brede bekendmaking van onze rapportering ondermeer aan lokale besturen. Voorts werken we nauw samen met het Vlaams Parlement, voor wie we ons beschikbaar maken om toelichting te geven over de Vlaamse standpunten op Europese ministerraden.</li> <li>• Ik zal het initiatief nemen om in samenspraak met het Vlaams Parlement een visietekst uit te werken hoe de Europese reflex binnen Vlaanderen versterkt kan worden.</li> </ul> | 21    |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>SD 1. De belangen van de Vlaamse samenleving worden internationaal goed behartigd</b></p> <p><b>OD 1.1 Vlaanderen maakt deel uit van een slagkrachtige EU</b></p> <p><b>1.1.3 De structurele interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen verhogen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de belangen van de Vlaamse samenleving op Europees niveau te behartigen hebben we een sterke stem nodig in de EU. De Vlaamse Regering vergroot daartoe de structurele</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | 21-22 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We investeren in de proactieve opvolging, actieve deelname aan en de beïnvloeding van het Europese besluitvormingsproces en benutten daarbij de nabijheid van de Europese instellingen in Brussel. We formuleren duidelijk gearticuleerde en coherente Vlaamse standpunten omtrent Europese materies en communiceren deze standpunten doelgericht binnen de daartoe bestemde fora.</li> <li>• Daarnaast rapporteren we waar mogelijk rechtstreeks aan de EU en vragen we de EU – binnen de mogelijkheden die geboden worden door de EU-instellingen – informatie rechtstreeks te bezorgen. Ik zal mijn diensten vragen om bij de Europese Commissie na te gaan welke mogelijkheden er bestaan om Vlaamse programma's afzonderlijk te beoordelen. Samen met mijn diensten zal ik, met betrokkenheid van de inhoudelijke verantwoordelijke ministers en administraties, de opvolging van, actieve deelname aan en beïnvloeding van de EU-besluitvorming over algemene en buitenlandse zaken, cohesie, de (meerjaren)begroting, handel, strategische goederen, toerisme en ontwikkelingssamenwerking, alsook andere actuele horizontale thema's voor mijn rekening nemen.</li> <li>• Een ambitieus Vlaams EU-beleid vraagt een versterkte Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU. We versterken daarom de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU – als front-office – door vanuit elk Vlaams beleidsdomein een ambtenaar (minstens deeltijds) te detacheren naar de Algemene Afvaardiging van de Vlaamse Regering bij de EU, met het oog op een goede behartiging van de Vlaamse belangen binnen de verschillende raadsformaties. Daarnaast zorgen we er voor dat elk beleidsdomein voorziet in een transparant georganiseerde en voldoende uitgebouwde back-office. Het departement iV bewaakt de coherentie van de Vlaamse standpuntbepaling in de EU. Het maakt daarvoor onder meer gebruik van het interdepartementaal Strategisch Overlegorgaan Internationale Aangelegenheden (SOIA).</li> <li>• We dringen bij de federale overheid prioritair aan op een snelle en grondige aanpassing van het samenwerkingsakkoord inzake vertegenwoordiging in de EU.</li> <li>• We willen dat de categorieën van de Europese ministerraden worden aangepast aan de institutionele realiteit. Hetzelfde geldt voor de informele raden, werkgroepen en andere</li> </ul> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                                     |           | <p>vergaderingen. De AAVR bij de EU moet structureel deel kunnen uitmaken van de Belgische delegatie in de Europese Raad en de ministerraden.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Samen met het Vlaams Parlement zullen mijn diensten nagaan hoe de uitvoering van de subsidiariteitstoets – zoals opgenomen in het Verdrag van Lissabon – beter ondersteund kan worden.</li> <li>• We voorzien ook in de gedegen voorbereiding van en tijdige betrokkenheid van relevante belanghebbenden bij Europese dossiers en ondersteunen daartoe vleva. Op die manier kunnen we meer en beter wegen op de Europese besluitvorming en korter op de bal spelen. De Vlaamse vertegenwoordiging en vleva werken samen aan een verdere optimalisering van de informatieverspreiding en interactie tussen de EU, de Vlaamse overheid, de lokale overheden en het middenveld (zie ook 1.1.2). Ze bekijken samen hoe ze de samenwerking met de lokale besturen kunnen versterken. Ze bouwen ook samen aan de verdere uitbouw van het strategische netwerk van Vlamingen in de EU en het netwerk met vertegenwoordigers van Europese (deel)staten bij de EU. We bekijken hoewe kunnen wegen op benoemingen in belangrijke Europese instellingen.</li> </ul> |    |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>OD 3.1 Vlaanderen is wereldwijd nog prominenter gepositioneerd als sterke en innovatieve economie</b></p> <p><b>3.1.1 Eén strategie hanteren voor internationalisering van de Vlaamse economie</b></p> <p><b>3.1.1.2 Samenwerken met deelstaten, federale en Europese instanties</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Om de Vlaamse internationaliseringsstrategie optimaal te realiseren, pleit ik voor een samenwerking tussen de deelstaten, die een exclusieve bevoegdheid hebben op het vlak van buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen, en het federale niveau, dat een ondersteunende rol heeft. In het belang van het Vlaams buitenlands beleid en de Vlaamse economie en bedrijven, moeten (kosten)efficiëntie en een goede werkrelatie centraal staan. Bovendien moet in de samenwerking met onder andere het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV), de douane, ... prioriteit gegeven worden aan het wegwerken van knelpunten voor Vlaamse exporteurs op buitenlandse markten. Als gevolg van</li> </ul>                                                                                                                                                                  | 29 |

|                                                                                     |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                                                                                     |           | <p>de zesde staatshervorming heeft Vlaanderen een sterkere vertegenwoordiging in de Raden van Bestuur van Delcredere en Finexpo, waardoor het nog meer zal ijveren voor een goede besteding van de middelen, en dit instrument nog beter zal inzetten ten behoeve van Vlaamse bedrijven enKMO's.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We zullen ook nauwer samenwerken met de EU voor wat betreft internationaal ondernemen en handel (cf. 1.1). Het departement iV onderhoudt contacten met de Europese Commissie met betrekking tot de lopende vrijhandelsonderhandelingen (cf. 3.4.1). Flanders Investment &amp; Trade vormt samen met het Agentschap Ondernemen (AO) en het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) 'European Enterprise Network (EEN) - Vlaanderen'. Via dit netwerk van Europese partnerorganisaties en mede met de ondersteuning van VLEVA kan het Vlaamse bedrijven nog beter ondersteunen en informeren over Europese financiering.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>V. EEN EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE ORGANISATIE DIE BIJDRAAGT TOT HET BEHALEN VAN DE DOELSTELLINGEN</b></p> <p><b>5. We streven naar een optimale intra-federale samenwerking met respect voor ieders bevoegdheden</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Verschillende samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid en de gemeenschappen en de gewesten moeten aangepast worden aan de institutionele realiteit in Europees en Belgisch verband. We willen een aanpassing van de samenwerkingsakkoorden inzake de gewestelijke vertegenwoordigers met het oog op een verbeterd diplomatiek statuut voor onze vertegenwoordigers. We willen ook bekijken hoe we meer betrokken kunnen zijn bij de besluitvorming van de voor ons prioritaire internationale organisaties en willen daarom een herziening van het kaderakkoord inzake de vertegenwoordiging in internationale organisaties. We willen ook een aanpassing van het samenwerkingsakkoord inzake de vertegenwoordiging in de EU. De categorieën van de Europese ministerraden moeten aangepast worden aan de institutionele realiteit en er zijn gelijkaardige afspraken nodig voor de informele raden, werkgroepen en andere vergaderingen. De AAVR bij de EU moet structureel deel kunnen</li> </ul> | 55 |

|                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |     |
|--------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
|                          |           | <p>uitmaken van de Belgische delegatie voor de Europese Raad en de Raad van Ministers.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Voor een aantal domeinen dienen er nieuwe afspraken gemaakt te worden. Zo zal ik in het kader van de omzetting van Europese regelgeving duidelijke afspraken vragen tussen de federale overheid en de deelstaten over de verdeling van de aansprakelijkheid. We willen ook een samenwerkingsakkoord sluiten inzake nucleaire export (cf. 5.6.6). Om de internationale zichtbaarheid van Vlaanderen te verhogen, moeten de intra-Belgische protocollaire afspraken herzien worden. Zo dient de minister-president in de protocollaire volgorde onmiddellijk na de Eerste Minister te komen.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |     |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>Managementsamenvatting</b><br/> <b>Strategische planning en transversale beleidscoördinatie</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• We werken een gezamenlijke strategie voor transversale thema's uit. De focus ligt op de meest complexe uitdagingen die een transitie-aanpak vragen. Deze strategie nemen we op in een transversale beleidsnota.</li> <li>• We nemen verdere initiatieven om het draagvlak voor de uitvoering van de <b>Europa 2020-strategie</b> in Vlaanderen te verhogen, <b>om de interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen</b> en het overleg met de federale overheid en de andere Gemeenschappen en Gewesten te versterken.</li> <li>• De Vlaamse overheid blijft de kaart van duurzaamheid trekken. Mijn administratie neemt de functie van expertisecentrum verder op om het inclusieve beleid duurzame ontwikkeling te versterken en om de goede voorbeeldrol van de Vlaamse overheid te stimuleren. We versterken de samenwerking met andere bestuursniveaus. We gaan voor 100% duurzame overheidsopdrachten tegen 2020.</li> <li>• PPS vergt een coherente transversale coördinatie en ondersteuning binnen en buiten de Vlaamse overheid. Ik wens in het bijzonder bij te dragen tot gezondere en meer kostenefficiënte projecten door in te zetten op objectieve ex-ante en ex-post analyses en afwegingen voor PPS en andere grote projecten; op kennisopbouw, kennisdeling en verdere professionalisering; op meer transparantie door periodieke rapportering en een doordacht,</li> </ul> | 5-6 |

|                          |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |    |
|--------------------------|-----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
|                          |           | <p>duurzaam en transparant investeringsbeleid.<br/>(...)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>OD3.2 Ontwikkeling van een kader en instrumenten voor de Vlaamse overheid om de resultaten en effecten van het gevoerde beleid te volgen en erover te rapporteren en te communiceren</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik maak op Vlaams niveau ernstig werk van internationaal verplichte rapporteringen waar de deelstaten vaak bijdragen leveren aan federale rapporten. Vaak worden die internationale richtlijnen verankerd in Vlaamse beleidsplannen en maken ze zo deel uit van een Vlaamse visie op de grote internationale uitdagingen.</li> <li>• De Vlaamse Regering vergroot daarom de interactie tussen de Vlaamse en de Europese instellingen, zal zoveel mogelijk rechtstreeks rapporteren aan de Europese Unie (EU) en vraagt aan de EU om waar mogelijk informatie rechtstreeks aan Vlaanderen te bezorgen. Ik verwijs hier onder meer naar de opvolging van het Vlaams Hervormingsprogramma Europa 2020.</li> </ul> | 31 |
| Algemeen Regeringsbeleid | Bourgeois | <p><b>OD3.4 Een gecoördineerd Vlaams statistiekbeleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Een belangrijke verworvenheid binnen dat interfederale kader is de sterkere betrokkenheid van de deelstaten bij de adviesbepaling van België op internationale statistiekfora zoals Eurostat.</li> <li>• Afspraken over de vertegenwoordiging van België op werkgroepen worden gemaakt binnen de raad van bestuur van het IIS met inachtneming van de expertise en de functionelebevoegdheid, die groeit ten gunste van de deelstaten door de zesde staatshervorming.</li> <li>• De leidend ambtenaar van het Nationaal Instituut van de Statistiek (nu Algemene Directie Statistiek bij FOD Economie) wordt op strategisch niveau steeds vergezeld door een vertegenwoordiger van de deelstaten.</li> </ul>                                                                                                                                                     | 33 |

|          |             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |       |
|----------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|          |             | <ul style="list-style-type: none"> <li>Een andere verworvenheid is de soepelere uitwisseling van vertrouwelijke gegevens tussen de statistiekdiensten.</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |       |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 51. Het Vlaams Materialenprogramma realiseert de transitie duurzaam materialenbeheer</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Het Vlaams Materialenprogramma geeft in Vlaanderen uitvoering aan de EU2020 strategie en met name aan het vlaggenschipinitiatief ‘Efficiënt gebruik van hulpbronnen’. Ik zorg er dan ook voor dat de Vlaamse inspanningen voor en successen van het duurzaam materialenbeheer zo goed mogelijk een plek vinden in de herziening van de Europese afvalregelgeving en in de beleidsontwikkelingen en activiteiten gelinkt aan de Roadmap Resource Efficiency en het innovatiepartnerschap rondom grondstoffen. Dit is cruciaal om te zorgen voor een level playing field en betere samenwerking tussen Europese regio’s. Ik neem hiertoe een actieve rol op samen met andere Europese topregio's en de buurregio's.</li> </ul>                            | 65-66 |
| Omgeving | Schauvliege | <p><b>OD 53. Via samenwerking materiaalkringlopen sluiten en kringlooeconomie stimuleren</b></p> <p>(...)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Ik verdedig de Vlaamse aanpak op het Europese niveau en veranker de inzameling en verwerking van economisch waardevolle metalen in de Vlaamse en Europese regelgeving en steun waardevolle Europese projecten ter zake.</li> <li>Ik zorg ervoor dat binnen het strategisch programma handhaving de inspanningen om illegale afvalactiviteiten en -stromen (doorvoer, invoer en uitvoer) aan banden te leggen worden verhoogd. Hierbij zal ik de samenwerking tussen diverse handhavers op zowel Vlaams, federaal, lokaal als Europees niveau faciliteren en zal ik werken aan het responsabiliseren van alle actoren in de keten die rechtstreeks of onrechtstreeks bijdragen aan het verhandelen of transporteren van afvalstoffen.</li> </ul> <p>(...)</p> | 67-68 |

|           |         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |       |
|-----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Onderwijs | Crevits | <p><b>OD 3.7. Internationale ontwikkelingen vertalen in Vlaams onderwijsbeleid</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het Vlaamse onderwijsbeleid is ingebed in de ruime internationale beleidscontext. Ik zet daarom in op een goede Vlaamse vertegenwoordiging op de verschillende internationale beslissingsfora. Zo wil ik zowel de beleidsactoren als de lerenden en onderwijsinstellingen ondersteunen in het benutten van de mogelijkheden die de Europese en internationale samenwerking ons te bieden heeft.</li> <li>• De samenwerking met de Europese Unie (EU) is daarin prioritair, omdat de impact van het Europese beleid op het Vlaamse onderwijs steeds groter wordt. Ik zal bij de evaluatie van de ‘Europa2020’-strategie het belang van onderwijs en vorming in het bereiken van de strategische doelstellingen van de EU benadrukken. Ik wil ook mee bewerkstellingen dat ‘Education and Training 2020’, het specifieke raamwerk voor onderwijssamenwerking binnen de EU, meer focus krijgt en coherent is met de ontwikkelingen die zich voordoen in andere internationale gremia zoals de Europese hoger onderwijsruimte (Bolognaproces), de Raad van Europa en de Benelux.</li> <li>• België neemt tussen november 2014 en april 2015 het voorzitterschap op van de Raad van Europa. Vlaanderen zal vanaf 2017 voor 4 jaar het onderwijssecretariaat van ASEM opnemen. Ik zal deze gelegenheden te baat nemen om het belang van internationale samenwerking in onderwijs te beklemtonen en te versterken.</li> <li>• Ik zal ook verder inzetten op het uittekenen van het onderwijsbeleid van de OESO die het voortouw neemt in de internationale vergelijking van onderwijssystemen door tal van internationaal comparatief onderzoek (PISA, PIAAC, TALIS, ...) en wetenschappelijk onderbouwde thematische doorlichtingen.</li> <li>• In het kader van de post-2015 ontwikkelingsagenda van de VN zal ik de centrale rol van onderwijs verdedigen. De vlaggenschipprogramma’s “Education for all” en “Education for Sustainable Development”, alsook het werk rond de internationale erkenning van onderwijskwalificaties van de UNESCO, zullen door Vlaanderen verder mee worden uitgetekend.</li> </ul> | 44-45 |
|-----------|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |       |
|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Jeugd | Gatz | <p><b>SD 3 Jeugdbeleid krijgt vorm door doelgerichte samenwerking</b></p> <p><b>3.1. OD 3.1 Vlaanderen maakt er werk van om het jeugdwerk en jongeren internationaal te oriënteren</b></p> <p><b>3.1.1. Maximaliseren van de dialoog tussen het Vlaamse beleidsniveau en de internationale beleidsniveaus</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Het jeugdbeleid heeft een internationale dimensie. Vlaanderen werkt nauw samen met andere landen en regio's rond jeugdwerk en jeugdbeleid in een bi- of multilaterale context. Daarnaast neemt Vlaanderen deel aan de "jeugdagenda's" van heel wat multilaterale fora, zoals Europese Unie, Raad van Europa, de Verenigde Naties en UNESCO. De inhoudelijke discussies en de politieke beslissingen op dat niveau hebben immers ook een impact op het Vlaamse jeugdwerk en -beleid. Ik wil Vlaanderen een krachtige stem geven in de ontwikkeling van jeugdwerk en jeugdbeleid op het internationale niveau.</li> <li>• De belangrijkste uitdaging betreft het maximaal benutten van het Jeugd in Actie luik van het Erasmus+ programma van de EU. Het belang van leren in internationaal verband en de praktijk van internationale uitwisseling wordt steeds meer door Europees onderzoek ondersteund (cf. Research based Analysis of Youth in Action, kortweg RAY). In deze discussie wil ik benadrukken dat "internationaal leren" niet alleen een zaak is van de onderwijswereld. Jeugd in Actie/Erasmus+ voorziet een grote continuïteit. Tegelijk introduceert het nieuwe mogelijkheden die beantwoorden aan de verzuchtingen van het Vlaamse jeugdwerk. In vergelijking met de vorige periode stijgt het budget voor Jeugd in Actie voor de ondersteuning van projecten in 2014-2020 met zo'n 40 procent.</li> <li>• Ik wil het belang en de waarde van buitenschoolse internationale (leer)ervaringen van jongeren en jeugdwerkers benadrukken en promoten. Ik wil de projectkansen voor jongeren en jeugdwerkers in het Europese programma Jeugd in Actie/Erasmus+ maximaal benutten en ik geef hiervoor JINT als Nationaal Agentschap alle kansen om de groei van het programma kwalitatief te ondersteunen.</li> </ul> | 23-24 |
|-------|------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |       |
|-------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|       |      | <p><b>3.1.2. Onderhouden van de banden en uitwisselingsprojecten met prioritaire partners</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• De Vlaamse overheid heeft met heel wat landen en regio's culturele akkoorden en samenwerkingsakkoorden gesloten, ook op het vlak van jeugd. De samenwerking met Zuid-Afrika neemt daarin een speciale plaats in.</li> <li>• Voor bilateraal en ontwikkelingssamenwerkingsbeleid zal ik mijn beleid inschrijven in het globale buitenlands beleid van de Vlaamse Regering. Ik zorg voor een jeugdluik in de programma's ter uitvoering van een aantal bilaterale akkoorden, en investeer in concrete werkprogramma's van de subcommissies Jeugd, onder andere met Luxemburg, Catalonië, Estland, Letland, Litouwen en Zuid-Afrika.</li> <li>• Inzake de samenwerking met Zuid-Afrika, is het de Zuid-Afrikaanse partner die projecten voorstelt op basis van de resultaten en bevindingen van de Youth Volunteer Summit. Deze worden uitgerold in een vijfjarenplan om jongerenvrijwilligers en middenveldorganisaties in Zuid-Afrika te versterken. Verder verkennen we een mogelijke samenwerking met het <b>Europees Kenniscentrum voor Jeugdbeleid (EKCYP)</b> en het opzetten van een kennisnetwerk in Zuid-Afrika (Jeugd partnerschap).</li> <li>• Ik wil graag bijdragen aan het verder uitbouwen van het tijdschrift Perspectives on Youth van het Jeugdpartnerschap.</li> </ul> |       |
| Jeugd | Gatz | <p><b>OD 3.2 Naast de samenwerking met prioritaire internationale partners, zetten we ook in op samenwerking en uitwisseling met de naburige gemeenschappen</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Ik zet in op een verdere goede samenwerking met de Franse en Duitstalige Gemeenschap en de GGC op vlak van Europees en internationaal jeugdbeleid. Ik werk ook met hen samen bij de ontwikkeling en implementatie van Europese campagnes zoals de No Hate Speech online van de Raad van Europa.</li> <li>• Ik evalueer het Bel'J programma<sup>(4)</sup> dat de bedoeling heeft om jongeren via projecten kansen te geven de andere gemeenschappen te ontdekken.</li> <li>• Als Vlaanderen de banden versterkt met landen, deelstaten en regio's met gemeenschappelijke</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 24-25 |

|       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |       |
|-------|------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
|       |      | <p>belangen, zal ik steeds de opportuniteiten aangrijpen om ook rond jeugdwerk en jeugdbeleid wederzijdse uitwisseling en opbouw van expertise te stimuleren.</p> <p>(4) Bel'J is een programma dat in 2009 werd opgericht voor jongeren tussen 14 en 25 jaar en richt zich op ontmoeting tussen jongeren uit de andere Gemeenschappen.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |       |
| Jeugd | Gatz | <p><b>SD 3 Jeugdbeleid krijgt vorm door doelgerichte samenwerking</b></p> <p><b>OD 3.3 Vlaanderen maakt werk van een integraal jeugdbeleid, met optimale samenwerking tussen de verschillende beleidsdomeinen</b></p> <p><b>3.3.2. Het kinderrechtenverdrag implementeren</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• In deze regeerperiode zal ik toezien op de verdere uitvoering van de slotbeschouwingen van het Internationaal Comité voor de Rechten van het Kind met betrekking tot de uitvoering van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind in België. Tegen begin 2017 zal ik de Nationale Commissie voor de Rechten van het Kind (NCRK) een gecoördineerde Vlaamse bijdrage (2010-2016) bezorgen overeenkomstig de VN-richtlijnen ter zake.</li> <li>• In samenwerking met de andere overheden wens ik werk te maken van de uitvoering van de besluiten van het evaluatieonderzoek naar de werking van de NCRK. Daarbij beoog ik een hervormde commissie met een duidelijke scheiding, conform de zogenaamde principes van Parijs, tussen de gouvernementele en niet-gouvernementele taken die de NCRK momenteel vervult. Een aanpassing van het samenwerkingsakkoord is noodzakelijk.</li> </ul> | 26-27 |

| Contactpunten                                                                       |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |       |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>3.1.1.2 Samenwerken met deelstaten, federale en Europese instanties</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Om de Vlaamse internationaliseringsstrategie optimaal te realiseren, pleit ik voor een samenwerking tussen de deelstaten, die een exclusieve bevoegdheid hebben op het vlak van buitenlandse handel en het aantrekken van investeringen, en het federale niveau, dat een ondersteunende rol heeft. In het belang van het Vlaams buitenlands beleid en de Vlaamse economie en bedrijven, moeten (kosten)efficiëntie en een goede werkrelatie centraal staan. Bovendien moet in de samenwerking met onder andere het Federaal Agentschap voor de veiligheid van de voedselketen (FAVV), de douane, ... prioriteit gegeven worden aan het wegwerken van knelpunten voor Vlaamse exporteurs op buitenlandse markten. Als gevolg van de zesde staatshervorming heeft Vlaanderen een sterkere vertegenwoordiging in de Raden van Bestuur van Delcredere en Finexpo, waardoor het nog meer zal ijveren voor een goede besteding van de middelen, en dit instrument nog beter zal inzetten ten behoeve van Vlaamse bedrijven en KMO's.</li> <li>We zullen ook nauwer samenwerken met de EU voor wat betreft internationaal ondernemen en handel (cf. 1.1). Het departement iV onderhoudt contacten met de Europese Commissie met betrekking tot de lopende vrijhandelsonderhandelingen (cf. 3.4.1). Flanders Investment &amp; Trade vormt samen met het Agentschap Ondernemen (AO) en het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) 'European Enterprise Network (EEN) - Vlaanderen'. Via dit netwerk van Europese partnerorganisaties en mede met de ondersteuning van VLEVA kan het Vlaamse bedrijven nog beter ondersteunen en informeren over Europese financiering.</li> </ul> |       |
| Buitenlands Beleid,<br>Internationaal Ondernemen<br>en<br>Ontwikkelingssamenwerking | Bourgeois | <p><b>V. EEN EFFICIËNTE EN KWALITEITSVOLLE ORGANISATIE DIE BIJDRAAGT TOT HET BEHALEN VAN DE DOELSTELLINGEN</b></p> <p><b>2. Het departement iV wordt een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Op het vlak van het buitenlands beleid van de Vlaamse Regering is een belangrijke rol weggelegd voor het departement iV. Als een volwaardig ministerie van Buitenlandse Zaken,</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 52-53 |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>bewaakt het departement iV de coherentie van het Vlaams buitenlands beleid en staat het in voor de coördinatie van dat beleid. Als instrumenten gebruikt het departement iV daarvoor het SOIA en de politiekambtelijke Werkgroep EU-Handel.</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• SOIA treedt op als interdepartementaal overlegplatform voor internationale dossiers waarbij meer dan twee beleidsdomeinen betrokken zijn. Het bereidt Vlaamse standpunten voor en fungeert als draaischijf voor informatieverspreiding.</li> <li>• Het departement iV vertegenwoordigt met betrokkenheid van de inhoudelijk verantwoordelijke administraties ook de Vlaamse administratie in intra-federale overlegorganen waar internationale dossiers besproken worden, zoals DGE (voor Europese zaken) en COORMULTI (voor multilaterale zaken).</li> <li>• Binnen het departement iV wordt een volwaardige protocoldienst uitgebouwd, die een kwalitatief hoogstaande ontvangst van buitenlandse delegaties en hoogwaardigheidsbekleders moet waarborgen. Hiertoe worden een aantal personeelsleden van het departement Diensten Algemeen Regeringsbeleid overgeheveld.</li> <li>• Via het organisatiebesluit en een beperkt aantal grondslagen in een kaderdecreet buitenlands beleid zal ik de centrale rol van het departement iV voor het internationale optreden van Vlaanderen versterken en verankeren Dit evenwel met respect voor de bevoegdheden van de vakministers.</li> </ul> |  |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|